

ફૈઝાને મદીના

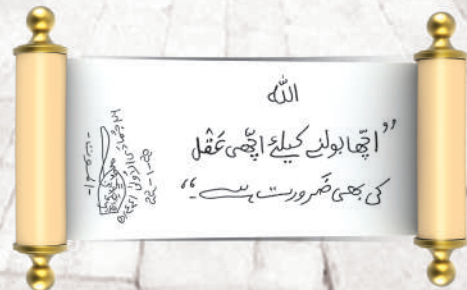
(ગુજરાતી - માસિક)

FAIZAN E MADINA

(GUJARATI - MONTHLY)

ઝકાત કી હિકમતેં ઓર આદાબ	04
શબે મેરાજ કી મન્ઝરકશી	14
સમઝદાર યા ચાલાકી !	18
કિયન કેસે સાફ રખેં ?	45
કોલેસ્ટ્રોલ ઓર ઈસ કે અસ્બાબ	48

ફૈઝાને મદીના

Monthly Magazine
FAIZANE MADINA (GUJARATI)

રજમુલ મુરજઅ સિ. 1441 હિ. | જિલ્દ 1
માર્ચ સિ. 2020 ઈ. | શુભારા 12

માહનામા ફૈઝાને મદીના ધૂમ મચાએ ઘર ઘર
યા રબ જા કર ઇશ્કે નબી કે જામ પિલાએ ઘર ઘર

(અજ : અમીરે એહલે સુન્નાત رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)

ફૈઝાને
મકરમ

સિરાયુલ ઉમ્મહ, શાયફુલ મુબ્મહ,
ઇમામે આ'ઝન ફકીરે અફઝલ હકકતે સય્યિદુના
ઇમામ અબૂ હનીફા નોમાન બિન સાબિત رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

ફૈઝાને
મકરમ

આ'લા હકકત ઇમામે એહલે સુન્નાત
મુજાદિ દીનો મિલ્લત ચાહ
ઇમામ અહમદ રઝા ખાન رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

ફરિયાદ	ગલતિયોં સે સીખિએ	2	મુનાજાત/ નાત	3
તફસીરે કુરઆને કરીમ	ઝકાત કી હિકમતેં ઓર આદાબ	4		
	કસરતે ઇસ્તિગફાર	6	હઝરતે ઇમામ મેહદી رَضِيَ اللهُ عَنْهُ	8
ફૈઝાને અમીરે એહલે સુન્નાત	મદની મુજાકરે કે સુવાલ જવાબ	10		
દારુલ ઇફતા એહલે સુન્નાત	ફિખલા કી તરફ ટાંગે ફૈલાના, થૂકના વગૈરા કેસા ?	12		
મઝામીન				
	શબે મેરાજ કી મન્ઝર કશી	14	અરબી ઝબાન કી ખાસ ખાતેં	16
	બુઝુર્ગાને દીન કે મુબારક ફરામીન	19	સમઝદારી યા ચાલાકી !	18
	બારગાહે રિસાલત મેં આવાઝ ઊંચી ન હો	21	ગલત ફેહમી	23
તાજિરોં કે લિએ				
	અહકામે તિજારત	25	દુકાનદારોં કા બાહમી લેન દેન	27
બુઝુર્ગાને દીન કી સીરત				
	હઝરતે સય્યિદુના ઝુલબિજાદૈન رَضِيَ اللهُ عَنْهُ	28	અપને બુઝુર્ગોં કો યાદ રખિએ	30
બચ્ચોં કા માહનામા ફૈઝાને મદીના				
	આઓ બચ્ચો ! હદીસે રસૂલ સુનતે હૈં	32	સ્કૂલ કા ઇન્તિખાબ	33
	વીડિયો ગેમ / ક્યા આપ જાનતે હૈં			34
	કિતાબ કા તોહફા	35	ઇન્સાન હો યા જિન્ન	37
	એક મિનટ કી નમાઝ	38	અક્લ બળી કે ભેંસ	40
ઈસ્લામી બહનોં કા માહનામા ફૈઝાને મદીના				
	મહબ્બતોં કી કેંચી	42	ઈસ્લામી બહનોં કે શરઈ મસાઈલ	44
	કિયન કેસે સાફ રખેં ?	45	કીમા ભરે કરેલે	46
મુતફરિકાત	પૈગામાતે અમીરે એહલે સુન્નાત	47		
સેહ્દત વ તનદુરસ્તી	કોલેસ્ટ્રોલ ઓર ઉસ કે અસ્બાબ	48		
કારેઈન કે સફહાત	નએ લિખારી	50		

પ્યારે ઇસ્લામી ભાઈયો ! **અલ્લાહ** પાક ને અપને નબિયોં ઔર ફરિશ્તોં કો માસૂમ બનાયા હૈ લેકિન હમ જૈસે આમ લોગ ખતા ઔર ગલતી કા પુતલા હોતે હૈં ઔર હમ સે ગલતિયાં હો જાતી હૈં. અક્લમન્દ ઇન્સાન કી એક નિશાની યેહ હૈ કે વોહ દૂસરોં કી ઔર અપની ગલતી સે દર્સ હાસિલ કરે ઔર એક બાર હો જાને વાલી ગલતી કો દોબારા ન હોને દે, બિલ ખુસૂસ દુન્યાવી મુઆમલાત મેં જો આદમી ગલતિયોં સે સીખતા નહીં હૈ બલકે ગલતી પર ગલતી કરતા ચલા જાતા હૈ તો એસા શખ્સ બસા અવકાત નાકામી કે ગેહરે ગઢે મેં ગિર જાતા હૈ. એ આશિકાને રસૂલ ! ગલતિયોં સે સીખને કી કોશિશ ન કરને સે જહાં દીગર નુક્સાનાત હોતે હૈં વહીં ઇન્સાન કા વકાર ભી મજરૂહ હોતા હૈ. બાઝ અફરાદ યેહ ચાહતે હૈં કે ઉન કે મુઆમલાત વ આદતેં દુરુસ્ત હો જાએ લેકિન વોહ અપને અન્દર તબ્દીલી નહીં લા પાતે. એસે તમામ અફરાદ સે મેરી ગુઝારિશ હૈ કે ઇન દો ઉસૂલોં પર અમલ કરના શુરૂઅ કર દે, ﷺ બહુત હદ તક બેહતરી હો જાએગી. ① **સબક સીખે :** અપની ઔર દૂસરોં કી ગલતિયોં સે સબક સીખના શુરૂઅ કર દીજીએ. બસા અવકાત આદમી ઝાતી, દફતરી યા કારોબારી મુઆમલાત કે હવાલે સે કોઈ ફૈસલા કરતા હૈ લેકિન ઇસ કે નતાઈજ તવક્કોઅ કે મુતાબિક નહીં નિકલતે. ઇસી તરહ બસા અવકાત કિસી મુઆમલે મેં ઇન્તિખાબ ગલત સાબિત હોતા હૈ, મસલન : છુટ્ટિયાં ગુઝારને યા કિસી ઔર જાઈઝ મક્સદ કે લિએ સફર કર કે કહીં જાના થા લેકિન એસી જગહ કા ઇન્તિખાબ કર લિયા જહાં પરેશાની હુઈ, રેહાઈશ કે લિએ ના મુનાસિબ હોટલ બુક કર લિયા, એસા ખાના ખા લિયા જો અપની તબીઅત કે મુવાફિક ન થા, કપળે સિલવાને કે લિએ દરઝી કા ઇન્તિખાબ કિયા લેકિન ઉસ કી સિલાઈ ગૈર મેયારી સાબિત હુઈ વગૈરા. ઇસી તરહ બસા અવકાત ઇન્સાન અપની યા દૂસરે કી ગલતી કે સબબ રોઝ એક્સીડન્ટ કા શિકાર હો જાતા ઔર જાની યા માલી નુક્સાન ઉઠાતા હૈ. ઇસ તરહ કે તમામ મુઆમલાત મેં ગલતી હોને કે બાદ ગૌરો તફક્કુર કરના, ગલતી કા એતિરાફ કર કે ઇસ કે અસ્બાબ ઢૂંઢના ઔર અગલી બાર ઉસ ગલતી સે બચને કી ભરપૂર કોશિશ કરના એક અક્લ મન્દ ઇન્સાન કી નિશાની હૈ.

ઘરેલૂ ઝિન્દગી મેં દરપેશ આને વાલે મસાઈલ પર ગૌર કર કે ઉન સે સબક સીખના ઔર અગલી બાર ઉન સે બચના ઘરેલૂ ઝિન્દગી કો પુર સુકૂન બનાને કે

ઘાવતે ઇસ્લામી કી મર્કઝી મજલિસે શૂરા કે નિગરાન મૌલાના મુહમ્મદ ઇમરાન અતારી

લિએ ફાએદે મન્દ હૈ. બસા અવકાત આદમી ઘર મેં કોઈ એસી બાત કર દેતા હૈ યા એસા કામ કર ગુઝરતા હૈ જિસ સે ઘર મેં ઝગળા શુરૂઅ હો જાતા હૈ. ઉમૂમન ઘરોં મેં હોને વાલે ઝગળે બાઝ મખસૂસ મૌઝૂઆત પર બહુસ કી વજહ સે હોતે હૈં, અગર ઉન મૌઝૂઆત કો ન ઇળેખા જાએ તો ઘર મેં અમ્ન કી ફઝા કાઈમ રેહતી હૈ. **મસલન :** શૌહર જાનતા હૈ કે મેરી ફુલાં બાત યા કામ પર બીવી કો ગુસ્સા આ જાતા હૈ, બીવી કો માલૂમ હૈ કે મેરે ફુલાં અન્દાઝ યા બાત સે મેરે શૌહર નારાઝ હોતે હૈં, ઇસી તરહ ઔલાદ અપને માં બાપ કે બારે મેં, વાલિદૈન અપની ઔલાદ કે બારે મેં ગૌર કરેં કે કૌન સી બાત કરને યા કૌન સા મૌઝૂઅ ઇળેખને સે હમારે ઘર મેં મસાઈલ ઔર ઝગળે પૈદા હોતે હૈં. ② **વક્ત દીજીએ :** મસાઈલ કો હલ કરને કા એક ઉસૂલ યેહ ભી હૈ કે હાલાત કો સંભલને કે લિએ કુછ વક્ત દિયા કરેં, ગર્મ પતેલી કો થોળા ઠન્ડા હોને દેં કે ગર્મ પતેલી પકળ કર આપ સાલન ભી ગિરાઅંગે ઔર હાથ ભી જલાઅંગે. યાદ રખીએ ! બહુત સારે મસાઈલ કા હલ અક્લ મન્દી, સમઝદારી, તદબ્બુર ઔર હૌસલે સે કામ લેને, નીઝ ટાઈમ ગૈન (યાની મસ્અલે કો સુલઝને કા વક્ત ઔર મૌકઅ દેને ઔર), કુવ્વતે બરદાશત વગૈરા જૈસી ચીઝોં પર ભી મૌકૂફ હોતા હૈ. લેહાઝા મેરી તમામ આશિકાને રસૂલ સે **ફરિયાદ** હૈ ! અપની ઔર દૂસરોં કી ગલતિયોં સે સીખીએ, એક બાર હો જાને વાલી ગલતી કો બાર બાર મત હોને દીજીએ, **અલ્લાહ** પાક કી રિઝા કે લિએ મુઆમલાત કે હલ કે હવાલે સે અપને અન્દર હૌસલા વ બરદાશત પૈદા કીજીએ, **અલ્લાહ** કરીમ હમારી ગલતિયોં કો મુઆફ ફરમાએ ઔર હમારે દિલો દિમાગ કો રૌશન ફરમાએ. **امِين بِحَاجَةِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**

નોટ : યેહ મઝમૂન નિગરાને શૂરા કે બયાનાત ઔર ગુફૂતૂૂ વગૈરા કી મદદ સે તય્યાર કર કે ઉન્હેં ચેક કરવાને કે બાદ પેશ કિયા ગયા હૈ.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ ؕ اَمَّا بَعْدُ ! فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

ફરમાને મુસ્તાફા صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : જે મુઝ પર એક બાર દુરુદ શરીફ પઢતા હૈ **અલ્લાહ** પાક ઉસ કે લિએ એક કીરાત અજ લિખતા હૈ और किरात उहुद पछाण जितना हॆ . (مصنف عبدالرزاق 1/39، حدیث: 153)

મુનાજાત

દર્દ અપના દે ઈસ કદર યા રબ
ન પળે ચૈન ઉમ્ર ભર યા રબ
તેરે મેહબૂબ કા મૈં વાસિફ હું
દે ઝબાં મૈં મેરી અસર યા રબ
તેરી રેહમત જો મેરે સાથ રહે
મુઝ કો કિસ કા હો ફિર ખતર યા રબ
ઐસા મુઝ કો ગુમા દે ઉલ્ફત મૈં
ન રહે અપની કુછ ખબર યા રબ
સખ્તિયોં સે મુઝે બચા લેના
રખના રેહમત કી તૂ નઝર યા રબ
મેરે સીને કો અપની ઉલ્ફત સે
બ તુફૈલે હબીબ ભર યા રબ
કાદિરી હૈ જમીલ ઐ ગફફાર
સબ ગુનાહ ઈસ કે અફવ કર યા રબ

અઝ : મદાહુલ હબીબ મૌલાના

જમીલુરહમાન કાદિરી رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

(કબાલએ બખ્શિશ, સ. 56)

ગાત

સુવારી દૂલ્હા કી આન પહુંચી, ગુનાહગારોં કી બન પળી હૈ
મચલ રહે હૈં તળપ રહે હૈં, બરાત સારી અળી ખળી હૈ
સિરાત પર કોઈ નામ લેવા, બિલક બિલક કર યેહ કેહ રહા હૈ
હુઝૂર આઐ મુઝે બચાઐ, કે જાન મુશ્કિલ મૈં આ પળી હૈ
કિસી સે આમાલ કી હૈ પુરસિશ, કિસી કે આમાલ તુલ રહે હૈં
કિસી કો મીઝાં પે લા રહે હૈં, નિદા કિસી કી ઘળી ઘળી હૈ
તુમ્હારી ઉમ્મત કી અખ્બિયા ને, હૈ કી તમન્ના શફીએ મેહશર
કે દિન કિયામત કે પેશે દાવર, તુમ્હારી ઉમ્મત બઢી યઢી હૈ
કુસૂરે જન્નત સજે સજાએ, કુસૂર વાલોં કો બટ રહે હૈં
પરે જમાએ સફોં કો બાંધે, હર એક હૂરે જિનાં ખળી હૈ
મદીને વાલે કે લાડલે કા, હૈ ખાસ બન્દા રઝા હમારા
તો ફિર હૈ કયા ગમ બચા હી લેગા, અગર્યે મન્જિલ બળી કળી હૈ
તુફૈલે હસનેન યા હબીબી, હમારે મખ્દૂમ શાહઝાદે
રહેં સદા એક જાં દો કાલિબ, દુઆએ અથૂબ હર ઘળી હૈ.

અઝ : મૌલાના સય્યિદ અથૂબ

અલી રઝવી رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

(શમાઈમે બખ્શિશ, સ. 71)

અફવ : મુઆફ. પુરસિશ : પૂછગછ. પેશે દાવર : અલ્લાહ પાક કી બારગાહ મૈં. કુસૂરે જન્નત : જન્નત કે મહલ્લાત. કુસૂર વાલોં : ગુનાહગારોં. મદીને વાલે કે લાડલે : ગૌસે આઝમ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ. હમારે મખ્દૂમ શાહઝાદે : શહઝાદગાને આલા હઝરત મૌલાના હામિદ રઝા ખાન और मौलाना मुस्तफा रज़ा ખાન رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ.

તફસીરે કુરઆને કરીમ

ઝકાત કી હિક્મતેં ઓર આદાબ

મુફતી મુહમ્મદ કાસિમ અત્તારી

ફરમાને બારી તઆલા હે :

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ તર્જમા : ઓર નમાઝ કાઈમ રખો ઓર ઝકાત અદા કરો. (43:૬૧-૬૨)

ઇસ આયત મેં દીન કી બળી અલામત “નમાઝ” કે બાદ ઝકાત હી કા ઝિક ક્રિયા ઓર હદીસ મેં ઝકાત કો ઈસ્લામ કી બુન્યાદોં મેં સે એક બુન્યાદ કરાર દિયા ગયા હૈ. હર સાહિબે નિસાબ પર ઝકાત ફર્જ ઓર ન દેના હરામ વ ગુનાહે કબીરા હૈ ઓર બિલા ઈજાઝતે શરઈ અદાએગી મેં તાખીર ભી ગુનાહ હૈ.

ઝકાત કી હિક્મતેં

ઝકાત કી પેહલી હિક્મત “તકાઝાએ તૌહીદ કી અદાએગી” : જબ બન્દા કલિમા પઢતા હૈ તો તૌહીદ યાની **أَحَدٌ** કે તન્હા માબૂદ હોને કી ગવાહી દેતા હૈ ઓર તૌહીદ કા તકાઝા હૈ કે મુવહ્હિદ (યાની તૌહીદ કે કાઈલ) કે લિએ ઉસ યક્તા ઝાત કે સિવા કોઈ મેહબૂબ ન રહે કયૂંકે મહબ્બત શર્કત કબૂલ નહીં કરતી યાની યેહ નહીં કે કિસી કે બરાબર દરજે કે દો મેહબૂબ હોં બલ્કે કામિલ મેહબૂબ એક હી હોતા હૈ. કામિલ મહબ્બત કા ઈમ્તિહાન દૂસરી મહબ્બતોં સે મુકાબલા કરને સે હોતા હૈ કે ક્યા બન્દા ખુદા કી મહબ્બત પર અપની મેહબૂબ ચીઝ કુરબાન કરને કા જઝૂબા રખતા હૈ

યા નહીં ? ચૂંકે બન્દોં કે નઝદીક માલ ભી મેહબૂબ બલ્કે બહુત ઝિયાદા મેહબૂબ ચીઝ હૈ કે ઈસ કી મહબ્બત મેં લોગ દોસ્તોં, રિશ્તેદારોં તક કો છોળ દેતે હેં ઓર ઈસી કી વજહ સે દુન્યા સે મહબ્બત કરતે ઓર મૌત સે નફરત કરતે હેં. લેહાઝા ખુદા સે દાવએ મહબ્બત કી સચ્ચાઈ કી તસ્દીક કે લિએ ઈસી મેહબૂબ માલ કો ઉસ મેહબૂબે હકીકી કે નામ પર કુરબાન કરને કા હુકમ દિયા ગયા જેસે જેહાદ મેં અપની પ્યારી જાન કુરબાન કરને સે ઈમ્તિહાન લિયા જાતા હૈ. માલ કે હવાલે સે બાઝ કામિલીન ને ફરમાયા કે “અવામ પર તો શરીઅત કે હુકમ સે અઢાઈ ફીસદ ઝકાત ફર્જ હૈ લેકિન હમ પર તમામ માલ ખર્ચ કરના વાજિબ હૈ.” (احیاء العلوم، 1/288)

એસે હી જઝૂબએ મહબ્બત સે સચ્ચિદુના અબૂ બક સિદીક **رضي الله تعالى عنه** ને ગઝવએ તબૂક મેં અપના તમામ માલ ઓર સચ્ચિદુના ઉમર ફારૂક **رضي الله تعالى عنه** ને અપના આધા માલ પેશ કર દિયા.

ઝકાત કી દૂસરી હિક્મત “બુખ્લ સે નજાત” :

બુખ્લ યાની કન્જૂસી હલાક કર દેને વાલી ખસલત હૈ. નબિયે કરીમ **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ને ફરમાયા : તીન ચીઝેં હલાક કરને વાલી હેં : (1) એસા બુખ્લ જિસ કી ઈતાઅત હો (2) એસી ખ્વાહિશ જિસ કી ઈત્તિબાઅ કી

જાએ (3) ઈન્સાન કા અપને આપ કો અચ્છા જાનના.

(شعب الإيمان، 471/1، حديث: 745)

બુખ્લ કી ખસલત ખત્મ કરને કા તરીકા યેહ હૈ કે ઈન્સાન માલ ખર્ચ કરને કા આદી હો જાએ ક્યૂંકે કિસી ચીજ કી મહબ્બત ઈસી સૂરત મેં ખત્મ હો સકતી હૈ કે ઈન્સાન ઉસ કે છોળને પર નફસ કો મજબૂર કરે યહાં તક કે ઈસ કી આદત બન જાએ. **ઝકાત કા માના “પાક કરના”** હૈ. યેહ માના યહાં બહુત ખૂબ સૂરતી સે પાયા જાતા હૈ કે ઝકાત સાહિબે માલ કો હલાકત ખેઝ બુખ્લ કી બુરાઈ સે પાક કર દેતી હૈ હતાકે ઈતની પાકીઝગી હાસિલ હો જાતી હૈ કે કામિલીન વ સાલિહીન કા દિલ ઝિયાદા ખર્ચ કરને સે ઝિયાદા ખુશ હોતા હૈ જેસે સચ્ચિદુલ કામિલીન, રસૂલે કરીમ ﷺ કે અમલ મુબારક સે ઝાહિર હૈ કે જબ દૂસરોં કો અતા ફરમાતે તો ચેહરએ મુબારક ખુશી સે જગમગા ઉઠતા.

આતા હૈ ફકીરોં પે ઉન્હેં પ્યાર કુછ એસા

ખુદ ભીક દેં ઓર ખુદ કહેં મંગતા કા ભલા હો

ઝકાત કી તીસરી હિકમત “નેમત કા શુક અદા કરના” : ચૂંકે **અલ્લાહ** ﷻ ને અપને બન્દે કો માલ દે કર ઉસ પર ઈન્આમ ફરમાયા હૈ લેહાઝા ઈસ માલ કો ઉસ કે હુકમ પર ઉસ કી રિઝા કે લિએ ઉસ કી રાહ મેં ખર્ચ કરના નેમતે માલ કા શુક હૈ.

ઝકાત દેને વાલે કે લિએ ચન્દ આદાબ

① ઝકાત કી ઊપર બયાન કર્દા હિકમતોં કો અપને ઝેહન મેં રખે ઓર નફસ કા મુહાસબા કરે મસલન ક્યા મેં હુકમે ખુદા પર રાઝી ખુશી માલ દેતા હૂં ? ક્યા રાહે ખુદા મેં માલ ખર્ચ કરના મેરે નફસ પર આસાન હૈ કે યેહ બુખ્લ સે નજાત કી અલામત હૈ ? ક્યા મેરે ઝકાત દેને ને ઈસ મોહલિક મરઝ બુખ્લ સે મુઝે નજાત દી ? ક્યા મેરે ઝકાત દેને મેં પરવર દગાર કી નેમત પર શુક કા જઝબા મૌજૂદ હૈ ?

② સાલ ગુઝરને યાની ઝકાત ફર્ઝ હોને સે પેહલે હી હુકમે ઈલાહી કી તરફ અપની રગબત સે ઝકાત અદા કર દે તાકે ફુકરા કે દિલોં મેં જલ્દ ખુશી દાખિલ હો નીઝ તાખીર કી વજહ સે બાદ મેં દેને મેં કોઈ રુકાવટ ન પેશ આ જાએ.

③ દિલ મેં રિયાકારી યા કિસી દૂસરે બાતિની મરઝ કા અન્દેશા પાએ તો પોશીદા તૌર પર ઝકાત દે.

④ અગર અલાનિયા સદકા દેને સે લોગોં કો તરગીબ મિલેગી તો ઝાહિરી તૌર પર સદકા દે ઓર અપને બાતિન કો રિયાકારી સે બચાએ.

⑤ એહસાન જતા કર ઓર તકલીફ પહુંચા કર અપને સદકે વ ઝકાત બરબાદ ન કરે. એહસાન જતાને સે મુરાદ યેહ હૈ કે સદકા દે કર ઈસ કા બિલા મક્સદ તઝકિરા કરે ઓર ઈઝા દેને સે મુરાદ યેહ હૈ કે દેને કે બાદ ગુર્બત કા તાના દે યા કોઈ દબાવ ડાલે.

⑥ અપને દેને કો છોટા સમઝે ક્યૂંકે અહકમુલ હાકિમીન, માલિકુલ મુલક કી બારગાહ મેં બળે સે બળા નઝરાના ભી કમ હી હૈ નીઝ અગર અપને દિએ કો બળા સમઝેગા તો ખુદ પસન્દી કા શિકાર હોગા.

⑦ અપને માલ મેં સે ઉમ્દા, પસન્દીદા ઓર હલાલ પાકો સાફ માલ દે ક્યૂંકે **અલ્લાહ** ﷻ પાક હૈ ઓર પાક માલ કો હી પસન્દ ફરમાતા હૈ. ન તો હરામ દે કે વોહ બિલ્કુલ મર્દૂદ બલ્કે સબબે અઝાબ હૈ ઓર ન હી રદી વ નાકારા કિસ્મ કી ચીઝ સદકે મેં દે કે આદાબે સદકા કે મુનાફી હૈ.

⑧ અપને સદકે કે લિએ એસે લોગોં કો તલાશ કરે જિન કે ઝરીએ સદકે કો પાકીઝગી હાસિલ હો જાએ જેસે પરહેઝગાર લોગ યા ઉલમા યા સચ્ચે મુહિબ્બાને ખુદા યાની હર નેમત કો ખુદા કા ઈન્આમ સમઝને વાલે લોગ. ચૂંહી સફેદ પોશ કે અપની ઝરૂરત છુપાતા હો યા જો મુસ્તહિક બાલ બચ્ચોં વાલા હો યા કિસી મરઝ યા કિસી ઓર વજહ સે કમાને સે રુકા હુવા હો યા અપના કરીબી રિશ્તેદાર હો તો યેહ સદકા ભી હોગા ઓર સિલએ રેહ્મી ભી ઓર સિલએ રેહ્મી મેં બે શુમાર સવાબ હૈ. દીનદારોં કો દેને મેં ભી દોગુના સવાબ હૈ કે સદકે કા ભી સવાબ હૈ ઓર ખિદમતે દીન મેં સહૂલત ફરાહમ કરને કા ભી.

ઈન આદાબ કે સાથ રાહે ખુદા મેં માલ ખર્ચ કિયા જાએ તો ઉસ કી બરકતેં ઓર રેહ્મતેં બહુત ઝિયાદા નસીબ હોતી હેં.

(યેહ મઝમૂન એહયાઉલ ઉલૂમ સે માખૂઝ હૈ.)

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم છે :

وَاللّٰهُ اِنِّیْ اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ وَاَتُوْبُ اِلَیْہِ فِی الْیَوْمِ اَکْثَرَ مِنْ سَبْعِیْن مَرَّةً

તર્જમા : ખુદા કી કસમ ! મੈં દિન મેં સત્તર સે ઝિયાદા મરતબા અલ્લાહ સે ઇસ્તિગફાર કરતા હું ઓર ઉસ કી બારગાહ મેં તૌબા કરતા હું. ⁽¹⁾

પ્યારે ઇસ્લામી ભાઈયો ! અલ્લાહ કરીમ કે સારે હી અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ السَّلَام માસૂમ હૈં, વોહ ગુનાહોં સે પાક હૈં ઓર રસૂલે અકરમ જનાબે મુહમ્મદે મુસ્તફા صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم તો સબ અમ્બિયા વ રસૂલ કે સરદાર હૈં. ઉલમાએ કિરામ વ મુહમ્મદીને ઇજામ ને હુજૂર નબિયે કરીમ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم કે ઇસ્તિગફાર કરને (યાની મગફિરત માંગને) કી મુખ્તલિફ હિક્મતેં બયાન ફરમાઈ હૈં. યુનાન્હે,

નબિયે કરીમ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم કે ઇસ્તિગફાર કરને કી હિક્મતેં : અલ્લામા બદરુદ્દીન ઐની રહ્માતે હૈં : નબિયે કરીમ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم બતૌરે આજિઝી યા તાલીમે ઉમ્મત કે લિએ ઇસ્તિગફાર કરતે થે. ⁽²⁾ અલ્લામા ઇબ્ને બત્તાલ માલિકી રહ્માતે હૈં : અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ السَّلَام (કિસી ગુનાહ પર

નહીં બલકે) લોગોં મેં સબ સે ઝિયાદા શુક ગુઝારી વ ઇબાદત ગુઝારી કે બા વુજૂદ અલ્લાહ પાક કા કમાહક્કુહૂ હક અદા ન હો સકને પર ઇસ્તિગફાર કરતે હૈં. ⁽³⁾ ઇમામ મુહમ્મદ ગઝાલી રહ્માતે હૈં : નબિયે કરીમ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم હમેશા બુલન્દ દરજાત કી તરફ તરક્કી ફરમાતે હૈં ઓર જબ આપ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم એક હાલ સે દૂસરે હાલ કી તરફ તરક્કી કરતે તો અપને પેહલે હાલ પર ઇસ્તિગફાર કરતે હૈં. ⁽⁴⁾

હકીમુલ ઉમ્મત મુફતી અહમદ યાર ખાન રહ્માતે હૈં : તૌબાઓ ઇસ્તિગફાર રોઝે નમાઝ કી તરહ ઇબાદત ભી હૈ ઇસી લિએ હુજૂરે અન્વર صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم ઇસ પર અમલ કરતે થે વરના હુજૂરે અન્વર صَلَّی اللہُ عَلَયِہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم માસૂમ હૈં ગુનાહ આપ કે કરીબ ભી નહીં આતા. ⁽⁵⁾

પ્યારે ઇસ્લામી ભાઈયો ! અલ્લાહ કરીમ કે સબ સે મકબૂલ તરીન બન્દે યાની દોનોં જહાં કે સુલ્તાન મુહમ્મદ મુસ્તફા صَلَّی اللہُ عَلَયِہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم તો ગુનાહોં સે પાક હોને કે બા વુજૂદ હમારી તાલીમ કે લિએ ઇસ્તિગફાર

કસરતે ઇસ્તિગફાર

કરેં ઔર એક હમ હેં કે ગુનાહોં મેં ડૂબે હુવે હોને કે બા વુજૂદ ઇસ્તિગફાર કી કમી રખેં, હમેં યાહિએ કે **અલ્લાહ** કી બારગાહ મેં ખૂબ ખૂબ તૌબાઓ ઇસ્તિગફાર કરતે રહેં. ઇસ્તિગફાર કરને સે ગુનાહોં કી મુઆફી કે સાથ સાથ ઔર ભી કઈ ફવાઈદ મિલતે હેં જિન મેં સે 4 ફવાઈદ મુલાહજા હો :

તૌબાઓ ઇસ્તિગફાર કે 4 ફવાઈદ :

1 **અલ્લાહ** પાક તૌબા કરને વાલોં કો પસન્દ ફરમાતા હૈ. (6) 2 જો ઇસ્તિગફાર કો લાઝિમ કર લે **અલ્લાહ** પાક ઉસ કી તમામ મુશ્કિલોં મેં આસાની, હર ગમ સે આઝાદી ઔર ઉસે વહાં સે રોઝી દેગા જહાં સે ઉસ કા ગુમાન ભી ન હો. (7) 3 ઇસ્તિગફાર સે દિલોં કા ઝંગ દૂર હોતા હૈ. (8) 4 જબ બન્દા અપને ગુનાહોં સે તૌબા કરતા હૈ તો **અલ્લાહ** કરીમ લિખને વાલે ફરિશ્તોં કો ઉસ કે ગુનાહ ભુલા દેતા હૈ, ઇસી તરહ ઉસ કે આઝા (યાની હાથ પાઉ) કો ભી ભુલા દેતા હૈ ઔર ઝમીન સે ઉસ કે નિશાનાત ભી મિટા ડાલતા હૈ. યહાં તક કે કિયામત કે દિન જબ વોહ **અલ્લાહ** પાક સે મિલેગા તો **અલ્લાહ** પાક કી તરફ સે ઉસ કે ગુનાહ પર કોઈ ગવાહ ન હોગા. (9)

કઈ પરેશાનિયોં કા એક હી વઝીફા : હઝરતે સચ્ચિદુના હસન બસરી رحمۃ اللہ علیہ કે પાસ એક શખ્સ આયા ઔર ઉસ ને ખુશક સાલી કી શિકાયત કી, આપ رحمۃ اللہ علیہ ને ઉસે ઇસ્તિગફાર કરને કા હુકમ દિયા, દૂસરા શખ્સ આયા, ઉસ ને તંગદસ્તી કી શિકાયત કી તો ઉસે ભી યેહી હુકમ ફરમાયા, ફિર તીસરા શખ્સ આયા, ઉસ ને ઔલાદ ન હોને કી શિકાયત કી તો ઉસ સે ભી યેહી ફરમાયા, ફિર ચૌથા શખ્સ આયા, ઉસ ને અપની ઝમીન કી પૈદાવાર કમ હોને કી શિકાયત કી તો ઉસ સે ભી યેહી ફરમાયા. હઝરતે રબીઅ બિન સબીહ رحمۃ اللہ علیہ વહાં હાઝિર થે ઉન્હોં ને અર્ઝ કી : આપ કે પાસ ચન્દ લોગ આએ ઔર ઉન્હોં ને મુખ્તલિફ હાજતેં પેશ કીં, આપ ને સબ કો એક હી જવાબ દિયા કે ઇસ્તિગફાર કરો ? તો આપ رحمۃ اللہ علیہ ને ઉન કે સામને યેહ આયાત પઢીં (જિન મેં ઇસ્તિગફાર કો બારિશ, માલ, ઔલાદ ઔર બાગાત કે અતા હોને કા સબબ ફરમાયા ગયા હૈ) :

﴿قُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١﴾ يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿٢﴾ وَيُمْسِدُكُمْ مِّنْ مَّاءٍ مَّالٍ وَيَبْقِيَنَّ لَكُمْ جَنَّتٍ وَيَجْعَلَ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿٣﴾﴾

તર્જમએ કન્ઝુલ ઈમાન : તો મેં ને કહા અપને રબ સે મુઆફી માંગો બેશક વોહ બળા મુઆફ ફરમાને વાલા હૈ, તુમ પર શરટિ કા મીંહ (મૂસલાધાર બારિશ) ભેજેગા ઔર માલ ઔર બેટોં સે તુમહારી મદદ કરેગા ઔર તુમહારે લિએ બાગ બના દેગા ઔર તુમહારે લિએ નેહરેં બનાએગા. (10)

સચ્ચી તૌબા : સચ્ચી તૌબા સે મુરાદ યેહ હૈ કે બન્દા કિસી ગુનાહ કો **અલ્લાહ** તઆલા કી ના ફરમાની જાન કર ઉસ કે કરને પર શરમિન્દા હોતે હુવે રબ સે મુઆફી માંગે ઔર આઈન્દા કે લિએ ઉસ ગુનાહ સે બચને કા પક્કા ઇરાદા કરે ઔર ઉસ ગુનાહ કી તલાફી કે લિએ કોશિશ કરે, મસલન નમાઝ કઝા કી થી તો અબ અદા ભી કરે, ચોરી કી થી યા રિશ્વત લી થી તો બાદે તૌબા વોહ માલ અસ્લ માલિક યા ઉસ કે વુરસા કો વાપસ કરે યા મુઆફ કરવા લે ઔર અગર અસ્લ માલિક યા વુરસા ન મિલેં તો ઉન કી તરફ સે રાહે ખુદા મેં ઇસ નિયત સે સદકા કર દે કે વોહ લોગ જબ મિલે ઔર સદકા કરને પર રાઝી ન હુવે તો અપને પાસ સે ઉન્હેં વાપસ દૂંગા. (11)

તૌબા મેં તાખીર નહીં કરની યાહિએ : પ્યારે ઇસ્લામી ભાઈયો ! તૌબાઓ ઇસ્તિગફાર કી તમામ તર અહમિયત ઔર ફઝાઈલ કે બા વુજૂદ બાઝ બદ નસીબ નફસો શૈતાન કે બેહકાવે મેં આ કર તૌબાઓ ઇસ્તિગફાર કરને મેં ટાલ મટોલ સે કામ લેતે હેં. તૌબા કા મૌકઅ મિલના ભી બહુત બળી સઆદત કી બાત હૈ બહુત સે લોગોં કો તૌબા કા મૌકઅ ભી નહીં મિલતા ઔર વોહ બગૈર તૌબા કિએ ઇસ દારે ફાની સે ચલે જાતે હેં, મૌત કા કોઈ ભરોસા નહીં ઇસ લિએ હમેં ભી બ કસરત તૌબાઓ ઇસ્તિગફાર કરની યાહિએ.

અલ્લાહ પાક સે દુઆ હૈ કે હમેં ગુનાહોં સે બચને ઔર સચ્ચી તૌબા કી તૌફીક અતા ફરમાએ.

اٰمِيْن بِجَاوِزِ النَّبِيِّ اَلْاَمِيْن صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

(1) مشکاة المصابيح، 1/434، حديث: 2323 (2) عمدة القاری، 15/413، تحت الحديث: 6307 (3) شرح بخاری لابن بطال، 10/77 (4) فتح الباری، 85/12، تحت الحديث: 6307 (5) مرآة المناجیح، 3/353 (6) پ، 2، البقرة: 222 (7) ابوداؤد، 2/122، حديث: 1518 (8) مجمع البحرين، 4/272، حديث: 4739 (9) الترغیب والترہیب، 4/48، رقم: 17 (10) غازن، نوح، 4/335، تحت الآية: (11) 11-10 (11) اخودار فتاویٰ رضویہ، 21/121

ઈસ્લામી અકાઈદો માલૂમાત

હજરતે ઇમામ મેહદી رضی اللہ عنہ

 મુહમ્મદ અદનાન ચિશ્તી અત્તારી મદની

કિયામત સે પેહલે એક ઝમાના એસા ભી આએગા કે દુન્યા મેં કુફ ફૈલ જાએગા, ઝમીન ઝુલ્મ ઔર સરકશી સે ભર જાએગી, ઇસ્લામ હરમેને શરીફૈન કી તરફ સિમટ જાએગા, ઔલિયા વ અબ્દાલ વહાં હિજરત કર જાએંગે. ફિર સચ્ચિદતુના ફાતિમતુઝઝહરા رضی اللہ عنہا કી ઔલાદ સે એક શખ્સ પૈદા હોગા જો ઝમીન કો અદ્દલો ઇન્સાફ સે ભર દેગા. યેહી તમામ રૂએ ઝમીન પર હુકૂમત કરને વાલે પાંચવેં બાદશાહ હોંગે જિન્હે હજરતે **ઇમામ મેહદી** કહા જાતા હૈ. ⁽¹⁾

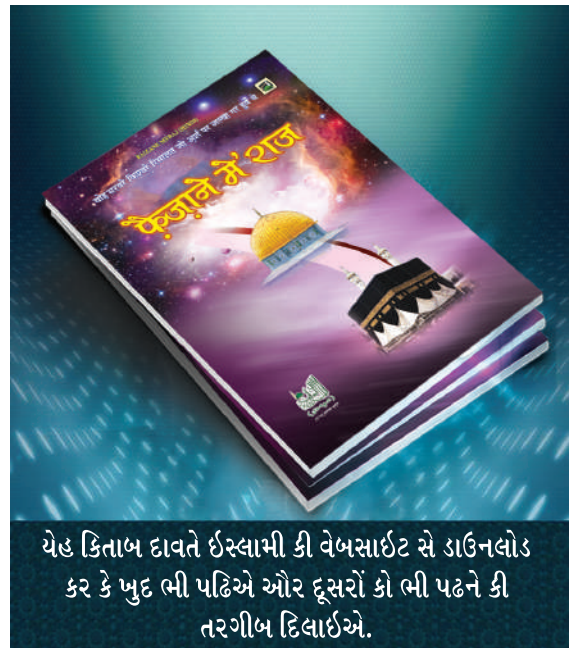
રસૂલુલ્લાહ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم ને ફરમાયા : દુન્યા ખત્મ ન હોગી હત્તાકે અરબ કા બાદશાહ એક શખ્સ બનેગા. જો મુઝ સે યા મેરે ઘર વાલોં સે હૈ ઉસ કા નામ મેરે નામ કે મુવાફિક ઔર ઉસ કે બાપ કા નામ મેરે વાલિદ કે નામ કે મુવાફિક હોગા વોહ ઝમીન કો અદ્દલો ઇન્સાફ સે ભર દેગા જેસે વોહ ઝુલ્મો ઝિયાદતિયોં સે ભરી થી. ⁽²⁾ હજરતે સચ્ચિદતુના ઇમામ મેહદી رضی اللہ عنہ કા નામ મુહમ્મદ ઔર આપ કે વાલિદ કા નામ અબ્દુલ્લાહ હોગા જેસા કે હદીસે પાક મેં ઇશારા હૈ. ઇસ હદીસે પાક સે યેહ બાત ભી વાઝેહ તૌર પર માલૂમ હુઈ કે હજરતે ઇમામ મેહદી અભી પૈદા નહીં હુવે બલ્કે પૈદા હોંગે નીઝ ઇન કે વાલિદ કા નામ અબ્દુલ્લાહ હોગા ન કે ઇમામ હસન અસ્કરી. ⁽³⁾ ઇમામ મેહદી વાલિદ કી તરફ સે હસની સચ્ચિદ હોંગે, વાલિદા કી તરફ સે હુસૈની,

આપ કે ઉસૂલ (યાની માં, દાદી, નાની વગૈરા ઊપર તક) મેં કોઈ વાલિદા હજરતે અબ્બાસ કી ઔલાદ સે હોંગી લેહાઝા આપ હસની ભી હોંગે હુસૈની ભી ઔર અબ્બાસી ભી. ઇસ મેં ઉન લોગોં કા રદ હૈ જો કેહતે હૈં કે મુહમ્મદ ઇબ્ને હસન અસ્કરી “ઇમામ મેહદી” હૈં વોહ ગાર મેં છુપે હુવે હૈં ક્યૂંકે વોહ હુસૈની સચ્ચિદ હૈં હસની નહીં. ⁽⁴⁾ **હુલ્યા મુબારક** : હજરતે ઇમામ મેહદી رضی اللہ عنہ અખ્લાક, આદાબ ઔર આદાત મેં હમારે પ્યારે નબી صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم કી તરહ હોંગે મગર શકલો સૂરત મેં પૂરે મુશાબેહ ન હોંગે અગર્યે બાઝ બાતોં મેં નબિય્યે પાક કે હમ શકલ હોંગે. ⁽⁵⁾ જેસા કે હદીસે પાક મેં હૈ : રસૂલુલ્લાહ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم ને ફરમાયા : મેહદી મુઝ સે હૈં, ચૌળી પેશાની વાલે, ઊંચી નાક વાલે, સાત સાલ સલ્તનત ફરમાએંગે. ⁽⁶⁾ ઇસ કી શર્હ મેં મુફતી અહમદ યાર ખાન નઈમી رحمۃ اللہ علیہ ફરમાતે હૈં : હુઝૂર صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم કી જીતી જાગતી તસ્વીર (હોંગે) કે ચૌળી પેશાની ઔર ઊંચી નાક શરીફ યેહ દોનોં સિફતેં હુઝૂરે અન્વર صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم કી હૈં. ⁽⁷⁾ **ઇમામ મેહદી કા ઝુહૂર** : માહે રમઝાન મેં અબ્દાલ કાબા શરીફ કે તવાફ મેં મશગૂલ હોંગે વહાં ઔલિયા હજરતે મેહદી رضی اللہ عنہ કો પેહચાન કર ઉન સે બૈઅત કી દરખવાસ્ત કરેંગે. આપ رضی اللہ عنہ ઇન્કાર ફરમાએંગે. ગૈબ સે નિદા (આવાઝ) આએગી اللہ المہدیٰ فاسمہ وکلمہ وکلمہ યેહ

अल्लाह तआला के जलीफा मेहदी हैं एन का हुकम सुनो और एताअत करो. लोग आप رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ के दस्ते मुबारक पर बैअत करेंगे वहां से मुसलमानों को साथ ले कर शाम तशरीफ ले जायेंगे. आप का जमाना बणी पैरो बरकत का होगा. जमीन अद्वलो एन्साफ से भर जायेगी.⁽⁸⁾ हजरते अब्दुल्लाह बिन उमर رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا से रिवायत है के रसूलुल्लाह صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ने एरशाद फरमाया : (एमाम) मेहदी तशरीफ लायेंगे और उन के सर पर एमामा होगा. अक मुनादी येह आवाज बुलन्द करते हुवे आयेगा के येह मेहदी हैं जो **अल्लाह** के जलीफा हैं, लेहाजा तुम एन की एत्तिबाअ व पैरवी करो.⁽⁹⁾ जुहूरे एमाम मेहदी के बारे में अक रिवायत शर्ह के साथ मुवाहजा फरमाईये : अक जलीफा की वफात के वक्त एप्तिलाफ होगा (उस का नाम मालूम नहीं मगर येह आपिरी जलीफा होगा जिस के बाद एमाम मेहदी जलीफा होंगे मेम्बरों में एप्तिलाफ होगा के किसे जलीफा युनें) तो अेइले मदीना में से अक साहिब मक्का अे मुअज्जमा की तरफ तेजी से तशरीफ ले जायेंगे (एस फौक से के कहीं उन्हें जलीफा न युन लिया जाये) अेइले मक्का में से कुछ लोग उन के पास आयेंगे (वोह लोगो से छुपे हुवे मक्का अे मुकर्रमा के किसी घर में तशरीफ फरमा होंगे मगर मक्का वाले उन के दरवाजे पर पहुंच कर उन से गुजारिश करेंगे और) उन्हें बाहर लायेंगे (और उन्हें अपना जलीफा मान कर उन के हाथ मुबारक पर बैअत करेंगे) लावांके वोह साहिब उसे नापसन्द करते होंगे येह लोग उन से मकामे एब्राहीम और हजरे अस्वद के दरमियान बैअत करेंगे (उस वक्त शाम का बादशाह काफिर होगा, जब उसे उन की जिलाफत का पता लगेगा तो वोह उन से जंग करने के लिये) उन की तरफ शाम से अक लश्कर भेजेगा (जिस का नाम लश्करे सुफ्यानी होगा). उस लश्कर को मक्का व मदीना के दरमियान अक मैदान में धंसा दिया जायेगा (उस लश्कर में सिर्फ अक शप्स बयेगा जो उन की हलाकत की जबर लोगो तक पहुंचायेगा) जब हजरते एमाम मेहदी की येह करामत लोगो में मशहूर होगी तो उन के पास शाम के अब्दाव और एराक वालों की जमाअतें आयेंगी तो उन को बैअत कर लेंगे फिर कुरैश का अक शप्स निकलेगा जिस के मामू जनी कलब से

होंगे (येह जनीस एन्सान अपने मामूओं की मदद से) हजरते एमाम मेहदी के मुकाबले में अक लश्कर भेजेगा एमाम मेहदी का लश्कर उन पर गालिब आयेगा.⁽¹⁰⁾ दूसरी रिवायत में है : नुकसान में होगा वोह शप्स जो जनी कलब से लासिल शुदा भाले गनीमत में शरीक न हो. जलीफा मेहदी ખૂબ माल तकसीम करेंगे और लोगो को उन के जनी صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ की सुन्नत पर यलायेंगे और एस्लाम मुकम्मल तौर पर जमीन में मुस्तहकम हो जायेगा.⁽¹¹⁾ **कितने साल हुकूमत फरमायेंगे ?** हजरते एमाम मेहदी رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ सात या नौ साल तक हुकूमत फरमायेंगे जैसा के हजरते सय्यिदुना अबू सईद फुदरी رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ से रिवायत कर्दा हदीस में है : **يَبْلُغُ سَبْعًا وَتَسْعًا** यानी वोह सात या नौ साल तक हुकूमत फरमायेंगे.⁽¹²⁾

(1) التذكرة بأحوال الموتى وأمور الآخرة، ص 565 طبعاً (2) ابوداؤد، 4/144، حديث: 4282، 4283 طبعاً (3) امرأة المناجیح، 7/266 طبعاً (4) امرأة المناجیح، 7/274 طبعاً (5) امرأة المناجیح، 7/274 طبعاً (6) ابوداؤد، 4/145، حديث: 4285 مختصراً (7) امرأة المناجیح، 7/266 طبعاً (8) کتاب العقائد، ص 31، 30 (9) الحاوی للفتاوی، 2/73 (10) ابوداؤد، 4/145، حديث: 4286 طبعاً، امرأة المناجیح، 7/269 طبعاً (11) مسند احمد، 10/216، حديث: 26751 طبعاً (12) مسند احمد، 4/56، حديث: 11223-

મદની મુઝાકરે કે સુવાલ જવાબ

શૈબે તરીકત અમીરે એહલે સુન્નાત, બાનિએ દાવતે ઇસ્લામી, હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી રઝવી کاشانی رحمة الله علیه મદની મુઝાકરોં મેં અકાઈદ, ઇબાદાત ઓર મુઆમલાત કે મુતઅલ્લિક કિએ જાને વાલે સુવાલાત કે જવાબાત અતા ફરમાતે હેં, ઉન મેં સે 9 સુવાલાત વ જવાબાત ઝરૂરી તરમીમ કે સાથ યહાં દર્જ કિએ જા રહે હેં

1 હઝરતે અલી કે નામ કે સાથ کَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيم કી વજહ

સુવાલ : હઝરતે સય્યિદુના અલી رَضِيَ اللهُ عَنْهُ કે નામ કે સાથ کَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيم કયું લિખા જાતા હૈ ?

જવાબ : હઝરતે સય્યિદુના અલી کَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيم બયપન હી સે **अल्लाह** કરીમ કો એક માનતે થે ઓર કભી ભી યહાં તક કે બયપન મેં ભી આપ کَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيم ને બુત કો સજદા નહીં કિયા, ઇસી વજહ સે આપ કો યેહ લકબ کَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيم મિલા, ઇસ કે માના યેહ હેં : **अल्लाह** કરીમ ને ઉન કે યેહરે કો અઝમત વ બુઝુર્ગી અતા ફરમાઈ. ⁽¹⁾ (માખૂઝ અઝ ફતાવા રઝવિયા, 28/436)

(મદની મુઝાકરા, 13 રજબુલ મુરજજબ 1440 હિ.)

2 તહજજુદ કી નમાઝ કા આખિરી વક્ત

સુવાલ : તહજજુદ કી નમાઝ કબ તક પઢ સકતે હેં ?

જવાબ : સુબહે સાદિક યાની સેહરી કા વક્ત ખત્મ હોને સે પેહલે પેહલે પઢ લેં કયૂંકે સેહરી કા વક્ત ખત્મ હોતે હી ફજ કી નમાઝ કા વક્ત શુરૂઅ હો જાતા હૈ. ⁽¹⁾ (મદની મુઝાકરા, 7 રબીઉલ આખિર 1440 હિ.)

3 હઝરતે અમીરે મુઆવિયા رَضِيَ اللهُ عَنْهُ કો કાતિબે વહી કેહને કી વજહ

સુવાલ : હઝરતે અમીરે મુઆવિયા رَضِيَ اللهُ عَنْهُ કો કાતિબે વહી કયું કહા જાતા હૈ ?

જવાબ : કાતિબ કે માના હેં : લિખને વાલા.

ઔર નબી عَلَيْهِ السَّلَام પર **अल्लाह** પાક કી તરફ સે નાઝિલ હોને વાલે કલામ કો “વહી” કેહતે હેં.

(عبد القاري، 37/1) જબ નબિયે કરીમ وَالِهِ وَسَلَّمَ જબ નબિયે કરીમ وَالِهِ وَسَلَّمَ પર વહી નાઝિલ હોતી (યાની ઉતરતી) તો આપ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ઉસે સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કો લિખવા દેતે. કઈ સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان વહી લિખને પર મામૂર થે, જિન મેં હઝરતે સય્યિદુના અમીરે મુઆવિયા رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ભી શામિલ હેં, ઇસી વજહ સે આપ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ કો કાતિબે વહી કહા જાતા હૈ.

(سيرة الحلييه، 458/3، امتاع الاسماء، 329/9، 334)

(મદની મુઝાકરા, 22 રજબુલ મુરજજબ 1440 હિ.)

4 ખીર પૂરી ઓર ઇસાલે સવાબ

સુવાલ : કયા ઇમામ જાફર સાદિક رحمة الله عليه કે

(1) મિરઆતુલ મનાજહ મેં હૈ : તહજજુદ કા વક્ત રાત મેં સો કર જાગને સે શુરૂઅ ઓર સુબહે સાદિક પર ખત્મ હોતા હૈ મગર આખિરી તિહાઈ રાત મેં પઢના બેહતર હૈ, તહજજુદ સે પેહલે ઇશા પઢ કર સોના શર્ત હૈ ઓર તહજજુદ કે બાદ કુછ સોના યા લેટ જાના સુન્નાત હૈ.

(મિરઆતુલ મનાજહ, 2/233 મુલખખસન)

ઈસાલે સવાબ કે લિએ ખીર પૂરી પર હી ફાતિહા ઝરૂરી હૈ યા કિસી ઔર ચીઝ પર ભી ફાતિહા દે સકતે હૈં ?

જવાબ : ઈસાલે સવાબ કે લિએ ખીર પૂરી પર હી ફાતિહા દિલાના ઝરૂરી નહીં હૈ, કિસી ઔર ચીઝ મસલન રોટી સાલન પર ભી ફાતિહા દે કર ઈસાલે સવાબ કર સકતે હૈં. અગર કોઈ ઈસાલે સવાબ ન કરે ઔર ઈસ કો નાજાઈઝ ભી ન સમઝે તો વોહ ગુનાહગાર નહીં હૈ, અલબત્તા અગર કોઈ ઈસ કો નાજાઈઝ સમઝેગા તો વોહ ગુનાહગાર હોગા ક્યૂંકે શરીઅત ને જિસ ચીઝ કો નાજાઈઝ નહીં કહા ઉસ કો કોઈ નાજાઈઝ કહે તો વોહ શરીઅત પર ઈફતેરા યાની તોહમત લગાને કી વજહ સે ગુનાહગાર હોગા.

(મદની મુઝાકરા, 15 રજબુલ મુરજજબ 1440 હિ.)

5 હઝરતે નૂહ عليه السلام કી ઉમ્ર મુબારક

સુવાલ : કયા હઝરતે નૂહ عليه السلام ને દુન્યા મેં એક હઝાર બરસ કિયામ ફરમાયા થા ?

જવાબ : હઝરતે સય્યિદુના નૂહ عليه السلام ને સાઢે નવ સૌ (950) સાલ તક દુન્યા મેં તબ્લીગ ફરમાઈ થી, જબકે આપ عليه السلام કી ઉમ્ર મુબારક તકરીબન સોલહ સૌ (1600) સાલ થી.

(તફસીરુત્તૈયી, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000)

(મદની મુઝાકરા, 3 મુહર્રમુલ હરામ 1441 હિ.)

6 કિસી ઈમામ કે પીછે બિલા વજહ નમાઝ ન પઢના કેસા ?

સુવાલ : અગર કિસી ઈમામ સાહિબ કે પીછે બગૈર કિસી વજહ કે નમાઝ પઢને કા દિલ ન ચાહે તો કયા ઉસ કે પીછે નમાઝ હો જાએગી ?

જવાબ : અગર ઈમામ સાહિબ ઈમામત કી તમામ શરાઈત પર પૂરે ઉતરતે હૈં લેકિન ઉન કે પીછે નમાઝ પઢને કા દિલ નહીં ચાહતા, ફિર ભી ઉન કે પીછે નમાઝ પઢ લી તો હો જાએગી, અલબત્તા જમાઅત કે સાથ નમાઝ પઢના વાજિબ હૈ ઔર બગૈર કિસી શરઈ મજબૂરી કે જમાઅત છોળના ગુનાહ હૈ.

(બહારે શરીઅત 1/568, 582 માખૂઝન)

(મદની મુઝાકરા, 3 રબીઉલ આખિર 1440 હિ.)

7 SMS કે સલામ કા જવાબ

સુવાલ : અગર કોઈ SMS મેં السلام عليكم લિખ કર ભેજે તો કયા ઉસ કા જવાબ ઝબાન સે દેના લાઝિમ હોગા યા SMS મેં હી લિખ કર દેના હોગા ?

જવાબ : ખત મેં લિખે હુવે સલામ કા જવાબ ઝબાન સે દેને સે વાજિબ અદા હો જાએગા ઔર બેહતર ભી યેહી હૈ કે ઝબાન સે દે, ક્યૂંકે સલામ કા જવાબ ફૌરન દેના વાજિબ હૈ, મુમકિન હૈ લિખને મેં તાખીર હો જાએ યા તેહરીર દેર સે પહુંચે, ઈસ લિએ ફૌરન ઝબાન સે જવાબ દે દેં યા ફિર બિલા તાખીર ફૌરન લિખ કર જવાબ દે દેં. (માખૂઝ અઝ બહારે શરીઅત 3/463)

(મદની મુઝાકરા, 12 રબીઉલ આખિર 1439 હિ.)

8 ઔરત કા ઈદત મેં નિકાહ કરના કેસા ?

સુવાલ : કયા ઔરત ઈદત કે અન્દર નિકાહ કર સકતી હૈ ?

જવાબ : નહીં કર સકતી, બલકે ઈદત કે અન્દર નિકાહ કા પૈગામ દેના ભી હરામ હૈ. (534/1, 1/10, 1/11, 1/12, 1/13, 1/14, 1/15, 1/16, 1/17, 1/18, 1/19, 1/20, 1/21, 1/22, 1/23, 1/24, 1/25, 1/26, 1/27, 1/28, 1/29, 1/30, 1/31, 1/32, 1/33, 1/34, 1/35, 1/36, 1/37, 1/38, 1/39, 1/40, 1/41, 1/42, 1/43, 1/44, 1/45, 1/46, 1/47, 1/48, 1/49, 1/50, 1/51, 1/52, 1/53, 1/54, 1/55, 1/56, 1/57, 1/58, 1/59, 1/60, 1/61, 1/62, 1/63, 1/64, 1/65, 1/66, 1/67, 1/68, 1/69, 1/70, 1/71, 1/72, 1/73, 1/74, 1/75, 1/76, 1/77, 1/78, 1/79, 1/80, 1/81, 1/82, 1/83, 1/84, 1/85, 1/86, 1/87, 1/88, 1/89, 1/90, 1/91, 1/92, 1/93, 1/94, 1/95, 1/96, 1/97, 1/98, 1/99, 1/100, 1/101, 1/102, 1/103, 1/104, 1/105, 1/106, 1/107, 1/108, 1/109, 1/110, 1/111, 1/112, 1/113, 1/114, 1/115, 1/116, 1/117, 1/118, 1/119, 1/120, 1/121, 1/122, 1/123, 1/124, 1/125, 1/126, 1/127, 1/128, 1/129, 1/130, 1/131, 1/132, 1/133, 1/134, 1/135, 1/136, 1/137, 1/138, 1/139, 1/140, 1/141, 1/142, 1/143, 1/144, 1/145, 1/146, 1/147, 1/148, 1/149, 1/150, 1/151, 1/152, 1/153, 1/154, 1/155, 1/156, 1/157, 1/158, 1/159, 1/160, 1/161, 1/162, 1/163, 1/164, 1/165, 1/166, 1/167, 1/168, 1/169, 1/170, 1/171, 1/172, 1/173, 1/174, 1/175, 1/176, 1/177, 1/178, 1/179, 1/180, 1/181, 1/182, 1/183, 1/184, 1/185, 1/186, 1/187, 1/188, 1/189, 1/190, 1/191, 1/192, 1/193, 1/194, 1/195, 1/196, 1/197, 1/198, 1/199, 1/200, 1/201, 1/202, 1/203, 1/204, 1/205, 1/206, 1/207, 1/208, 1/209, 1/210, 1/211, 1/212, 1/213, 1/214, 1/215, 1/216, 1/217, 1/218, 1/219, 1/220, 1/221, 1/222, 1/223, 1/224, 1/225, 1/226, 1/227, 1/228, 1/229, 1/230, 1/231, 1/232, 1/233, 1/234, 1/235, 1/236, 1/237, 1/238, 1/239, 1/240, 1/241, 1/242, 1/243, 1/244, 1/245, 1/246, 1/247, 1/248, 1/249, 1/250, 1/251, 1/252, 1/253, 1/254, 1/255, 1/256, 1/257, 1/258, 1/259, 1/260, 1/261, 1/262, 1/263, 1/264, 1/265, 1/266, 1/267, 1/268, 1/269, 1/270, 1/271, 1/272, 1/273, 1/274, 1/275, 1/276, 1/277, 1/278, 1/279, 1/280, 1/281, 1/282, 1/283, 1/284, 1/285, 1/286, 1/287, 1/288, 1/289, 1/290, 1/291, 1/292, 1/293, 1/294, 1/295, 1/296, 1/297, 1/298, 1/299, 1/300, 1/301, 1/302, 1/303, 1/304, 1/305, 1/306, 1/307, 1/308, 1/309, 1/310, 1/311, 1/312, 1/313, 1/314, 1/315, 1/316, 1/317, 1/318, 1/319, 1/320, 1/321, 1/322, 1/323, 1/324, 1/325, 1/326, 1/327, 1/328, 1/329, 1/330, 1/331, 1/332, 1/333, 1/334, 1/335, 1/336, 1/337, 1/338, 1/339, 1/340, 1/341, 1/342, 1/343, 1/344, 1/345, 1/346, 1/347, 1/348, 1/349, 1/350, 1/351, 1/352, 1/353, 1/354, 1/355, 1/356, 1/357, 1/358, 1/359, 1/360, 1/361, 1/362, 1/363, 1/364, 1/365, 1/366, 1/367, 1/368, 1/369, 1/370, 1/371, 1/372, 1/373, 1/374, 1/375, 1/376, 1/377, 1/378, 1/379, 1/380, 1/381, 1/382, 1/383, 1/384, 1/385, 1/386, 1/387, 1/388, 1/389, 1/390, 1/391, 1/392, 1/393, 1/394, 1/395, 1/396, 1/397, 1/398, 1/399, 1/400, 1/401, 1/402, 1/403, 1/404, 1/405, 1/406, 1/407, 1/408, 1/409, 1/410, 1/411, 1/412, 1/413, 1/414, 1/415, 1/416, 1/417, 1/418, 1/419, 1/420, 1/421, 1/422, 1/423, 1/424, 1/425, 1/426, 1/427, 1/428, 1/429, 1/430, 1/431, 1/432, 1/433, 1/434, 1/435, 1/436, 1/437, 1/438, 1/439, 1/440, 1/441, 1/442, 1/443, 1/444, 1/445, 1/446, 1/447, 1/448, 1/449, 1/450, 1/451, 1/452, 1/453, 1/454, 1/455, 1/456, 1/457, 1/458, 1/459, 1/460, 1/461, 1/462, 1/463, 1/464, 1/465, 1/466, 1/467, 1/468, 1/469, 1/470, 1/471, 1/472, 1/473, 1/474, 1/475, 1/476, 1/477, 1/478, 1/479, 1/480, 1/481, 1/482, 1/483, 1/484, 1/485, 1/486, 1/487, 1/488, 1/489, 1/490, 1/491, 1/492, 1/493, 1/494, 1/495, 1/496, 1/497, 1/498, 1/499, 1/500, 1/501, 1/502, 1/503, 1/504, 1/505, 1/506, 1/507, 1/508, 1/509, 1/510, 1/511, 1/512, 1/513, 1/514, 1/515, 1/516, 1/517, 1/518, 1/519, 1/520, 1/521, 1/522, 1/523, 1/524, 1/525, 1/526, 1/527, 1/528, 1/529, 1/530, 1/531, 1/532, 1/533, 1/534, 1/535, 1/536, 1/537, 1/538, 1/539, 1/540, 1/541, 1/542, 1/543, 1/544, 1/545, 1/546, 1/547, 1/548, 1/549, 1/550, 1/551, 1/552, 1/553, 1/554, 1/555, 1/556, 1/557, 1/558, 1/559, 1/560, 1/561, 1/562, 1/563, 1/564, 1/565, 1/566, 1/567, 1/568, 1/569, 1/570, 1/571, 1/572, 1/573, 1/574, 1/575, 1/576, 1/577, 1/578, 1/579, 1/580, 1/581, 1/582, 1/583, 1/584, 1/585, 1/586, 1/587, 1/588, 1/589, 1/590, 1/591, 1/592, 1/593, 1/594, 1/595, 1/596, 1/597, 1/598, 1/599, 1/600, 1/601, 1/602, 1/603, 1/604, 1/605, 1/606, 1/607, 1/608, 1/609, 1/610, 1/611, 1/612, 1/613, 1/614, 1/615, 1/616, 1/617, 1/618, 1/619, 1/620, 1/621, 1/622, 1/623, 1/624, 1/625, 1/626, 1/627, 1/628, 1/629, 1/630, 1/631, 1/632, 1/633, 1/634, 1/635, 1/636, 1/637, 1/638, 1/639, 1/640, 1/641, 1/642, 1/643, 1/644, 1/645, 1/646, 1/647, 1/648, 1/649, 1/650, 1/651, 1/652, 1/653, 1/654, 1/655, 1/656, 1/657, 1/658, 1/659, 1/660, 1/661, 1/662, 1/663, 1/664, 1/665, 1/666, 1/667, 1/668, 1/669, 1/670, 1/671, 1/672, 1/673, 1/674, 1/675, 1/676, 1/677, 1/678, 1/679, 1/680, 1/681, 1/682, 1/683, 1/684, 1/685, 1/686, 1/687, 1/688, 1/689, 1/690, 1/691, 1/692, 1/693, 1/694, 1/695, 1/696, 1/697, 1/698, 1/699, 1/700, 1/701, 1/702, 1/703, 1/704, 1/705, 1/706, 1/707, 1/708, 1/709, 1/710, 1/711, 1/712, 1/713, 1/714, 1/715, 1/716, 1/717, 1/718, 1/719, 1/720, 1/721, 1/722, 1/723, 1/724, 1/725, 1/726, 1/727, 1/728, 1/729, 1/730, 1/731, 1/732, 1/733, 1/734, 1/735, 1/736, 1/737, 1/738, 1/739, 1/740, 1/741, 1/742, 1/743, 1/744, 1/745, 1/746, 1/747, 1/748, 1/749, 1/750, 1/751, 1/752, 1/753, 1/754, 1/755, 1/756, 1/757, 1/758, 1/759, 1/760, 1/761, 1/762, 1/763, 1/764, 1/765, 1/766, 1/767, 1/768, 1/769, 1/770, 1/771, 1/772, 1/773, 1/774, 1/775, 1/776, 1/777, 1/778, 1/779, 1/780, 1/781, 1/7

દારુલ ઈફ્તા એહ્લે સુન્નત

દારુલ ઈફ્તા એહ્લે સુન્નત (દાવતે ઈસ્લામી) મુસલમાનોં કી શરઈ રાહનુમાઈ મેં મસરૂફે અમલ હૈ. તહરીરી, ઝબાની, ફોન ઓર દીગર ઝરાએઅ સે મુલક વ બેરૂને મુલક સે હઝારહા મુસલમાન શરઈ મસાઈલ દરયાફત કરતે હૈં, જિન મેં સે ચાર મુતખબ ફતાવા ઝૈલ મેં દર્જ કિએ જા રહે હૈં.

❶ કિબ્લા કી તરફ ટાંગે ફૈલાના, થૂકના વગૈરા કેસા ?

સુવાલ : કયા ફરમાતે હૈં ઉલમાએ દીન વ મુફ્તિયાને શરએ મતીન ઈસ બારે મેં કે જાનબૂઝ કર કિબ્લા શરીફ કી તરફ ટાંગે ફૈલાના, થૂકના, પેશાબ કરના વગૈરા યેહ સોચતે હુવે કે ઈસ સે કુછ નહીં હોતા, ન હી એસા કરના ગુનાહ હૈ ઓર ઈસી તરહ અન્જાને મેં એસા કરને કે બારે મેં શરઈ રાહનુમાઈ ફરમાએ કે એસા કરના કેસા ?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَلْجَوَابُ بِحَوْنِ الْمَلِكِ الْوَهَّابِ اَللّٰهُمَّ هِدَايَةَ الْحَقِّ وَالصَّوَابِ

બગૈર કિસી સહીહ ઉઝર કે જાનબૂઝ કર કિબ્લા શરીફ કી તરફ ટાંગે ફૈલાના, થૂકના ઓર પેશાબ કરના શરઅન મમનૂઅ વ મકરૂહ અફઆલ હૈં કે ઈસ તરહ કરને મેં કિબ્લા શરીફ કી બે અદબી હૈ. ઈન અફઆલ મેં ટાંગે ફૈલાને કા હુકમ મકરૂહ હૈ, જબકે થૂકને કી મુમાનઅત ઝિયાદા શદીદ હૈ ઓર ઈસે હદીસે મુબારક મેં **اَللّٰهُمَّ** **عَزَّوَجَلَّ** વ રસૂલ **وَالِهٖ وَسَلَّم** **صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم** કો ઈઝા દેના કરાર દિયા હૈ ઓર અલ્લામા એની **عليه الرحمة** ને તો અલ્લામા કુર્તુબી માલિકી **الرحمة** કે હવાલે સે ઈસે મકરૂહે તેહરીમી કરાર દિયા હૈ ઓર કઝાએ હાજત કે વક્ત કિબ્લા કી તરફ મુંહ કરને કી

મુમાનઅત તો સરીહ અહાદીસ ઓર તસરીહાતે ફુકહાએ અહનાફ કે મુતાબિક ગુનાહ હૈ ઓર ઈસ પર મુતઅદદ અહાદીસે તય્યિબા મૌજૂદ હૈં, બલ્કે ઈસ મુઆમલે મેં તો કિબ્લા કો પીઠ કર કે ભી પેશાબ યા પાખાના કરના, નાજાઈઝો ગુનાહ હૈ, લેહાઝા યેહ કેહના કે ઈસ મેં કોઈ ગુનાહ નહીં, બિલ્કુલ ગલત હૈ ઓર અન્જાને સે મુરાદ અગર કિબ્લા કી જેહત માલૂમ ન હોના હૈ તો ફિર ગુનાહ નહીં, લેકિન જૈસે હી માલૂમ હો, તો ફૌરન શરીઅતે મુતહ્દરા કે હુકમ કે મુતાબિક અપને ફેલ કી ઈસ્લાહ કર લે, લેકિન અગર અન્જાને સે મુરાદ શરઈ મસ્અલે સે લા ઈલ્મી હૈ, તો યેહ કોઈ ઉઝર નહીં કે દારુલ ઈસ્લામ મેં શરઈ મસાઈલ સે જહાલત ઉઝર નહીં હોતી, બલ્કે હુકમ યેહ હૈ કે શરઈ મસાઈલ સીખે. યાદ રહે ! યેહ અહકામ ઈસ સૂરત મેં હૈં કે કોઈ બદ એતિકાદી ન હો, વરના **مَعَادَ اللَّهِ** કિસી કા યેહ એતિકાદ હો કે કિબ્લા કોઈ એસી તાઝીમ વાલી શૈ નહીં હૈ ઓર ઈસ વજહ સે ઈન મેં સે કિસી ફેલ કા ઈર્તિકાબ કરે, તો કિબ્લા શરીફ કો હલ્કા જાનને કી વજહ સે ઈસ પર હુકમે કુફ હોગા, લેકિન કિસી મુસલમાન સે એસી સોચ મુતસવ્વર નહીં.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ عَزَّوَجَلَّ وَرَسُولُهُ اَعْلَمُ صَلَّی اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

2 દૌરાને ખુત્બા જુમ્મા કી સુન્નતેં પઢના કેસા ?

સુવાલ : કયા ફરમાતે હેં ઉલમાએ કિરામ ઇસ મસ્જલે કે બારે મેં કે કયા ખુત્બે કે દૌરાન જુમ્મા કી સુન્નતેં પઢ સકતે હેં ? અગર દૌરાને ખુત્બા શુરૂઅ કર દેં તો કયા હુકમ હે ? ઓર અગર ખુત્બે સે પેહલે શુરૂઅ કર દેં તો ખુત્બા શુરૂઅ હોને પર કયા હુકમ હે ?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْجَوَابُ بِعَوْنِ الْمَلِكِ الْوَهَّابِ اللَّهُمَّ هِدَايَةَ الْحَقِّ وَالصَّوَابِ

દૌરાને ખુત્બા જુમ્મા કી સુન્નતેં પઢના મકરૂહે તેહરીમી, નાજાઈઓ ગુનાહ હે, અગર દૌરાને ખુત્બા સુન્નતેં શુરૂઅ કર લીં, તો તોળના વાજિબ ઓર ગૈર મકરૂહ વક્ત મેં ઇસ કી કઝા કરના વાજિબ ઓર અગર મુકમ્મલ કર લીં તો સુન્નતેં અદા હો જાએંગી મગર ગુનહગાર હોગા ઓર અગર ખુત્બે સે પેહલે શુરૂઅ કર લીં થીં તો અબ દરમિયાન મેં કત્અ ન કરે, બલકે ચાર રકઅતેં મુકમ્મલ પઢે.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ عَزَّوَجَلَّ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

3 દિન મેં કબ તક નફલ રોઝે કી નિયત કી જા સકતી હે ?

સુવાલ : કયા ફરમાતે હેં ઉલમાએ દિન વ મુક્તિયાને શરએ મતીન ઇસ મસ્જલે કે બારે મેં કે અગર કોઈ શખ્સ રાત કો નફલી રોઝે કી નિયત કર કે સોએ ઓર ફજા મેં આંખ ન ખુલે, તો કયા વોહ ફજા કે બાદ દિન મેં રોઝે કી નિયત કર સકતા હે ?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْجَوَابُ بِعَوْنِ الْمَلِكِ الْوَهَّابِ اللَّهُمَّ هِدَايَةَ الْحَقِّ وَالصَّوَابِ

જી હાં ! દિન મેં નફલ રોઝે કી નિયત કી જા સકતી હે, કયૂંકે નફલ રોઝે મેં રાત કે વક્ત હી નિયત કરના ઝરૂરી નહીં, બલકે નફલ રોઝે મેં દિન કે વક્ત ઝહવએ કુબરા યાની નિસ્કુન્નહારે શરઈ સે પેહલે પેહલે તક ભી નિયત કી જા સકતી હે, લેકિન ઇસ મેં યેહ ઝરૂરી હે કે સુબહે સાદિક યાની રોઝા બન્દ હોને કે બાદ સે ઝહવએ કુબરા તક રોઝા તોળને વાલી કોઈ ચીઝ ન પાઈ ગઈ હો ઓર નિયત ભી યેહ કી જાએ કે મેં સુબહે

સાદિક સે રોઝાદાર હૂં ઓર અગર યેહ નિયત કી, કે અબ સે રોઝાદાર હૂં, સુબહ સે નહીં, તો રોઝા ન હુવા.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ عَزَّوَجَلَّ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

4 લોહે વગૈરા કી અંગૂઠી પેહન કર નમાઝ પઢના કેસા ?

સુવાલ : કયા ફરમાતે હેં ઉલમાએ કિરામ ઇસ મસ્જલે કે બારે મેં કે અગર કોઈ મર્દ ચાંદી કે ઇલાવા લોહે, તાંબે યા પીતલ કી અંગૂઠી પેહન કર નમાઝ પઢે, તો ઇસ નમાઝ કા કયા હુકમ હે ?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْجَوَابُ بِعَوْنِ الْمَلِكِ الْوَهَّابِ اللَّهُمَّ هِدَايَةَ الْحَقِّ وَالصَّوَابِ

મર્દ કો સિફ ચાંદી કી એક અંગૂઠી, એક નગ વાલી, જિસ કા વઝન સાઢે ચાર માશે સે કમ હો, પેહનના જાઈઝ હે, ઇસ કે ઇલાવા કોઈ અંગૂઠી જાઈઝ નહીં, લેહાઝા ચાંદી કે ઇલાવા લોહે, તાંબે, પીતલ યા સોને વગૈરા કી અંગૂઠી મર્દ કે લિએ પેહનના નાજાઈઝો ગુનાહ હે ઓર ઇસે પેહન કર નમાઝ પઢના મકરૂહે તેહરીમી, વાજિબુલ ઇઆદા હે, લેહાઝા એસા શખ્સ વોહ નાજાઈઝ અંગૂઠી ઉતાર કર ઇન નમાઝોં કા ઇઆદા કરે ઓર તૌબા ભી કરે નીઝ આઈન્દા ભી કભી એસી અંગૂઠી ન પેહને.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ عَزَّوَجَلَّ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

જિસ્મ રૂહ ઓર દીન કી સલામતી કા ગુરખા

હઝરતે સય્યિદુના બહાઉદ્દીન ઝકરિયા મુલ્તાની રَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ફરમાતે હેં : કમ ખાને સે જિસ્મ તનદુરુસ્ત રેહતા હે, ગુનાહ છોળને સે રૂહ સલામત રેહતી હે ઓર **અલ્લાહ** પાક કે પ્યારે નબી મુહમ્મદે અરબી صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ પર દુરૂદે પાક પઢને સે દીન સલામત રેહતા હે.

(اخبار الاخيار، ص 28)

કસીદએ મેરાજિયાં ઓર શબે મેરાજ કી મન્ઝર કશી

અલ્લાહ પાક ને ઇમામે એહલે સુન્નાત ઇમામ અહમદ રઝા ખાન رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ કે કલમ કો એસી જામેઈયત (Comprehensiveness) ઓર કુવ્વત અતા ફરમાઈ કે ઇમામે એહલે સુન્નાત رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ને જિસ મસ્અલે કી તેહકીક (research) મેં કોઈ કિતાબ, રિસાલા યા ફતવા તેહરીર ફરમાયા તો ઉસ મસ્અલે કો اَللّٰهُ نَشَد (યાની ખૂબ વાઝેહ) ફરમા દિયા. યૂંહી જિસ મૌઝૂઅ પર ભી અશઆર લિખે તો ઉસ કી મન્ઝર કશી (visualizing) કા હક અદા ફરમા દિયા, જિસે દેખ કર ફન્ને

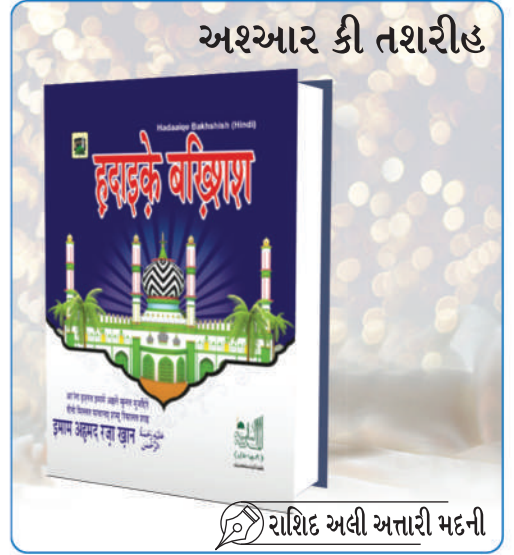
શાઈરી કે માહિરીન હૈરાન હો જાતે હૈં. ઇસ કી ઝબરદસ્ત મિસાલ ઇન્તિહાઈ મુખ્તસર સે વક્ત મેં લિખા જાને વાલા “કસીદએ મેરાજિયાં” હૈ, જો કે 67 અશઆર પર મુશ્તમિલ હૈ. ઇમામે એહલે સુન્નાત رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ને ઇસ કસીદે મેં હસીન તખય્યુલાત (ખૂબ સૂરત ખયાલાત (imagination)) કે સાથ સાથ જા બજા આયાતે કુરઆનિયા ઓર અહાદીસે નબવિયા કી ઝબરદસ્ત તર્જુમાની ફરમાઈ હૈ. નીઝ આપ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ને ઇસ કસીદે મેં સફરે મેરાજ કે મુખ્તલિફ મરહલોં (stages) કો બળે ફસીહો બલીગ અલ્ફાઝ મેં પેશ કિયા હૈ. સાથ હી સાથ આલા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ને ઇસ કસીદે મેં ઉર્દૂ કે ઇસ્તિઆરોં ઓર મુહાવરોં (idioms) કા કસરત સે ઇસ્તિમાલ કિયા હૈ. ઇસ કસીદે કી એક ખૂબી યેહ ભી હૈ કે મુજદિદે આઝમ, આલા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ને વાકિઅએ મેરાજ કી મુનાસબત સે કાબા વ હતીમ, મસ્જિદે અક્સા વ નમાઝે અક્સા, જિબ્રઈલ વ બુરાક, આસ્માન વ અર્શ આઝમ, સિદ્રતુલ મુન્તાહા વ જન્નાત ઓર લા મકાન વ દીદારે રહમાન કા તઝકિરા બળે લતીફ અન્દાઝ મેં ફરમાયા હૈ. ખુલાસએ કલામ યેહ હૈ કે અગર કિસી કો સફરે મેરાજ કા મુખ્તસર બયાન ઉર્દૂ ઝબાન મેં પઢના હો તો વોહ ઇમામે એહલે સુન્નાત, આલા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ કે ઇસ મુબારક ઓર મુન્ફરિદ (unique) “કસીદએ મેરાજિયાં” કો મુલાહઝા કર લે. જૈલ મેં ઇસી કસીદે કે ચન્દ અશઆર ઓર ઇન મેં બયાન કિએ જાને વાલે મઝામીન કા મુખ્તસર જાઈઝા પેશ કિયા જાતા હૈ.

❶ વોહ સરવરે કિશ્વરે રિસાલત, જો અર્શ પર જલવા ગર હુવે થે નએ નિરાલે તરબ કે સામાં, અરબ કે મેહમાન કે લિએ થે (અલ્ફાઝ વ મઆની : સરવર : બાદશાહ. કિશ્વર : મુલક / દેશ જલવા ગર : સજ ધજ કે આના. તરબ કે સામાં : ખુશી વ મસરત કે અસ્બાબ)

મઝકૂરા બાલા શેર “કસીદએ મેરાજિયાં” કા મત્લઅ (પેહલા શેર) હૈ. ઇસ કા ખુલાસા યેહ હૈ કે મુલકે રિસાલત કે બાદશાહ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ મેરાજ કી શબ અર્શ આઝમ પર જલ્વા ફરમા હુવે થે ઓર કુદરત કી જાનિબ સે અરબ કે મેહમાન, રસૂલે ઝીશાન صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કી ખાતિર કાએનાત મેં ખુશી વ શાદમાની કે અસ્બાબ કા એહતિમામ (arrangement) કિયા ગયા થા.

❷ નમાઝે અક્સા, મેં થા યેહી સિર્, ઇયાં હોં માનિએ અવ્વલ આબિર કે દસ્ત બસ્તા, હૈં પીછે હાઝિર, જો સલ્તનત આગે કર ગએ થે (અલ્ફાઝ વ મઆની : સિર્ : રાજ. ઇયાં : વાઝેહ. દસ્ત બસ્તા : હાથ બાન્ધ કર)

સરકારે મદીના صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને મેરાજ કી રાત મસ્જિદે અક્સા મેં તમામ અમ્મિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام કી ઇમામત ફરમાઈ થી, યુનાન્યે, આપ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ફરમાતે હૈં : فَجِئَ إِلَى الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ فَقَدْ مَنَى جَبْرَيْلُ حَتَّى آمَنَهُمْ

રાશિદ અલી અતારી મદની

યાની મેરી ખાતિર અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ السَّلَام કો (મસ્જિદે અક્સા) મેં જમ્મ ક્રિયા ગયા તો જિબ્રીલ عَلَيْهِ السَّلَام ને મુઝે આગે બઢાયા યહાં તક કે મેં ને અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ السَّلَام કી ઇમામત ફરમાઈ.” (નસાઈ, વ: 81, હદિથ: 448) મઝહૂરા બાલા શેર મેં ઇમામુલ અમ્બિયા صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કો તમામ નબિયોં કી ઇમામત કે લિએ આગે બઢાએ જાને કી એક હિક્મત કો બયાન ક્રિયા ગયા હૈ કે ઈસ (આગે બઢાએ જાને) કે ઝરીએ કુદરત કા મક્સૂદ મખ્લૂક કો અવ્વલો આખિર કા માના વ મફહૂમ બતલાના થા, યૂં કે બ ઝાહિર સબ સે આખિર મેં તશરીફ લાને વાલે રસૂલે અકરમ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ મકામો મર્તબે મેં સબ નબિયોં સે અવ્વલ (યાની પેહલે) હેં, યુનાન્યે, તમામ અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ السَّلَام મેરાજ કી રાત મસ્જિદે અક્સા મેં રસૂલે આઝમ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કે મુક્તદી બન કર હાથ બાન્ધે પીછે ખળે થે.

3 થકે ચે રહુલ અમીં કે બાઝૂ છુટા વોહ દામન કહાં વોહ પેહલૂ રિકાબ છૂટી ઉમ્મીદ ટૂટી નિગાહે હસરત કે વલ્વલે થે
(અલ્ફાઝ વ મઆની : રહુલ અમીં : હઝરતે જિબ્રાઈલ عَلَيْهِ السَّلَام રિકાબ : ઘોળે પર ચઢને કા લોહે કા હલ્કા. વલ્વલે : જોશ)

સફરે મેરાજ મેં સિદ્રતુલ મુન્તાહા પર પહુંચ કર જબ જિબ્રીલે અમીન عَلَيْهِ السَّلَام રુક ગએ તો સુલ્તાને આઝમ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને ફરમાયા : ઐ જિબ્રીલ ! ક્યા ઐસે મકામ પર એક ખલીલ (યાની દોસ્ત) અપને ખલીલ કો છોળ દેતા હૈ ? તો જિબ્રીલ عَلَيْهِ السَّلَام ને અર્જ કી : إِنْ تَجَاوَزْتَهُ إِخْرَجْتُكَ بِالنُّور યાની અગર મેં ઈસ મકામ (સિદ્રતુલ મુન્તાહા) સે આગે બઢા તો નૂર કી વજહ સે જલ જાઊંગા.” (મોહબ લદ્નિયે, 381/2) ઝિક્ક કદા શેર મેં ઈસી હાલત (condition) કી મન્ઝર કશી કી ગઈ હૈ.

4 ઝુકા થા મુજરે કો અર્શે આલા ગિરે થે સજદે મેં બઝમે બાલા યેહ આંખેં કદમોં સે મલ રહા થા વોહ ગિર્દ કુરબાન હો રહે થે
(અલ્ફાઝ વ મઆની : મુજરે : આદાબ / સલામી. બઝમે બાલા : આસ્માન કે ફરિશ્તે)
સૂફિયા ને બયાન ફરમાયા હૈ : જબ નબિયે પાક صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ (સફરે મેરાજ મેં) અર્શે આઝમ તક પહુંચે તો અર્શ ને આપ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآલِهِ وَسَلَّمَ કે દામને કરમ કો થામ લિયા. (મોહબ લદ્નિયે, 388/2) આલા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ને ઈસ બાત કો યૂં બયાન ફરમાયા હૈ કે મેરાજ કી રાત ગોયા અર્શ આઝમ સરકારે આલી વકાર صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآલِهِ وَسَلَّمَ કો સલામી પેશ કરને કે લિએ ઝુકા, ફરિશ્તોં ને રબ તઆલા કી બારગાહ મેં સજદએ શુક ક્રિયા, અર્શ તો કદમે મુસ્તફા صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآલِهِ وَسَلَّمَ સે આંખેં મલ રહા થા ઔર ફરિશ્તે આપ عَلَيْهِ السَّلَام કે ઈર્દ ગિર્દ નિસાર હો રહે થે.

5 બઢે ઐ મુહમ્મદ ! કરીં હો અહમદ ! કરીબ આ સરવરે મુમજજદ ! નિસાર જાઊં યેહ ક્યા નિદા થી યેહ ક્યા સમાં થા યેહ ક્યા મઝે થે
(અલ્ફાઝ વ મઆની : કરીં હો : પાસ આઓ. સરવર : સરદાર. મુમજજદ : બુઝુર્ગી વાલે. સમાં : મન્ઝર)
આલા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ કે ઈસ શેર મેં એક રિવાયત કા તર્જમા ભી શામિલ હૈ. યુનાન્યે, જબ રસૂલે ઝીશાન صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ મેરાજ કી રાત સફર કરતે હુવે કુર્બે ઈલાહી કે પાસ મકામ મેં પહુંચે તો આપ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآલِهِ وَسَلَّمَ કો નિદા (યાની આવાઝ) દી ગઈ : أَنْتَ يَا أَحْمَدُ، أَنْتَ يَا حَبِيبَ، أَنْتَ يَا مُحَمَّدَ કરીબ હો ઐ સારી મખ્લૂક સે બેહતર મેહબૂબ ! કરીબ આઓ ઐ અહમદ ! આગે બઢો ઐ મુહમ્મદ ! (મોહબ લદ્નિયે, 381/2)

6 વોહ બુર્જે બતહા કા માહપારા બિહિશત કી સૈર કો સિધારા ચમક પે થા ખુલ્દ કા સિતારા કે ઉસ કમર કે કદમ ગએ થે
(અલ્ફાઝ વ મઆની : બુર્જે બતહા : મક્કા કી ઝમીન / મક્કા કા ગુમ્બદ. માહપારા : ચાંદ / નિહાયત હસીન. બિહિશત : જન્નત. ખુલ્દ : જન્નત. કમર : ચાંદ)

ઈસ શેર મેં કલમે રઝા ને બયાન ફરમાયા કે માલિકે જન્નત صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ શબે મેરાજ જન્નત કી સૈર કરને કે લિએ રવાના હુવે, યૂં જન્નત કી કિસ્મત કા સિતારા ચમક ઉઠા કે આસ્માને નબુવ્વત કે કામિલ ચાંદ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآલِهِ وَسَلَّمَ જન્નત મેં કદમ રન્જા હુવે થે. યુનાન્યે, આપ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને શબે મેરાજ જન્નત મેં તશરીફ લે

જાને સે મુતઅલ્લિક ઇરશાદ ફરમાયા : **ثُمَّ أُدْخِلْتُ الْجَنَّةَ، فَإِذَا فِيهَا حَبَائِلُ النَّوْءِ وَإِذَا تُرْبُهَا يُسْكُ** યાની ફિર મુઝે જન્નત મેં દાખિલ કિયા ગયા તો ઉસ મેં મોતી કી ઇમારતેં થીં ઓર ઉસ કી મિટ્ટી મુશ્ક થી.” (મુસ્લમ, 89, હદિથ: 415)

7 ખુદા કી કુદરત કે ચાંદ હક કે કરોરોં મન્જિલ મેં જલ્વા કર કે **અભી ન તારોં કી છાઊ બદલી કે નૂર કે તળકે આ લિએ થે**
(અલ્ફાઝ વ મઆની : કરોરોં મન્જિલ : બહુત ઝિયાદા જગહોં. નૂર કે તળકે : સવેરે કી રૌશની)

ઇમામે એહલે સુન્નાત **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** કા યેહ શેર કઈ રિવાયાત વ તફાસીર કા ખુલાસા હૈ કે **अब्बाह** પાક ને અપને હબીબે અકબર **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** કો શબે મેરાજ સદિયોં કા સફર રાત કે ઇન્તિહાઈ મામૂલી સે વક્ત મેં તૈ કરવા દિયા, ઝન્જર હિલ રહી થી, પાની જારી થા કે મેરાજ કે દૂલ્હા **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** કૌનો મકાં, આસ્માનો જિનાં (જન્નત) ઓર દીદારે ઇલાહી કર કે લા મકાં સે વપાસ મક્કએ પાક તશરીફ લે આએ.

8 નબિયે રહમત શફીએ ઉમ્મત ! રઝા પે લિલ્લાહ હો ઇનાયત **ઇસે ભી ઉન ખિલ્અતોં સે હિસ્સા જો ખાસ રેહમત કે વાં બટે થે**
(અલ્ફાઝ વ મઆની : ઇનાયત : તવજજોહ / નઝર / મેહરબાની. ખિલ્અતોં : તોહફે / જોળે / અતિય્યાત / ઇન્આમાત. વાં : વહાં)

આલા હઝરત **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** ઇસ મક્તઅ (તખલ્લુસ પર મુશ્તમિલ શેર) મેં અર્ઝ ગુઝાર હેં કે એ રેહમત વાલે ઓર ઉમ્મત કી શફાઅત ફરમાને વાલે પ્યારે નબી **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ! ખુદારા અહમદ રઝા પર ઇનાયત વ નવાઝિશ ફરમાઈએ ઓર ઇસે ભી ઉન ખાસ રેહમત વાલે નૂરાની જોળોં મેં સે ઇસ કા હિસ્સા અતા ફરમાઈએ, જો બારગાહે ઇલાહી સે આપ **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** કો અતા કિએ ગએ થે.

અરબી જબાન કી ખાસ ખાતે અલ ઇલ્મુ નૂર

(દૂસરી ઓર આખિરી કિસ્ત)

ગુઝશ્તા સે પૈવસ્તા

8 સૂરતે લફઝ સે માના કા ઇન્કિશાફ :
અરબી જબાન કે ઉસૂલો કવાઈદ કો એસે કમાલ કે સાથ મુરત્તબ વ મુદવ્વન કિયા ગયા હૈ કે ઉસે દેખ કર અક્લેં દંગ રેહ જાતી હેં. ઇસ જબાન મેં તમામ કલિમાત કા અપના એક માદા ઓર અસ્લ હોતી હૈ જિસે ઇસ્તિલાહ મેં “હુરૂફે અસ્લિયા” (Root word) કહા જાતા હૈ. ઇન કી મદદ સે બહુત સે અલ્ફાઝ થોળી બહુત તબ્દીલી કે સાથ બનાએ જાતે હેં.

લેકિન કમાલ દેખિએ કે માદે મેં હુરૂફ કી ઝાહિરી તરતીબ એસી શાનદાર હોતી હૈ કે અસ્લ કે

શાહઝેબ અતારી મદની

માના ઉન તમામ અલ્ફાઝ મેં નઝર આતે હેં જો ઇસ સે બનાએ ગએ હોતે હેં જિસ કે સબબ બહુત સે અલ્ફાઝ કે મઆની (Meanings) આસાની સે માલૂમ હો જાતે હેં. મિસાલ કે તૌર પર **الْحَيُّونَ، الْحَيُّونَ، الْحَيُّونَ** ઇન તમામ અલ્ફાઝ કી અસ્લ **حَيٌّ** હૈ. જિસ કી તરકીબ વ મજમૂએ મેં “પોશીદા”, “ખિફા” ઓર “છુપે હોને” કે માના પાએ જાતે હેં, લેહાઝા અબ ઇસ સે બનાએ જાને વાલે કલિમાત મેં યેહ માના પાએ જાએંગે, જિન્ન (હમારી આંખોં સે પોશીદા હોતે હેં) જન્નત (દુન્યા મેં નઝર નહીં આતી આંખોં સે છુપી હુઈ હૈ), મજનૂન

(વોહ જિસ કી અક્લ પર પદા પળ ગયા હો ઔર વોહ છુપ ગઈ હો) ઔર જનીન (ઉસ બચ્ચે કો કેહતે હૈં જો માં કે પેટ મેં હોને કી વજહ સે હમારી આંખોં સે પોશીદા હોતા હૈં).⁽¹⁾ **9 મખારિજે હુરૂફ :** હર ઝબાન વાલે અપની ઝબાન કે હુરૂફે તહજજ (Alphabets) કી અદાએગી કે લિએ કુલ 6 આઝા કા સહારા લેતે હૈં “હલક, તાલૂ, ઝબાન, મસૂળા, દાંત ઔર હોંટ.” અદાએગિએ હુરૂફ કે લિએ ઈન 6 આઝા સે જિતના ફાએદા અરબી ઝબાન ને ઉઠાયા હૈં કિસી ઔર ઝબાન કી વહાં તક રસાઈ નહીં. દીગર ઝબાનોં મેં દરજનોં હુરૂફે તહજજ કે લિએ 8, 9 યા ઝિયાદા સે ઝિયાદા 10 મખારિજ મુકરર કિએ ગએ હૈં જબકે અરબી ઝબાન કે હુરૂફે તહજજ કી કુલ તાદાદ 29 હૈં ફિર ભી ઈસ કે મખારિજ 17 ઔર બાઝ કે હાં 19 હૈં.⁽²⁾ **10 કસરતે માના :** કિસી ભી ઝબાન કી લુગત ઈસ્તિમાલ કરને વાલે જાનતે હૈં કે એક લફઝ કે મુતઅદદ મઆની હોતે હૈં લેકિન ઈસ મૈદાન મેં ભી અરબી ઝબાન પેહલે નમ્બર પર હૈં, મિસાલ કે તૌર પર લફઝ “عَيْن” કે મઆની હી કો દેખ લીજિએ : સોના, નકદ, આંખ, કુંવેં કા દહાના, નફસે શૈ, ઘુટના, જાસૂસ, બારિશ, ચશ્મા, તરાજૂ કે પલ્લોં કા બરાબર ન હોના, નઝર લગના, મશકીઝે કા મુંહ વગૈરા ઔર ભી બહુત સારે માના ઉલમાએ લુગત ને બયાન કિએ હૈં.⁽³⁾ **11 તફસીલ :** અરબી ઝબાન મેં હર એક ચીઝ કી તફસીલ (Detail) હૈં ઔર ઈસ કે લિએ જુદા જુદા અલ્ફાઝ હૈં મસલન કિસી કે છોટે બચ્ચે કે બારે મેં બતાના હો તો અગર વોહ ઈન્સાન કા હૈં તો : વલદ, તિફલ. ઘોળોં કે લિએ મુહર. ઊંટ : હુવાર, ફસીલ. ગાએ વ ભેંસ : ઈજલ. ભેળ, બકરી : સખ્લહ, ઈનાક ઔર હિરન કે લિએ ખુશ્ક કા લફઝ ઈસ્તિમાલ હોતા હૈં.⁽⁴⁾ **12 સિલાત :** જુમ્હોં મેં કલિમાત કો એક દૂસરે સે મિલાને ઔર રબ્ત કાઈમ કરને કે લિએ જો હુરૂફ ઈસ્તિમાલ હોતે હૈં ઉન્હેં સિલાત કેહતે હૈં. ઈન સિલાત કે ઈસ્તિમાલ મેં અરબી ઝબાન અપના મકામ રખતી હૈં. મિસાલ કે તૌર પર એક ફેલ કે ચન્દ સિલે આતે હૈં લેકિન વોહી એક ફેલ હર સિલે કે સાથ એક નએ માના પૈદા કરતા હૈં. જૈસા કે هُف : મૈં ને ઉસ કો મારા, هُف هُف મસલન : મૈં ને ઉસ સે કહાવત બયાન કી. هُف هُف : મૈં ને ઉસ સે મુંહ ફેર લિયા, هُف هُف : મૈં ને

સફર કિયા, هُف هُف : મૈં ને ઉસ કી તરફ ઈશારા કિયા.

પ્યારે તલબા ! હમારે આકા صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ઝબાન અરબી ઝબાન કી ખુસૂસિયાત યહીં તક બસ નહીં બલકે બહુત સે એસે ઔર કમાલાત ભી હૈં જિસે મૈં ઔર આપ દૌરાને દસોં તદરીસ દેખના ઔર સમજના ચાહેં તો ઝિયાદા મુશ્કિલ નહીં, મિસાલ કે તૌર પર ઈશ્તિકાક, અબ્વાબ, ખાસિયાતે અબ્વાબ, સિફાતે હુરૂફ, ઈસ્મે આલેહી ઔર ઈસ્મે ઝર્ફ વગૈરા બહુત સી એસી ચીઝેં હૈં જિન મેં દૂસરી ઝબાનેં અરબી કે મુકાબલે મેં એસી હૈં જૈસે સૂરજ કે સામને ચરાગ.

લેહાઝા કુરઆન, તફાસીર, કુતુબે અહાદીસ ઔર અરબી અદબ કી કુતુબ પઢતે વક્ત અરબી કલામ કી સર્ફી નહવી અબ્હાસ કે સાથ સાથ અદબી ઔર ઈમ્તિયાઝી ખૂબિયોં પર નઝર રખને સે બહુત સે નએ માના વ મફહૂમ કે દરવાઝે આપ કે સામને ખુલ જાએંગે.

(1) تفسیر نسفی، ص 38 (2) البین، ص 60، 61 (3) الزهر للسیوطی، 1/372

(4) القاموس المحیط، ص 70 ماخوذاً

ખાને મેં ઐબ નિકાલના કેસા ?

ખાને મેં ઐબ નિકાલના અપને ઘર પર ભી ન ચાહિએ મકરૂહ વ ખિલાફે સુન્નત હૈં આદતે કરીમા યેહ થી કે પસન્દ આયા તો તનાવુલ ફરમાયા વરના નહીં ઔર પરાએ ઘર ઐબ નિકાલના તો મુસલમાનોં કી દિલ શિકની હૈં ઔર કમાલે હિર્સ વ બે મુરવ્વતી પર દલીલ હૈં. ઘી કમ હૈં યા મઝે કા નહીં યેહ ઐબ નિકાલના હૈં ઔર અગર કોઈ શૈ ઉસે મુઝિર (નુક્સાન દેતી) હૈં, ઉસે ન ખાને કે ઉઝર કે લિએ ઈસ કા ઈઝહાર કિયા ન કે બતૌરે તાન વ ઐબ, મસલન ઈસ મેં મિર્થ ઝાઈદ હૈં મૈં ઈતની મિર્થ કા આદી નહીં તો યેહ ઐબ નિકાલના નહીં ઔર ઈતના ભી બે તકલ્લુફી ખાસ કી જગહ હો ઔર ઈસ કે સબબ દાવત કુન્દા (યાની દાવત કરને વાલે) કો ઔર તકલીફ ન કરની પળે મસલન દો કિસ્મ કા સાલન હૈં એક મેં મિર્થ ઝાઈદ હૈં ઔર યેહ આદી નહીં તો ઉસે ન ખાએ ઔર વજહ પૂછી જાએ બતા દે, ઔર અગર એક હી કિસ્મ કા ખાના હૈં અબ અગર નહીં ખાતા તો દાવત કુન્દા (યાની દાવત કરને વાલે) કો ઈસ કે લિએ કુછ ઔર મંગાના પળેગા ઉસે નદામત હોગી ઔર તંગદસ્ત હૈં તો તકલીફ હોગી, એસી હાલત મેં મુરવ્વત યેહ હૈં કે સખ્ર કરે ઔર ખાએ ઔર અપની અઝિયત ઝાહિર ન કરે. (ફતાવા રઝવિયા, 21/652)

બાબોં શે ખુશ્બૂ આએ

❁ દુન્યા ઔર આખિરત કી ખેતી ❁

માલ વ ઔલાદ દુન્યા કી ખેતી હૈ ઔર નેક આમાલ આખિરત કી, **અલ્લાહ** પાક અપને બહુત સે બન્દોં કો યેહ સબ અતા ફરમાતા હૈ. (ઈરશાદે અમીરુલ મોમિનીન હઝરતે સય્યિદુના અલિયુલ મુર્તઝા (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ الْكَرِيمِ))

(حسن التَّيْبَةِ، 174/3)

❁ ગુનાહોં કી નહૂસત ❁

બેશક બન્દા કોઈ ગુનાહ કરતા હૈ તો ઈસ કી નહૂસત સે રાત કી ઈબાદત સે મેહરૂમ હો જાતા હૈ. (ઈરશાદે હઝરતે સય્યિદુના હસન બસરી (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ))

(حسن التَّيْبَةِ، 332/2)

❁ ખુશ નસીબ શખ્સ ❁

ઉસ શખ્સ કે લિએ ખુશ ખબરી હૈ જિસ ને કબ્ર મેં જાને સે પેહલે ઉસ કે લિએ તય્યારી મુકમ્મલ કર લી. (ઈરશાદે હઝરતે સય્યિદુના યહ્યા બિન મુઆઝ રાઝી (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)) (منبهات، ص15)

અહમદ રઝા ઠા વાઝા ગુલિશ્તાં હૈ આજ ભી

❁ અલ્લાહ પાક કે નામ ❁

અલ્લાહ اَللّٰهُ કે નામોં કા શુમાર (યાની ગિનતી) નહીં કે ઉસ કી શાનેં ગૈર મહદૂદ (Unlimited) હૈ. (ફતાવા રઝવિયા, 28 / 365)

❁ ઐ રઝા ખુદ સાહિબે કુરઆં હૈ મદાહે હુઝૂર ❁

કુરઆન કી સૂરતેં મુહમ્મદુર્સૂલુલ્લાહ (યાની કાત, ઉન કે ઝિક, ઉન કી યાદ, ઉન કી તાઝીમ, ઉન કી તકરીમ સે ગૂંજ રહી હૈં.

(ફતાવા રઝવિયા, 15/210)

❁ અફૂન કી તબાહ કારિયાં ❁

ઈસ ખબીસ ચીઝ (યાની અફૂન) કી બદખૂ (યાની બુરી આદત) હૈ કે ચન્દ રોઝ મેં ઘર કર લેતી હૈ ઔર ફિર છુળાએ નહીં છૂટતી ઔર બ તદરીજ (Gradually) પાઉં ફૈલાતી હૈ યહાં તક કે થોળી મુદત મેં આદમી કો ખાસા અફૂની કર લેતી હૈ اَلْعِيَاذُ بِاللّٰهِ تَعَالٰی

અતિબ્બા (Doctors) લિખતે હૈં : ઈસ કી વજહ યેહ હૈ કે ઈસ કે ખાને સે બાતિન (મેદે) કી ઝિલ્લિયોં મેં સૂરાખ હો જાતે હૈં (જો) ઈસ કે સિવા દૂસરી કિસી બલા સે નહીં ભરતે, નાચાર (યાની મજબૂરન અફૂન કે ઈસ્તિમાલ કી) આદત ડાલની પળતી હૈ. (ફતાવા રઝવિયા, 25 / 78)

અઘાર ઠા થમઠ, કિલઠા પ્યારા થમઠ !

❁ હકીકી માલદાર શખ્સ ❁

જિસ કે પાસ માલ ઝિયાદા હોતા હૈ લોગ ઉસે માલદાર (Rich) સમજતે હૈં મગર હકીકત મેં માલદાર વોહ કનાઅત પસન્દ શખ્સ હૈ કે જિતના **અલ્લાહ** પાક ને ઉસે દિયા વોહ ઉસ પર રાઝી હૈ.

(મદની મુઝાકરા, 10 રબીઉલ આખિર 1440 હિ.)

❁ મઝારાત પર જાને કી નિયત ❁

બુઝુર્ગાને દીન કે મઝારાત પર ફૈઝ હાસિલ કરને કે લિએ જાના ચાહિએ ઔર (દુન્યાઓ આખિરત કી ભલાઈ પાને કે લિએ) ઉન કે નકશે કદમ પર ચલના ચાહિએ. (મદની મુઝાકરા, 3 મુહર્રમુલ હરામ 1441 હિ.)

❁ મુખ્તલિફ કહાનિયાં પઢને કી મન્નત ❁

દસ બીબિયોં કી કહાની, જનાબે સય્યિદા કી કહાની વગૈરા મનઘળત કહાનિયોં કા પઢના ઔર ઉન કી મન્નત માનના જાઈઝ નહીં. અગર કિસી ને ઉન કે પઢને કી મન્નત માની હૈ તો ઈસ મન્નત કા પૂરા કરના ભી જાઈઝ નહીં હૈ.

(મદની મુઝાકરા, 5 મુહર્રમુલ હરામ 1441 હિ.)

સમજદારી યા ચાલાકી ! Sensibility or Artifice

તીનો વાર નાકામ ગએ : એક શાતિર ઔર ચાલાક માલદાર શખ્સ કિસી ગાઉં મેં એક કિસાન (Farmer) કે પાસ પહુંચા ઔર ઉસે પાર્ટનર શિપ કી ઓફર કી, કે રકમ મેરી હોગી ઔર મેહનત તુમ્હારી ! લેકિન જબ ફસ્લ તથ્યાર હો જાએગી તો જો હિસ્સા ઝમીન કે અન્દર હોતા હૈ વોહ તુમ્હારા જબ કે ઊપર વાલા સારા મેરા હોગા (યેહ ચાલાકી ઉસ ને ઇસ લિએ કી, કે ઝમીન મેં જળેં હોતી હૈં જો ઉસ બે વુફૂફ કિસાન કે હિસ્સે મેં આએગી ઔર અસ્લ કીમત તો ઊપર વાલે હિસ્સે કી હોતી હૈ વોહ મેં લે ઉળૂંગા). બહર હાલ કિસાન ને કુછ દેર સોચા ઔર ઓફર કબૂલ કર લી. જબ ફસ્લ તથ્યાર હો ગઈ તો ચાલાક માલદાર અપના હિસ્સા લેને પહુંચા તો યેહ દેખ કર અપના સર પકળ લિયા કે કિસાન ને પ્યાઝ (Onion) કી ફસ્લ બોઈ થી ચુનાચે, મુઆહદે કે મુતાબિક પ્યાઝ કિસાન કે હિસ્સે મેં આઈ ઔર ઊપર કે બે કીમત પત્તે માલદાર કો મિલે. ચાલાક માલદાર ને સબક સીખ કર બાઝ આને કે બજાએ એક ઔર દાવ ખેલને કા સોચા ઔર કિસાન કો એક મરતબા ફિર પાર્ટનર શિપ કી ઓફર કી લેકિન ઇસ મરતબા શર્ત યેહ રખી કે ફસ્લ કા જો હિસ્સા ઝમીન કે અન્દર હોગા વોહ મેરા ઔર ઊપર વાલા તુમ્હારા ! કિસાન ને યેહ શર્ત કબૂલ કર લી. જબ ફસ્લ તથ્યાર હોને પર ચાલાક માલદાર અપના હિસ્સા લેને પહુંચા તો દેખ કર હક્કા બક્કા રેહ ગયા કે કિસાન ને ગન્ને

(Sugar cane) ઉગાએ થે જિસ કી બેકાર જળેં ઉસ કે હિસ્સે મેં આઈ ઔર કીમતી ગન્ને કિસાન કો મિલે, કિસાન કી સમજદારી કે હાથોં દો મરતબા અપની ચાલાકી કા નુક્સાન ઉઠાને કે બાદ ભી માલદાર ને હાર નહીં માની ઔર સારા હિસાબ ચુકાને કે લિએ કિસાન કો અગલી ફસ્લ કે લિએ રકમ દેતે હુવે કહા : મેં દો મરતબા નુક્સાન મેં રહા હૂં ઇસ લિએ ઇસ મરતબા ફસ્લ કા નિચલા ઔર ઊપર વાલા હિસ્સા મેરા હોગા દરમિયાન મેં જો કુછ હોગા વોહ તુમ્હારા હોગા. અબ કી બાર ફસ્લ તથ્યાર હુઈ તો ચાલાક માલદાર ખુશી ખુશી ખેતોં મેં પહુંચા કે ઇસ મરતબા ફાએદા સિર્ફ મેરા હોગા, લેકિન ખેતોં મેં પહુંચ કર ઉસ કે ચેહરે કા રંગ બદલ ગયા કે કિસાન ને ઇસ મરતબા મક્કઈ (છલિયાં Corn) ઉગાઈ થી જિસ કા નિચલા ઔર સબ સે ઊપર વાલા હિસ્સા બે કીમત હોતા હૈ ઔર અસ્લ કીમત દરમિયાન મેં મોજૂદ છલી કી હોતી હૈ. યૂં કિસાન કી સમજદારી ને માલદાર કી ચાલાકી કો શિકસ્ત દે દી.

પ્યારે ઇસ્લામી ભાઈયો ! અક્લ અલ્લાહ પાક કી દી હુઈ બહુત બળી નેમત હૈ, અબ યેહ ઇન્સાન પર મૌકૂફ હૈ કે વોહ અક્લ કા ઇસ્તિમાલ મુસ્બત કરતા હૈ યા મન્ફી ! સમજદારી મેં કરતા હૈ યા ચાલાકી મેં ! સમજદારી કા મતલબ યૂં ભી બયાન કિયા જા સકતા હૈ કે અક્લ કા ઇસ્તિમાલ કિસી કો નુક્સાન પહુંચાએ બગેર અપના ફાએદા હાસિલ કરને કે લિએ કિયા જાએ યા

ખુદ કો કિસી નુક્સાન સે બચાને કે લિએ કિયા જાએ યા ફિર કિસી કી ચાલાકી ઔર બ્લેક મેલિંગ સે બચને કે લિએ કિયા જાએ, ઔર ચાલાકી કા મતલબ ઈસ કે ઉલટ (Opposite) હૈ કે ચાહે કિસી કો નુક્સાન પહુંચે મુઝે ફાએદા હોના ચાહિએ યા કિસી કો નુક્સાન પહુંચાના હી મક્સદ હો યા ફિર કિસી કો બે વુફૂફ બનાને ઉસે બ્લેક મેલ કરને (યાની ઉસ કી મજબૂરી સે ફાએદા ઉઠાને) કી કોશિશ કી જાએ.

ઈસ સુવાલ કા જવાબ મુઝે ભી નહીં આતા :

એક ઔર સબક આમોઝ સ્ટોરી પઢિએ, યુનાન્યે, ટ્રેન કા સફર જારી થા, ઉસ મેં એક યૂનીવર્સિટી કા સ્ટૂડન્ટ ભી સફર કર રહા થા, ઉસ કી નઝર અગલી સીટોં પર બૈઠે એક ગરીબ મજદૂર (Worker) પર પળી જો ઝિયાદા પઢા લિખા દિખાઈ નહીં દેતા થા, સ્ટૂડન્ટ કો શરારત સૂઝી, ઉસ ને અપને સાથિયોં સે કહા : આઓ મેરે સાથ ઈસ મજદૂર સે ખેલ હી ખેલ મેં કુછ રકમ કમાતે હૈં. સ્ટૂડન્ટ કો ચકીન થા કે યેહ સીધા સાધા મજદૂર મેરે મુકાબલે મેં કયા જાનતા હોગા, ઈસે તો મેં ચુટકી બજાતે હી હરા દૂગા. બહર હાલ લળકે ઉસ મજદૂર કે પાસ પહુંચે ઔર સ્ટૂડન્ટ ને ચાલાકી સે કેહના શુરૂઆ કિયા : ભય્યા ! અગર આપ બુરા ન માને તો એક ખેલ ખેલતે હૈં ઈસ સે સફર ભી કટ જાએગા ઔર અગર આપ જીત ગએ તો આપ કી જેબ મેં કુછ રકમ ભી આ જાએગી. મજદૂર ને ઉસે હૈરત સે દેખા, ચાલાક સ્ટૂડન્ટ કેહને લગા કે ખેલ યેહ હૈ કે એક સુવાલ મેં આપ સે પૂછૂંગા અગર આપ કો ઉસ કા જવાબ ન આયા તો આપ મુઝે હઝાર રૂપિયા દેંગે ઔર એક સુવાલ આપ મુઝ સે પૂછના અગર મુઝે જવાબ ન આયા તો મેં આપ કો એક હઝાર રૂપે દૂગા. મજદૂર કેહને લગા : ભાઈ ! આપ પઢે લિખે ઔર ખાતે પીતે ઘરાને કે લગતે હો જબકે મેં ગરીબ અનપઢ મજદૂર હૂં, ઈતની રિઆયત કર લો કે અગર મુઝે જવાબ ન આયા તો મેં એક હઝાર નહીં પાંચ સૌ દૂગા ઔર દૂસરી બાત યેહ કે પેહલા સુવાલ મેં કરૂંગા. સ્ટૂડન્ટ દિલ હી દિલ મેં ખુશ હુવા કે મજદૂર મેરી ચાલાકી કે જાલ મેં ફંસા તો સહી ઔર મજદૂર કી શર્ત માન લી. મજદૂર ને પેહલા સુવાલ કિયા : યેહ બતાઓ કે વોહ કૌન સી ચીઝ હૈ જો ઝમીન પર ચલતી હૈ તો ઉસ કે દો પાઉં હોતે હૈં ઔર હવા મેં ઉળતી હૈ તો ત્રીન પાઉં હોતે હૈં ? ચાલાક

સ્ટૂડન્ટ યેહ સુવાલ સુન કર ચકરા ગયા, બહુત ગૌર કિયા, મોબાઈલ પર પરિન્દોં કી દરજનોં વેબ સાઈટ્સ દેખ ડાલીં, સાથિયોં સે ભી પૂછા લેકિન ઈસ સુવાલ કા જવાબ ન દે સકા, આખિરકાર ઉસ ને હાર માની ઔર એક હઝાર રૂપે મજદૂર કે હવાલે કર દિએ, ફિર કેહને લગા : મેરા ભી યેહી સુવાલ હૈ, અબ તુમ ઈસ કા જવાબ બતાઓ ? મજદૂર ને પાંચ સૌ રૂપે જેબ મેં ડાલે ઔર 500 વાપસ કરતે હુવે કહા : યેહ લેં ભાઈ સાહિબ 500 રૂપે, ઈસ સુવાલ કા જવાબ મુઝે ભી નહીં આતા. (1)

માહનામા ફેઝાને મદીના કે કારેઈન ! ઈન સ્ટોરીઝ કી રૌશની મેં હમ ખુદ પર ગૌર કરેં કે કહીં હમ ભી લોગોં સે ચાલાકી કરને કી કોશિશ તો નહીં કરતે ! બાઝ અવકાત દુકાનદાર ગાહક કો ઔર વોહ દુકાનદાર કો, મિકેનિક બાઈક ઔર કાર વાલે કો ઔર વોહ ઈસ કો, ટ્રાન્સપોર્ટર મુસાફિરોં કો ઔર વોહ ઉસ કો ચાલાકી દિખાને કી કોશિશ કરતે હૈં ઔર ઈન કો કોઈ તીસરા બે વુફૂફ બના જાતા હૈ. યાદ રખિએ ! અક્લ, ફેહમ ઔર દિમાગ અગર આપ કે પાસ હૈ તો દૂસરોં કે પાસ ભી હોતા હૈ કોઈ રોટી કો મુંહ કે બજાએ નાક મેં નહીં ડાલતા, ગન્દુમ ચાવલ કી જાગહ ઘાસ નહીં ખાતા, ઈસ લિએ કિસી કો બે વુફૂફ યા ઉલ્લૂ બનાને સે પરહેઝ કીજિએ ઔર અપની અક્લ કા ઈસ્તિમાલ સિફ ઔર સિફ મુસ્બત અન્દાઝ મેં કીજિએ.

કર ભલા હો ભલા

(1) ખયાલ રહે ઈસ મઝમૂન કી ફર્જી હિકાયાત મેં ખયાન કર્દા મુઆહદે કી શરાઈત શરઅન જાઈઝ નહીં હૈં જો હઝરાત બાહમી શિરાકત સે કોઈ કારોબાર કરના ચાહતે હોં ઉન્હેં ચાહિએ કે કારોબાર કી શરાઈત કે બારે મેં દારુલ ઈફતા એહલે સુન્નત સે રાહનુમાઈ લે લેં.

તલફ્ફુઝ દુરુસ્ત કીજિએ !

ગલત	સહીહ
અશાઅત / અશાત	ઈશાઅત
અશારા	ઈશારા
અસરા	ઈસરા
ઈસ્તલાહ / ઈસ્તલાહાત / અસ્તલાહ	ઈસ્તિલાહ / ઈસ્તિલાહાત
અઝાફા	ઈઝાફા

(ઉદ્દ લુગત, જિલ્લ 1)

રેહમતે આલમ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم کی 2 ઇસ્તિયાજી શાને

1 આવાઝ બુલન્દ કરને કી મુમાનઅત :

સરકારે દો આલમ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં આવાઝ બુલન્દ કરને કો હરામ કરાર દિયા ગયા. (1)

મુકદ્દસ કુરઆન મેં **અલ્લાહ** પાક કા ફરમાન હે :

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا

أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ

لِبَعْضٍ أَنْ تَحْطَأَ أَعْيَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٦٠﴾

તર્જમએ કન્ઝુલ ઇરફાન : ઐ ઇમાન વાલો !

અપની આવાઝેં નબી કી આવાઝ પર ઊંચી ન કરો ઔર ઉન કે હુઝૂર ઝિયાદા બુલન્દ આવાઝ સે કોઈ બાત ન કહો જેસે એક દૂસરે કે સામને બુલન્દ આવાઝ સે બાત કરતે હો કે કહીં તુમહારે આમાલ બરબાદ ન હો જાએ ઔર તુમહેં ખબર ન હો. (2)

સિદ્દીકો ફારૂક رَضِيَ اللہُ عَنْہُ کا અદબ :

અલ્લાહ પાક કી તરફ સે યેહ હુકમ આને કે બાદ શૈખેને કરીમૈન યાની હઝરતે સય્યિદુના અબૂ બક સિદ્દીક ઔર હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારૂક رَضِيَ اللہُ عَنْہُ کا અદબ મુલાહઝા ફરમાઈએ :

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ બક સિદ્દીક رَضِيَ اللہُ عَنْہુ કા બયાન હે કે જબ યેહ આયત નાઝિલ હુઈ

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ

النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ

તો મેં ને બારગાહે રિસાલત મેં અર્ઝ કી : યા રસૂલલ્લાહ ! **અલ્લાહ** કી કસમ ! આઈન્દા મેં આપ સે સરગોશી કે અન્દાઝ મેં બાત કિયા કરુંગા. (3) યેહ આયત નાઝિલ હોને કે બાદ હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારૂક رَضِيَ اللہُ عَنْہુ કા હાલ યેહ થા કે આપ રસૂલે કરીમ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી બારગાહ મેં બહુત આહિસ્તા આવાઝ સે બાત કરતે હતાકે (બાઝ અવકાત) હુઝૂરે અકરમ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم કો બાત સમઝને કે લિએ દોબારા પૂછના પળતા (કે ક્યા કેહતે હો). (4)

આ સકતા હે કબ હમ સે ગંવારોં કો અદબ વોહ

જેસા કે અદબ કરતે થે યારાને મુહમ્મદ (5)

રૌઝએ અન્વર કે પાસ આવાઝ બુલન્દ કરના :

પ્યારે ઇસ્લામી ભાઈયો ! સય્યિદે આલમ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم

બાતેં મેરે હુઝૂર કી

બારગાહે રિસાલત મેં ‘આવાઝ’ ઊંચી ન હો

કાશિફ શેહઝાદ અત્તારી મદની

કે વિસાલે ઝાહિરી કે બાદ મઝારે પુર અન્વાર કે પાસ આવાઝ બુલન્દ ન કી જાએ. હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ માલિક رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ કા ફરમાન હે : **إِنَّ حُرْمَتَهُ مِثْلُ حُرْمَتِهِ حَيًّا** : યાની તાજદારે રિસાલત صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم કી ઇઝ્ઝતો હુરમત આજ ભી ઉસી તરહ હે જિસ તરહ હયાતે ઝાહિરી મેં થી. (6)

અમીરુલ મોમિનીન (હઝરતે સય્યિદુના) ઉમર રૌઝએ અન્વર કે પાસ કિસી કો ઊંચી આવાઝ સે બોલતે દેખા, ફરમાયા : ક્યા અપની આવાઝ નબી કી આવાઝ પર બુલન્દ કરતા હે ઔર યેહી આયત તિલાવત કી. (7) સદરુશરીઆ મુફતી અમજદ અલી આઝમી رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ ફરમાતે હેં : (સુનહરી જાલિયોં કે સામને) મોતદિલ (યાની દરમિયાની) આવાઝ સે (સલામ પેશ કરો), ન બુલન્દ વ સખ્ત કે ઉન કે હુઝૂર આવાઝ બુલન્દ કરને સે અમલ અકારત (યાની બરબાદ) હો જાતે હેં. (8)

બારગાહે નાઝ મેં આહિસ્તા બોલ

હો ન સબ કુછ રાએગાં, (9) આહિસ્તા ચલ

2 દુરૂદો સલામ પઢના લાઝિમ કિયા ગયા :

અલ્લાહ કે હબીબ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم પર દુરૂદો સલામ પઢના હમ પર લાઝિમ હે. (10)

અલ્લાહ પાક કા ફરમાને આલીશાન હે :

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾﴾

તર્જમએ કન્ઝુલ ઈરફાન : બેશક અલ્લાહ
 और उस के इरिश्ते नबी पर दुरुद भेजते हैं. औ ईमान
 वालो ! उन पर दुरुद और ખૂબ સલામ ભેજો. ⁽¹¹⁾

ઉનહોં કિસા કે દુરુદ કી પરવા
ભેજે જબ ઉન કા કિરદિગાર⁽¹²⁾ દુરુદ⁽¹³⁾

દુરુદ શરીફ પઢના કબ ફર્ઝ, કબ વાજિબ ?
 ઐ આશિકાને રસૂલ ! ઝિન્દગી મેં કમ અઝ કમ એક
 મરતબા સરકારે મદીના صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم પર દુરુદ
 શરીફ પઢના હર મુસલમાન પર ફર્ઝ હૈ. અલગ
 અલગ મજલિસોં (Sittings) મેં જિતની બાર નામે
 સરકાર صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم લિયા યા સુના જાએ હર બાર
 દુરુદ શરીફ પઢના વાજિબ હૈ. એક હી મજલિસ
 (Sitting) મેં ચન્દ મરતબા નામે મુબારક લિયા યા સુના
 જાએ તો બાઝ ઉલમા કે નઝદીક હર બાર દુરુદ શરીફ
 પઢના વાજિબ હૈ જબ કે બાઝ ઉલમા કે નઝદીક એક

ਮਰਤਬਾ ਵਾਝਿਭ ਔਰ ਫਰ ਮਰਤਬਾ ਦੁਰੁਫ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਪਛਨਾ
ਮੁਸ਼ਤਫ਼ਭ (ਧਾਨੀ ਸਵਾਭ ਕਾ ਕਾਮ) ਹੈ. ⁽¹⁴⁾

દુરંદો સલામ પઢને કે ફઝાઈલો બરકાત ઔર ન પઢને કે નુકસાનાત જાનને કે લિએ અમીરે એહલે સુન્નાત دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ કા રિસાલા “ફૈઝાને દુરંદો સલામ” મુલાહજા ફરમાઈએ. **અલ્લાહ** પાક હમેં કસરત કે સાથ દુરંદો સલામ પઢને કી તૌફીક અતા ફરમાએ.

أَمِينُ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

બૈઠતે ઉઠતે જાગતે સોતે
હો ઇલાહી મેરા શિઆર⁽¹⁵⁾ દુરુદ⁽¹⁶⁾

(1) مواہب لدنیہ، 2/ 286 (2) پ 26، الحجرات: 2 (3) کنز العمال، 1/ 214، ج: 2، حدیث 4604 (4) ترمذی، 5/ 177، حدیث: 3277، صراط الجنان، 9/ 399 (5) قبالة بخشش، ص 71 (6) الشفاء، جزء 2، ص 41 (7) فتاویٰ رضویہ، 15/ 169 (8) بہار شریعت، 1/ 1225 (9) بے کار، ضائع (10) مواہب لدنیہ، 2/ 276 (11) پ 22، الاحزاب: 56 (12) خالق (13) ذوقِ نعت، 125 (14) فتاویٰ رضویہ، 10/ 801، 6/ 223 (15) طریقہ، عادت (16) ذوقِ نعت، 124.

ઈતિહાસ કી ઘણિયાં ખિલ આખિર ખત્મ હુઈ

શૈખે તરીકત, અમીરે એહલે સુન્નત

ಹಜರತ್ ಅಲೋಮಾ ಮೌಲಾನಾ ಲಯಾಳ ಅಹ್ಮದ್ ಕಾಹಿರಿ

કી ઈમાનો અકાર્પિત કી હિફાઝત ઔર ફર્જ ઉલૂમ પર મુશ્તમિલ માયાનાઝ તસ્નીફ બનામ

કુદ્દિયા કલિમાત કે બારે મેં સુવાલ જવાબ

ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾਨ ਮੇਂ ਮਾਨਰੇ ਆਮ ਪਰ ਆ ਚੁਕੀ ਹੈ

દાવતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક્તબતુલ મદીના સે ઇસ કિતાબ કો હદિયતન હાસિલ કીજીએ

ગલત ફેહ્મી

Misunderstanding

મુહમ્મદ આસિફ અતારી મદની

ત્રીન સેબ ચાર કેસે હુવે ? ટીચર ને એક બચ્ચે સે બળી નર્મી સે પૂછા : મુન્ને ! અગર મેં તુમ્હે એક સેબ (Apple) દૂં, ફિર એક ઔર સેબ દૂં ઔર ફિર એક સેબ ઔર દૂં તો તુમ્હારે પાસ ટોટલ કિતને સેબ હો જાએંગે ? બચ્ચે ને અપની ઉંગલિયોં પર ગિન કર જવાબ દિયા : **ચાર !** ઇતની વજાહત કે સાથ પૂછે ગએ સુવાલ કા ગલત જવાબ સુન કર ટીચર કા મૂઝ ઓફ હો ગયા લેકિન ઉસ ને ખુદ પર કન્ટ્રોલ કરતે હુવે કહા : બેટા ! મેરી બાત ગૌર સે સુનો ઔર શફકત કે સાથ અપના સુવાલ દોહરા દિયા (Repeat કિયા). બચ્ચા ટીચર કી નાગવારી દેખ ચુકા થા, ઇસ લિએ ઉસ ને બળી તવજજોહ કે સાથ સેબોં કી તાદાદ કો ગિના ઔર પૂરે ચકીન (Certainly) કે સાથ કહા : ટીચર ! મેરે પાસ **ચાર સેબ** હો જાએંગે. યેહ સુન કર ટીચર સોચ મેં પળ ગઈ કે યા તો વોહ નાકામ ટીચર હૈ જો બચ્ચે કો અપના સુવાલ નહીં સમજા સકી યા ફિર બચ્ચા ઝેહની તૌર પર બહુત ઝિયાદા કમઝોર (Weak) હૈ ! બહર હાલ ઉસ ને અપના સુવાલ તબ્દીલ કિયા ઔર બચ્ચે સે પૂછા કે યેહ બતાઓ અગર મેં આપ કો એક કેલા (Banana) દૂં, ફિર એક કેલા ઔર દૂં, ફિર એક ઔર કેલા દૂં તો આપ કે પાસ કિતને કેલે હો જાએંગે ? બચ્ચે ને ટીચર કી નારાજી સે બચને કે લિએ દો મરતબા ઉંગલિયોં પર કાઉન્ટિંગ કી ઔર બળે જોશ સે કહા : **ત્રીન !** ટીચર કો ઇતમીનાન હુવા કે મેરી મેહનત બેકાર

નહીં ગઈ બચ્ચા અબ દુરુસ્ત જવાબ દેને લગા હૈ. યુનાચ્ચે, ઉસ ને સેબોં વાલા સુવાલ દોહરા દિયા તો બચ્ચે ને જો ખૌફ સે બાહર આ ચુકા થા, જવાબ દિયા : ટીચર ! **ચાર સેબ !** અબ કી બાર ટીચર ને થોળા સખ્ત લેહજે મેં કહા : મુજે યેહ બતાઓ કે યેહ સેબ ચાર કિસ તરહ બન જાતે હૈં ? બચ્ચે ને સેહમ કર જવાબ દિયા : ટીચર ! આજ સુબહ મેરી અમ્મી ને મુજે એક સેબ દિયા થા જો મેરે બેગ મેં રખા હૈ, અબ અગર આપ મુજે ત્રીન સેબ દેંગી તો સબ મિલા કર મેરે પાસ ટોટલ **ચાર સેબ** હો જાએંગે.

માહનામા ફૈજાને મદીના કે કારેઈન ! ઇસ સ્ટોરી મેં હમારે લિએ યેહ સબક હૈ કે હમ કિસી કો રૂટીન સે હટ કર કોઈ કામ કરતા દેખે તો ઉસ કે બારે મેં ફૌરન મન્ફી રાએ (Negative Opinion) કાઈમ ન કરેં બલકે ગૌર કરેં કે વોહ

એસા ક્યૂં કર રહા હૈ ! બલકે ઉસી સે પૂછ લેંગે તો હમ ગલત ફેહ્મી કા શિકાર હોને સે બચ સકતે હૈં જૈસાકે મઝફૂરા સ્ટોરી મેં ટીચર ને કિયા કે બચ્ચે સે **ત્રીન સેબોં કે ચાર** હોને કી વજહ પૂછી તો મુઆમલા વાઝેહ હો ગયા.

મુજે બળી શર્મિન્દગી હુઈ : એક આલિમે દીન કા કેહના હૈ કે મેં જામિઆ કી તરફ આ રહા થા કે રાસ્તે મેં ટ્રેફિક જામ હોને કી વજહ સે રુકા તો કિસી ને મેરી કાર કે દરવાઝે કે કરીબ આ કર કુછ કહા, ઉસ શખ્સ કે લિબાસ વગેરા કી વજહ સે મેં ને સમજા કે ભીક માંગ રહા હૈ ક્યૂંકે ઉસ અલાકે મેં કઈ બાર મેરા પેશાવર ભિકારિયોં (Professional Beggars) સે વાસ્તા પળ ચુકા થા યુનાચ્ચે, મેં ને ઉસ કી બાત ગૌર સે સુને બગૌર “મુઆફ કરો” કા ઇશારા કર દિયા, ઉસ ને દોબારા મુઝ સે કુછ બાત કરના યાહી તો મેં ને ઝરા કરીબ હો કર ગૌર સે ઉસ કી બાત સુની, વોહ બળી આજિઝી સે કેહને લગા : મેં ને આપ સે ભીક નહીં માંગી બલકે મેં મેહનત મઝફૂરી કરતા હૂં મેં ને તો આપ સે મઝારે કાઈદ કી તરફ જાને વાલા રાસ્તા પૂછા થા. યેહ સુન કર મુજે બહુત ઝિયાદા શર્મિન્દગી હુઈ કે મેં ને ઉસ કી બાત સુને બગૌર ઉસે ભિકારી કરાર દે દિયા. મેં ને ફૌરન ઉસ સે મુઆફ માંગી ઔર ઉસે રાસ્તા સમજા દિયા. ઇસ બાત કો કઈ સાલ ગુઝર ગએ લેકિન જબ ભી મુજે યેહ વાકિઆ યાદ આતા હૈ તો શર્મસાર હો જાતા હૂં.

કારેઈન ! યાદ કીજિએ ! હમ ભી ઝિન્દગી મેં કઈ બાર કિસી કે બારે મેં ગલત ફેહમી (Misunderstanding) કા શિકાર હો ગએ હોંગે જિસ કા શાયદ હમેં નુક્સાન ભી ઉઠાના પળા હો, ફિર અસ્લ બાત પતા ચલને પર હમેં એહસાસ હુવા હો કે હમ ગલતી પર થે તો ક્યા હી અચ્છા હો કે હમ કિસી કે બારે મેં અપની રાએ ફાઈનલ કરને સે પેહલે ખૂબ ગૌર કરને કી આદત બના લેં. જિતને એહતિમાલાત હમ અપની ગલતી કો Justify કરને કે લિએ કાઈમ કરતે હૈં અગર ઈસ સે આધે એહતિમાલાત ભી હમ દૂસરોં કી ગલતી કો Justify કરને કે લિએ કાઈમ કરેં તો બહુત સારી ગલત ફેહમિયોં કા ખાતિમા હો સકતા હૈં ઔર તઅલ્લુકાત બિગળને સે બચ સકતે હૈં મસલન ❀ તાલિબે ઈલ્મ સબક પઢને મેં દિલચસ્પી નહીં લે રહા તો ઉસે નાલાઈક ઔર સુસ્ત કરાર દેને કે બજાએ ટીચર કો ગૌર કરના ચાહિએ કે હો સકતા હૈં મેં સબક ઠીક સે નહીં સમજા રહા યા મુમકિન હૈં ઈસ તાલિબે ઈલ્મ કો ઘરેલૂ ટેન્શન હો યા ઈસ કી તબીઅત ખરાબ હો ! ❀ સાસ ને બહૂ કો કોઈ કામ કહા લેકિન ઉસ ને નહીં કિયા તો ઉસે બદ તમીઝ ઔર બે અદબ કરાર દેને કે બજાએ સાસ કો સોચના ચાહિએ કે હો સકતા હૈં કે બહૂ ઈસ કી બાત ન સુન પાઈ હો યા મસરૂફિયત મેં ભૂલ ગઈ હો ! ❀ બૂઢે બાપ ને બેટે કો દફતર સે વાપસી પર કોઈ ચીઝ લાને કી ફરમાઈશ કી લેકિન બેટા શામ કો ઘર આયા તો વોહ ચીઝ ઉસ કે હાથ મેં ન થી તો ઉસે એહસાન ફરામોશ ઔર નિકમ્મા કરાર દેને કે બજાએ બૂઢે બાપ કો યેહ સોચના ચાહિએ કે વોહ ભૂલ ગયા હોગા યા વોહ ચીઝ ઉસે બાઝાર સે નહીં મિલી હોગી યા ઉસ કે પાસ વોહ ચીઝ ખરીદને કે લિએ આજ પૈસે નહીં હોંગે. ઈસ તરીકે પર અમલ કર કે હમ બહુત સી ગલત ફેહમિયોં સે બચ સકતે હૈં. યાદ રખિએ ! બાઝ અવકાત છોટી સી ગલત ફેહમી મિયાં બીવી મેં તલાક કરવા દેતી હૈ, સાસ બહૂ મેં લગાઈયાં કરવા દેતી હૈ, બૂઢે વાલિદૈન કો જવાન ઔલાદ કે ખિલાફ કર દેતી હૈ, બહન કો બહન સે ઔર ભાઈ કો ભાઈ સે લગવા દેતી હૈ, ખાનદાની ઝગળે કરવા દેતી હૈ, દોસ્તોં કી દોસ્તી તુળવા દેતી હૈ, ઈન્સાન કો ઈન્સાન કે હાથોં કતલ કરવા દેતી હૈ, ઉસ્તાઝ કો શાગિર્દ સે, શેઠ કો મુલાઝિમ, મુરીદ કો પીર સે દૂર કર દેતી હૈ. ગલત ફેહમિયોં કી વજહ સે મઝબૂત ઈદારે ઔર બળી બળી તન્જીમેં તક કમઝોર હો જાતી હૈં. આખિર મેં એક સબક

આમોઝ તમસીલ (Story) પઢિએ : બહૂ અપને સુસર કે કમરે કે કરીબ સે ગુઝરી તો ઉસ કે કાનોં મેં સાસ કી આવાઝ પળી કે અબ મુઝ સે **ઈસ લગકી** કે નખરે બરદાશત નહીં હોતે, યેહ સુન કર વોહ ચોંક ગઈ ઔર વહીં રુક ગઈ, ઉસ કી સાસ અપને શૌહર સે કેહ રહી થી, જબ દેખો ઈસ લગકી ને નઈ ટેન્શન ખળી કી હોતી હૈ, સમજાને પર ભી નહીં સમજતી, ન સાસ કો કુછ સમજતી હૈ ન સુસર કી ઈઝ્ઝત કરતી હૈ ઔર શૌહર કો તો અપના નૌકર સમજતી હૈ, શામ કો બેટા ઘર પર આતા હૈ તો ઉસ સે ફાઈનલ બાત કરતી હૂં. યેહ સુન કર બહૂ કે તન બદન મેં તો ગોયા આગ લગ ગઈ કે મેં ને ઉન કે સામને કૌન સે નખરે કિએ હૈં ! કબ ઘર મેં ટેન્શન ખળી કી હૈ ! સાસ સુસર કી ખિદમત સે કબ ઈન્કાર કિયા હૈ ! શૌહર કી ઈઝ્ઝત ઔર વકાર મેં કબ કમી કી હૈ ? ફિર ભી ઈન લોગોં કે મેરે બારે મેં ઈતને બુરે તાસ્સુરાત હૈં કે અબ મુઝે ઘર સે નિકાલને કી સોચ રહે હૈં, ઈસ સે પેહલે કે યેહ શામ કો મેરે શૌહર સે બાત કરેં ઔર મુઝે ધક્કે દે કર ઘર સે નિકાલેં મેં ખુદ હી અપને મૈકે ચલી જાતી હૂં. યેહ સોચને કે બાદ વોહ અપને કમરે મેં આ કર ખામોશી સે અપને કપળે વગૈરા સૂટકેસ મેં રખને લગી, અભી પેકિંગ સે ફારિંગ હુઈ હી થી કે સાસ ને આવાઝ દે કર બુલા લિયા ઔર અપને પાસ બિઠા કર કેહને લગી : બહૂ ! **તુમ્હારી નન્દ (યાની મેરી બેટી)** કી અપને સુસરાલ વાલોં સે નહીં બનતી, મેં અપની માલૂમાત ઔર તજરિબે કી બુન્યાદ પર સમજતી હૂં કે કુસૂર **મેરી બેટી** કા હૈ, હમ ને ઉસે બહુત સમજાયા હૈ, આજ શામ કો બેટા આતા હૈ તો ઉસ સે કહૂંગી કે કુછ દિનોં કે લિએ ઉસે યહાં લે આએ, મેરી તુમ સે દરખ્વાસ્ત હૈ કે તુમ ઉસ કી હમ ઉમ્ર ભી હો ઔર હમારે ઘર કી પ્યારી ઔર મિસાલી બહૂ ભી હો, અગર તુમ ઉસે સમજાઓગી કે બહૂ કો ઘર મેં કિસ તરહ રેહના ચાહિએ તો મુઝે ઉમ્મીદ હૈ વોહ ખુદ કો બેહતર કર લેગી, યેહ સુન કર બહૂ ને હાં મેં સર હિલાયા ઔર દિલ હી દિલ મેં શર્મિન્દા હોને લગી કે મેરી સાસ મેરે બારે મેં કેસે અચ્છે જઝૂબાત રખતી હૈ લેકિન અફસોસ ! જો બાતેં ઉન્હોં ને અપની **સગી બેટી** કે લિએ કી થીં ઉન્હેં મેં ને ગલત ફેહમી કી વજહ સે **અપને ઊપર** લે લિયા, ફિર ઉસ ને ખુદા કા શુક અદા કિયા કે પેકિંગ કી બાત કમરે તક હી રહી વરના બાત બઢ સકતી થી ઔર ઝગળા હો સકતા થા.

અહકામે તિજારત

મુફતી અબૂ મુહમ્મદ અલી અસગર અત્તારી મદની

ડ્રાઈવર કા ખાના ભી રિશવત

સુવાલ : કયા ફરમાતે હૈં ઉલમાએ કિરામ ઈસ મસ્અલે કે બારે મેં કે હાઈવે વગૈરા પર જો હોટલ્સ હૈં ઉન કે માલિકાન ગાળિયોં કે ડ્રાઈવર્સ સે યેહ તૈ કરતે હૈં કે આપ અગર ગાળી હમારે હોટલ પર રોકોગે તો આપ કા ઓર ગાળી કે દીગર અમલે કા ખાના ફી હોગા. ડ્રાઈવર ગાળી ઉસી મખસૂસ હોટલ પર રોકતા હૈ જિસ મેં ડ્રાઈવર ઓર ગાળી કે દીગર અમલે કા તો ખાના ફી હૈ અલબત્તા મુસાફિરોં કો ઉમૂમન મેહંગા ખાના મિલતા હૈ. ડ્રાઈવર્સ વગૈરા કે લિએ ઉસ ખાને કા કયા હુકમ હૈ ? ફિર ડ્રાઈવર્સ સિફ ખાના હી નહીં ખાતે બલકે સિગરેટ ઓર બેલેન્સ વગૈરા ભી લેતે હૈં. કયા યેહ જાઈઝ હૈ ?

أَلْجَوَابُ بِعَوْنِ الْمَلِکِ الْوَهَّابِ اَللّٰهُمَّ هِدَايَةَ الْحَقِّ وَالصَّوَابِ

જવાબ : પૂછી ગઈ સૂરત મેં ડ્રાઈવર ઓર દીગર અમલે કે લિએ યેહ ખાના ખાના ઓર સિગરેટ વ બેલેન્સ વગૈરા દીગર ચીજોં લેના હરામ વ ગુનાહ ઓર રિશવત કે હુકમ મેં દાખિલ હૈ ક્યૂંકે હોટલ વાલે અપના કામ નિકલવાને કે લિએ યેહ ખાના વગૈરા દેતે હૈં તાકે ડ્રાઈવર ગાળી ઈસી હોટલ પર રોકે ઓર યેહી રિશવત હૈ. હદીસે પાક મેં હૈ : عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبِيدَةَ قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

تَرْجَمَا : હઝરતે સચ્ચિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર રફી અલ્લે અન્હા સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને રિશવત દેને વાલે ઓર લેને વાલે પર લાનત ફરમાઈ હૈ. (ترمذی، 66/3، حدیث: 1342) બહરુર્ઈઠક મેં રિશવત ઓર તોહફે મેં ફર્ક કે હવાલે સે હૈ :

أن الفرق بين الهدية والرشوة أن الرشوة ما يعطيه بشرط أن يعينه والهدية لا شرط معها

તર્જમા : હદિયે ઓર રિશવત મેં ફર્ક યેહ હૈ કે રિશવત વોહ માલ હૈ જો ઈસ શર્ત કે સાથ દિયા જાએ કે રિશવત લેને વાલા રિશવત દેને વાલે કી કિસી મુઆમલે મેં મદદ કરેગા ઓર હદિયા વોહ માલ હૈ જિસ કે સાથ કોઈ શર્ત ન હો. (بہار الرائق، 6/441)

આલા હઝરત, ઈમામે એહલે સુન્નત મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ ફરમાતે હૈં : “રિશવત લેના મુતલકન હરામ હૈ કિસી હાલત મેં જાઈઝ નહીં. જો પરાયા હક દબાને કે લિએ દિયા જાએ રિશવત હૈ યૂહી જો અપના કામ બનાને કે લિએ હાકિમ કો દિયા જાએ રિશવત હૈ.?”

(ફતાવા રઝવિયા, 23 / 597)

આલા હઝરત, ઈમામે એહલે સુન્નાત
رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ એક ઔર મકામ પર લખતે હે : “બૈઅ તો
ઈસ મેં (સ્ટેશન પર સૌદા બેચને વાલે) ઔર ખરીદારો
મેં હોગી, યેહ (સ્ટેશન પર સૌદા બેચને કા ઠેકા લેને
વાલા) રેલ વાલોં કો રૂપિયા સિફ ઈસ બાત કા દેતા હૈ કે
મેં હી બેચું, દૂસરા ન બેચને પાએ, યેહ શરઅન ખાલિસ
રિશવત હૈ. (ફતાવા રઝવિયા, 19 / 559)

وَاللهُ اعْلَمُ عَزَّوَجَلَّ وَرَسُولُهُ اعْلَمُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

ક્લિયરિંગ એજન્ટ સે મુતઅલ્લિક એક સુવાલ કા જવાબ

સુવાલ : કયા ફરમાતે હેં ઉલમાએ કિરામ ઈસ
મસ્અલે કે બારે મેં કે કન્ટેનર્ઝ વગૈરા બાહર સે શિપ કે
ઝરીએ આતે હેં અબ જિસ કા કારગો હોતા હૈ વોહ કિસી
ઔર સે ડિપોઝિટ લગવાતા હૈ ઔર જિસ સે ડિપોઝિટ
લગવાતા હૈ ઉસે ઉસ કા નફઅ ભી દેતા હૈ જિસ શિપિંગ
લાઈન કા કન્ટેનર્ઝ ઉસ કે પાસ જાતા હૈ વોહ શિપિંગ
લાઈન ડિપોઝિટ રખતી હૈ, કોઈ ભી બન્દા ડિપોઝિટ
લગવા સકતા હૈ, એક યા ડેહ લાખ કા ડિપોઝિટ હોતા
હૈ. અબ અગર હમ અપને પૈસે ડિપોઝિટ લગાતે હેં તો
જબ કન્ટેનર્ઝ વાપસ શિપિંગ લાઈન કો રીસીવ હો જાતા
હૈ તો વોહ ડિપોઝિટ કે પૈસે હમે વાપસી દે દેતી હૈ ઔર
જિસ કા કારગો થા ઉસ સે દો તીન હઝાર જિતની બાત
હુઈ થી વોહ મજીદ ઉસ સે હમ વુસૂલ કર લેતે હેં તો
કયા યેહ પૈસે લેના જાઈઝ હૈ ?

الْجَوَابُ بِعَوْنِ الْمَلِكِ الْوَهَّابِ اللَّهُمَّ هِدَايَةَ الْحَقِّ وَالصَّوَابِ

જવાબ : પેહલે તો હમ સુવાલ કે પસ મન્ઝર
કા તફસીલી જાઈઝા લેતે હેં. હોતા યેહ હૈ કે જબ
કન્ટેનર્ઝ બાહર નિકલતા હૈ તો ઉસે ખાલી હો કર વાપસ
ભી આના હોતા હૈ મિસાલ કે તૌર પર પોરબન્દર સે
કન્ડલા ગયા તો અબ અગર વહાં સે વાપસ હી ન આએ
તો કન્ટેનર્ઝ વાલા ઈસ જાએગા વોહ અપના ખાલી
કન્ટેનર્ઝ કેસે મંગવાએગા ? લેહાઝા જિસ કા માલ
કન્ટેનર્ઝ કે ઝરીએ જા રહા હૈ ઉસ કે ઝિમ્મે યેહ બાત
ડાલી જાતી હૈ કે વોહ કુછ ઝરે ઝમાનત જમ્મ કરવાએ
ઔર જબ કન્ટેનર્ઝ વાપસ કરે તો યેહ ઝરે ઝમાનત ઉસ
કો વાપસ મિલ જાએ. અબ વોહ માલિકાન જો માલ
ઈમ્પોર્ટ કરતે હેં વોહ ઝરે ઝમાનત કે તૌર પર પૈસે જમ્મ

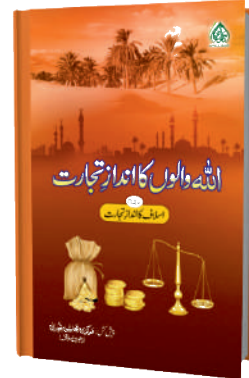
કરવાને સે મન્મ કર દેતે હેં તો ક્લિયરિંગ એજન્ટ યેહ
રકમ અપની જેબ સે લગાતા હૈ ઔર જબ માલ ઝિયાદા
આતા હૈ ઔર જમ્મ કરવાને કે લિએ પૈસે કમ પળતે હેં
તો વોહ દીગર લોગોં સે પૈસે પકળતા હૈ ઔર જમ્મ
કરવા દેતા હૈ. અગર યેહ પૈસે વોહ તાજિર યા શેઠ
જમ્મ કરવાતા જિસ ને યેહ કન્ટેનર્ઝ મંગવાયા હૈ તો
ફિર સારા મુઆમલા ઉસૂલ કે મુતાબિક હોતા લેકિન
યહાં એક આઉટ સાઈડર અપને પૈસે દેતા હૈ ઔર વોહ
ઈસ લાલચ મેં પૈસે દેતા હૈ કે ઇતને પૈસે દેને પર ઇતના
નફઅ ઊપર મિલેગા, યેહ સૂદી મુઆમલા હૈ ક્યૂંકે ઈસ
ને જો રકમ દી વોહ કર્ઝ હૈ ઔર કર્ઝ પર નફઅ લેના
સૂદ હૈ જો કે હરામ વ ગુનાહ હૈ. હદીસે મુબારક મેં હૈ :
تَرْجَمًا : કર્ઝ કે ઝરીએ સે જો
મન્ફઅત હાસિલ કી જાએ વોહ સૂદ હૈ.

(کنز العمال، جزء 99/3، حدیث: 15512)

ઈસ રકમ કે કર્ઝ હોને કી વજહ યેહ હૈ કે ઈસ
રકમ સે કોઈ કારોબાર કરના મક્સૂદ નહીં હૈ બલ્કે ઈસે
લે કર ઝરે ઝમાનત કે તૌર પર રખ દિયા જાએગા ઔર
કન્ટેનર્ઝ વાપસ હોને પર વોહ રકમ ઉસે લૌટા દી
જાએગી ઔર રકમ વાલે કો ફિક્સ નફઅ મિલેગા જો કે
કર્ઝ પર નફઅ હૈ.

વાઝેહ રહે કે ઈસ કે ઇલાવા ભી ક્લિયરિંગ
એજન્ટ્સ કી ગાલિબ અક્સરિયત બહુત સે નાજાઈઝ
કામ કરતી હૈ મસલન રિશવત દેના, ગલત ડોક્યુમેન્ટસ
કે ઝરીએ માલ ક્લિયર કરવાના, ધોકા દેના વગૈરા. ઇન
તમામ નાજાઈઝ કામોં સે બચના ઝરૂરી હૈ.

وَاللهُ اعْلَمُ عَزَّوَجَلَّ وَرَسُولُهُ اعْلَمُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

તાજિરોં કે લિએ

દુકાનદારોં કા બાહમી લેન દેન

Dealing among Shopkeepers

અબ્દુરહમાન અતારી મદની

દુકાનદારોં કે બાહમી લેન દેન મેં એહતિયાત :

માર્કેટ મેં કામ કરતે વક્ત દુકાનદારોં (Shop Keepers) કો એક દૂસરે સે લેન દેન કી ઝરૂરત પેશ આતી હૈ મસલન કભી એસા હોતા હૈ કે કિસી દુકાનદાર કે પાસ પાર્ટી પેમેન્ટ લેને કે લિએ આતી હૈ ઓર ઉસ વક્ત ઉસ કે પાસ કેશ મૌજૂદ નહીં હોતા તો વોહ દૂસરે દુકાનદાર સે ઉધાર લે કર પાર્ટી કો પૈસે અદા કરતા હૈ, યૂંહી બાઝ અવકાત એક દુકાનદાર કે પાસ જબ કસ્ટમર કોઈ એસી ચીઝ તલબ કરતા હૈ જો ઉસ કે પાસ નહીં હોતી યા ઉસ કે પાસ ખતમ હો ગઈ હોતી હૈ તો વોહ અપની ફીલ્ડ કે દૂસરે દુકાનદાર સે વોહ ચીઝ લે લેતા હૈ, દુકાનદારોં કા યેહ બાહમી લેન દેન ચલતા રેહતા હૈ લેકિન દીગર શરઈ એહતિયાતોં કે સાથ સાથ ઈસ મેં એક એહતિયાત યેહ હોની ચાહિએ કે હિસાબ કિતાબ જલ્દ સે જલ્દ કરતે રેહના ચાહિએ વરના ઝગળે કી સૂરત બન સકતી હૈ કે એક કહેગા : મેં ને તુમ્હારે પૈસે વાપસ કર દિએ હૈં ઓર દૂસરા કહેગા કે નહીં દિએ યા એક કહેગા : તુમ મેરી દુકાન સે ફુલાં ચીઝ ભી લે કર ગએ હો, દૂસરા કહેગા : મેં તો નહીં લે કર ગયા યા કહેગા કે કસ્ટમર કો સમઝ ન આને કે બાઈસ મેં ને વોહ ચીઝ વાપસ ભિજવા દી થી યા યેહ તો પેહલે કા હિસાબ હૈ ઈસ કે પૈસે તો મેં ને પેહલે હી દે દિએ થે, તુમ ને ઈસ હિસાબ કો કાટા નહીં હૈ ઓર યૂં મુઆમલા ઉલઝ કર રેહ જાએગા લેહાઝા જબ ભી કિસી કો કર્ઝ દેં તો ઉસ કો લિખ લિયા કરેં ઓર કર્ઝ લેને વાલા ભી જબ કર્ઝ વાપસ કરે તો ઉસ લિખે હુવે કો કટવા દે તાકે બાદ મેં ઝગળે કી કોઈ સૂરત ન બને.

મુખ્તલિફ કિસ્મ કે બોર્ડ : માર્કેટ મેં લોગ એક દૂસરે સે

કર્ઝ કા લેન દેન તો કરતે હૈં મગર હોતા યેહ હૈ કે કર્ઝ લેને તો ખુદ જાતે હૈં ઓર જબ વાપસ કરને કી બારી આતી હૈ તો કર્ઝ દેને વાલે કો ખુદ જા કર યા અપના બન્દા ભેજ કર મંગવાના પળતા હૈ ઓર બાઝ અવકાત તો બહુત રુલા રુલા કર દેતે હૈં. ઈસ તરહ કર્ઝ દેને વાલોં કે લિએ તકલીફ કા બાઈસ બનતે હૈં ઓર કભી તો હળપ ભી કર જાતે હૈં, યેહી વજહ હૈ કે લોગોં કી એક તાદાદ કર્ઝ દેને સે કતરાતી હૈ ઓર ઈસ બળી નેકી સે દૂર રેહતી હૈ, બાઝ દુકાનદારોં ને તો ઉધાર ન દેને કે લિએ અપની દુકાનોં પર મુખ્તલિફ કિસ્મ કી તેહરીયોં પર મુશ્તમિલ બોર્ડઝ લગાએ હોતે હૈં.

કર્ઝ કી વુસૂલી મેં નર્મી : જબ કર્ઝ કી વુસૂલી કા વક્ત આએ તો કર્ઝ દેને વાલે કો ચાહિએ કે નર્મી સે કામ લે ઓર કોઈ એસી બાત યા અમલ ન કરે જો માયૂબ હો. અબે તબે, તૂ તળાક, ગુસ્સે ઓર ગાલી ગલોચ સે બચતે હુવે પ્યાર મહબ્બત સે અપના માલ વાપસ લેને કી કોશિશ કરે. હદીસ શરીફ મેં હૈ : ના પસન્દીદા કૌલ ઓર ફેલ સે બચતે હુવે અપના હક વુસૂલ કરો, ખ્વાહ વોહ હક પૂરા વુસૂલ હો યા ન હો. (અબિન માજે, 148/3, હદીથ: 2422)

મકરૂઝ ઓર કર્ઝ ખ્વાહ મેં સુલ્હ સફાઈ : અગર કર્ઝ લેને ઓર દેને વાલે કે દરમિયાન બહૂસ છિળ જાએ તો તીસરે શખ્સ કો ઉન કે બીચ આ કર સુલ્હ સફાઈ કરાની ચાહિએ તાહમ ઉસ કા મૈલાન ઓર ઉસ કી હિમાયત કર્ઝ લેને વાલે કી તરફ હોની ચાહિએ ક્યૂંકે કર્ઝ ખ્વાહ કે પાસ પૈસા હોતા હૈ ઈસી વજહ સે વોહ ઉસે કર્ઝ દેતા હૈ જબકે કર્ઝ લેને વાલા હાજતમન્દ હોતા હૈ ઓર અપની ઈસી મજબૂરી કે બાઈસ વોહ કર્ઝ લેતા હૈ. અલબત્તા ! અગર મકરૂઝ અપની હદ સે બઢ જાએ યૂં કે અદાએગી કી કુદરત કે બા વુજૂદ ટાલ મટોલ સે કામ લે તો ઉસે ઈસ જુલ્મ સે રોકને કે લિએ અબ કર્ઝ દેને વાલે કી તરફદારી કરની હોગી. હદીસ શરીફ મેં હૈ : અપને ભાઈ કી મદદ કરો ખ્વાહ વોહ ઝાલિમ હો યા મઝલૂમ. કિસી ને અર્ઝ કી : યા રસૂલલ્લાહ ! અગર વોહ મઝલૂમ હો તો મદદ કરુંગા લેકિન ઝાલિમ હો તો કેસે મદદ કરું ? ઈરશાદ ફરમાયા : તુમ્હારા ઉસે જુલ્મ સે રોકના ઉસ કી મદદ હૈ.

(બિહારી, 389/4, હદીથ: 6952)

અલ્લાહ પાક હમેં અપને આપસ કે લેન દેન કો શરીઅત કે મુતાબિક કરને કી તૌફીક અતા ફરમાએ.

اٰمِيْن يٰرَبَّ الْعٰلَمِيْنَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

રૌશન સિતારે

હજરતે સચ્ચિદુતા જુલબિજાદૈન رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

અદનાન અહમદ અતારી મદની

નીજા ઈન કી તદફીન કા મન્જર કેસા રૂહ પરવર થા ? આઈએ મુલાહજા કીજિએ : **યયા ને સબ છીન લિયા :** આપ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ કા તઅલ્લુક મદીનએ મુનવ્વારા કે ગિદ્દો નવાહ મેં આબાદ કબીલએ મુઝૈના સે હૈ, આપ છોટે થે કે વાલિદ કા ઈન્તેકાલ હો ગયા, વાલિદ ને વિરાસત મેં કોઈ માલ નહીં છોળા, યયા માલદાર થા લેહાજા ઉસ ને આપ કી કફાલત ઔર પરવરિશ કી યહાં તક કે આપ ભી માલદાર હો ગએ. નબિયે કરીમ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ હિજરત કર કે મદીને તશરીફ લાએ તો આપ કા દિલ દીને ઈસ્લામ મેં દિલ ચસ્પી લેને લગા લેકિન યયા કી વજહ સે કબૂલે ઈસ્લામ કી તાકત ન થી યહાં તક કે કઈ સાલ ગુઝર ગએ, નબિયે કરીમ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ 8 હિજરી મેં ફત્હે મક્કા કે બાદ મદીને વાપસ હુવે તો આપ ને યયા સે કહા : મેં ને તુમ્હારે ઈસ્લામ લાને કા ઈન્તેઝાર કિયા લેકિન મેરા ખયાલ હૈ કે તુમ મુહમ્મદે અરબી (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) કી ખિદમત મેં હાઝિરી નહીં દોગે, મુઝે ઈસ્લામ લાને કી ઈજાઝત દે દો, ઉસ ને કહા : અગર તુમ ને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા તો મેં તુમ સે અપની દી હુઈ હર ચીઝ છીન લૂંગા યહાં તક કે કપળે ભી છીન લૂંગા. આપ ને ફરમાયા : મેં ઈસ્લામ કબૂલ કરને લગા હૂં, મેં ઝૂટે માબૂદોં કી ઈબાદત છોળતા હૂં, મેરા સબ કુછ લે લો, યયા ને આપ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ સે કપળોં સમેત સબ કુછ છીન લિયા. (2) **વાલિદા ને યાદર દી :** એક રિવાયત કે મુતાબિક જબ આપ કે દિલ મેં મહબ્બતે ઈમાન ઔર મહબ્બતે રસૂલ કી શમ્મ રૌશન હુઈ તો આપ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ નબિયે કરીમ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કી જાનિબ રવાના હો ગએ, આપ કી વાલિદા અપની કૌમ કે પાસ ગઈ ઔર કેહને લગી : મેરા બેટા મુહમ્મદે અરબી (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآલِهِ وَسَلَّمَ) કી જાનિબ ચલ પળા હૈ, ઉસ કે પીછે જાઓ ઔર ઉસે વાપસ લે આઓ. (જબ કૌમ કે લોગ આપ કો પકળ કર લાએ તો) વાલિદા ને કહા : યેહ બહુત શર્મો હયા વાલા હૈ અગર ઈસ કે કપળે ઉતાર લોગે તો યેહ ભાગ નહીં સકેગા. લેહાજા કૌમ ને આપ કે કપળે ઉતાર લિએ ઔર બરહૂના કર દિયા, આપ એક કમરે મેં બૈઠ ગએ ઔર ખાને પીને સે ઈન્કાર કર દિયા, વાલિદા યેહ દેખ કર કૌમ કે પાસ ગઈ ઔર કહા : મેરે બેટે ને કસમ ખા લી હૈ કે જબ તક મુહમ્મદે અરબી કે પાસ નહીં પહુંચેગા ન કુછ ખાએગા ન પિએગા. તુમ લોગ ઉસ કે કપળે દે દો મુઝે ડર હૈ કે કહીં વોહ મર ન જાએ, લેકિન કૌમ ને કપળે દેને સે ઈન્કાર કર દિયા, ફિર વાલિદા ને અપની યાદર કે દો હિસ્સે કર કે એક હિસ્સે મેં બટન લગા દિએ જિસે આપ ને ઓઢ લિયા જબ કે દૂસરે હિસ્સે કો આપ કે સર કે ઊપર ડાલ દિયા ઔર કહા : જાઓ ! ચલે જાઓ. (3) **બારગાહે રિસાલત મેં હાઝિરી :** આપ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ સહર કે વક્ત મદીને પહુંચે ઔર મસ્જિદે નબવી શરીફ મેં ઠેહરે, જબ નબિયે કરીમ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآલِهِ وَسَلَّمَ નમાઝ કે લિએ તશરીફ લાએ ઔર નઝર મુબારક આપ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ પર પળી તો ફરમાયા : તુમ કૌન હો ? અર્ઝ કી : મેરા નામ અબ્દુલ ઉઝ્ઝા

(1) وفاة الوفا، 3/897(2) دلائل النبوة، ص314(3) سيرسلف، ص:247(4) مدارج النبوة، 2/351(5) سيرسلف، ص:248(6) دلائل النبوة، ص314(7) أسد الغابة، 3/230(8) دلائل النبوة، ص314(9) سبل الهدى والرشاد، 5/479(10) سيرت حلييه، 3/199(11) أسد الغابة، 3/231-

મઝાર શરીફ હઝરતે સલમાન ફારસી

મઝાર શરીફ હઝરતે ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ

મઝાર શરીફ હઝરતે ઇમામ હસન બસરી

અપને બુઝુર્ગોં કો યાદ રખિએ

અબૂ માજિદ મુહમ્મદ શાહિદ અતારી મદની

રજબુલ મુરજજબ ઇસ્લામી સાલ કા સાતવાં મહીના હૈ. ઇસ મેં જિન સહાબાએ કિરામ, ઉલમાએ ઇસ્લામ ઔર ઔલિયાએ ઇઝ્ઝામ કા યૌમે વિસાલ યા ઉર્સ હૈ, ઇન મેં સે 12 કા તઆરુફ મુલાહઝા ફરમાઈએ : **સહાબાએ કિરામ** عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان :

① જલીલુલ કદ્ર સહાબી હઝરતે સય્યિદુના સલમાન ફારસી રામહુરમુઝ (ખૂઝિસ્તાન, ઈરાન) કે બાશિન્દે થે, આપ કા વિસાલ 10 રજબ 33 યા 36 હિ. કો મદાઈન (ઈરાક) મેં હુવા, યહીં સલમાન પાર્ક કે અલાકે મેં મઝારે મુબારક દુઆઓં કી કબૂલિયત કા મકામ હૈ, આપ તવીલુલ ઉમ્ર, મુજાહિદે ઇસ્લામ, ગવનરે મદાઈન, મુશ્તાકે જન્નત, સિલસિલએ નક્શબન્દિયા કે તીસરે શૈખે તરીકત ઔર નબિયે કરીમ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ (સલમાન હમારે એહલે બૈત સે હૈં) سَيِّدُ الْغَيْرِ, سَيِّدُ أَهْلِ الْبَيْت (સલમાન હમારે એહલે બૈત સે હૈં) કી ખુશ ખબરિયાં પાને વાલે હૈં. ⁽¹⁾ ② મેહબૂબે કૌમ હઝરતે

નુઐમ નહ્દામ બિન અબ્દુલ્લાહ અદવી કુરશી رَضِيَ اللهُ عَنْهُ કદીમુલ ઇસ્લામ સહાબી, બેવાઓં, યતીમોં ઔર ફુકરા કી ખબરગીરી કી વજહ સે અપની કૌમ કે મેહબૂબ થે, ઇસી વજહ સે હિજરત સે રોકે ગએ, હિજરત કે છટે સાલ અપની કૌમ કે 40 અફરાદ કે સાથ હિજરત કી ઔર બાદ કે તમામ ગઝવાત મેં શરીફ હુવે, એક રિવાયત કે મુતાબિક રજબ 15 હિ. કો જંગે યરમૂક મેં જામે શહાદત નોશ ફરમાયા. આપ કી અઝમત ઇસ ફરમાને મુસ્તફા عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ સે ભી માલૂમ હોતી હૈ : كَذَبْتُ الْجَنَّةَ فَسَيَعُثُ نَجَسَةً مِّنْ نُعِيمٍ (2) ઔલિયાએ કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام : ③ ખલીફએ રાશિદ, અમીરુલ મોમિનીન હઝરતે ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ ઉમવી કુરશી رَضِيَ اللهُ عَنْهُ કી વિલાદત 63 હિ. કો મદીનએ મુનવ્વરા કે દૌલત મન્દ ખાનદાન મેં હુઈ ઔર 20 રજબ 101 હિ. કો દૈરે સિમઆન (મારતુન્નોમાન, સૂબા ઇદલબ) શામ મેં વિસાલ ફરમાયા, યહીં મઝારે મુબારક હૈ. આપ તાબેઈ, આલિમે દીન, ઝાહિદો મુતકી, ખૌફે ખુદા કે પૈકર, ઇમામે આદિલ, મુજહિદે ઇસ્લામ ઔર ઇસ્લામ કી મુઅસ્સિર વ મિસાલી શખ્સિયત થે, આપ ને ન સિફ અહાદીસ કો જમ્મ કરને કા હુક્મ દિયા બલકે ઇન કી ભરપૂર ઇશાઅત ભી ફરમાઈ. ⁽³⁾ ④ ઇમામુલ ઔલિયા હઝરતે હસન બસરી رَضِيَ اللهُ عَنْهُ કી વિલાદત 21 હિ. કો મદીને શરીફ મેં હુઈ ઔર વિસાલ યકુમ રજબ 110 હિ. કો ફરમાયા, મઝારે મુબારક મદીનતુઝ્ઝબૈર (ઝિલ્લ બસરા) ઇરાક મેં હૈ. આપ ઉમ્મુલ મોમિનીન ઉમ્મે સલમા رَضِيَ اللهُ عَنْهُ કી આગોશ મેં પરવરિશ પાને વાલે, હાફિઝે કુરઆન, સય્યિદુતાબેઈન, આલિમે જલીલ, ફકીહ વ મુહદિસ, ફસીહે ઝમાના, રકીકુલ કલ્બ (નર્મ દિલ), વલિએ કામિલ, ખલીફએ હઝરતે અલિયુલ મુર્તઝા رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ઔર સિલસિલએ ચિશ્તિયા કે તીસરે શૈખે તરીકત હૈં. ⁽⁴⁾ ⑤ ઇમામુલ વક્ત હઝરતે ઇમામ જાફર સાદિક رَضِيَ اللهُ عَنْهُ કી વિલાદત 80 હિ. કો મદીનએ મુનવ્વરા મેં હુઈ ઔર યહીં 15 રજબ 148 હિ. કો વિસાલ ફરમાયા, જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન કિએ ગએ, આપ ખાનદાને એહલે બૈત કે ચશ્મો યરાગ, જલીલુલ કદ્ર તાબેઈ, મુહદિસ વ ફકીહ, અલ્લામએ દહર, ઉસ્તાઝે ઇમામે આઝમ ઔર સિલસિલએ કાદિરિયા કે છટે શૈખે તરીકત હૈં. ⁽⁵⁾ ⑥ બાનિએ સિલસિલએ અલવાનિયા હઝરતે સય્યિદ અહમદ બિન અલવાન હસની શાફેઈ કાદિરી رَضِيَ اللهُ عَنْهُ કી વિલાદત તકરીબન 600 હિ. કો મૌઝએ ઝુલ જિનાન (મઝાફાતે જબલે ઝખર સૂબા મઝાફિર) યમન મેં હુઈ ઔર 20 રજબ 665 હિ. કો યફરિસ (મઝાફાતે જબલે હબ્શી સૂબા તઈઝ્ઝ) યમન મેં વિસાલ ફરમાયા, યહીં મઝારે મુબારક ઝિયારત ગાહે આમ હૈ. આપ જયિદ આલિમે દીન, સાહિબે કરામાતે કસીરા, મુસન્નિફે કુતુબે જલીલા, તાજુલ અસ્ફિયા, જોઝિયે યમન, સફિયુદીન જૈસે અલ્લાહાત સે મુલક્કબ (યાની લકબ દિએ ગએ) ઔર યમન કે અકાબિર અલ્મિહરજાન ભી હૈં. ⁽⁶⁾ ⑦ ઉમ્દતુલ આરિફીન હઝરતે વક્ત ખ્વાજા હાફિઝ મુહમ્મદ હસનજાન

સફાઈ કો અહમ્મિયત હેં

હેદર અલી મદની

હમારે પ્યારે નબી હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા
ﷺ કા ખૂબ સૂરત ઇરશાદ હે :
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جُذِبَ الطَّيِّبُ، تَكَلِّفْتُ جُذِبَ النَّكَافَةُ
હૈ, પાકી પસન્દ ફરમાતા હૈ, પાકીઝા હૈ ઓર પાકીઝગી
પસન્દ ફરમાતા હૈ. (ترمذی، 365/4، حدیث: 2808)

પતા ચલા કે **اَللّٰهُ** પાક ઐસે બન્દે કો
પસન્દ ફરમાતા હૈ જો અપના દિલ, દિમાગ, જિસ્મ
ઓર લિબાસ પાકો સાફ રખતા હૈ.

પ્યારે બચ્ચો ! સબ સે પેહલે હમેં સફાઈ અપને
દિલો દિમાગ સે શુરૂઅ કરની ચાહિએ યાની ઈન મેં
કિસી મુસલમાન કે બારે મેં બુરે ખયાલાત કો જગહ ન
દી જાએ, દિલ મેં **اَللّٰهُ** પાક ઓર ઉસ કે પ્યારે
હબીબ મુહમ્મદ મુસ્તફા ﷺ કી મહબ્બત
રખી જાએ.

ફિર ઈસ કે બાદ અપને જિસ્મ, કપણે, બિસ્તર

ઓર બેગ વગેરા હર ચીઝ કી સફાઈ સુથરાઈ કી તરફ
ધ્યાન દિયા જાએ. ઐસા ખેલ ન ખેલેં જિસ મેં કપણે યા
બદન ગન્દા હોને કા ખતરા હો, ખાના ઈસ એહતિયાત
સે ખાએ કે કપણોં પર ન ગિરે, ખાને કે બાદ હાથ યા
વેસે હી ગન્દે હાથ ભી કપણોં સે મત પોંછેં યું હી છુટ્ટી કે
બાદ ઘર પહુંચતે હી સ્કૂલ યૂનિફોર્મ બદલ લેંગે તો વોહ
ભી સાફ સુથરા રહેગા.

બદન સાફ રખને કા તરીકા ચેહ હૈ કે રોઝાના
નહાને કી કોશિશ કરેં, અગર મૌસમ ઈસ કી ઈજાઝત ન
દે તો એક દો દિન છોળ કર નહાએં, બાહર ખેલને જાએં
તો વાપસ આ કર ઓર ખાના ખાને સે પેહલે ઓર બાદ
મેં લાઝિમી હાથ મુંહ ધોએં, દાંત ભી રોઝાના સાફ કરેં.

اَللّٰهُ પાક હમેં હર લેહાઝ સે સાફ સુથરા
બનને કી તૌફીક અતા ફરમાએ.

اٰمِيْن بِجَاوِزِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

હુરફ મિલાઈએ !

પ્યારે બચ્ચો ! **اَللّٰهُ** પાક ને અપને પ્યારે
હબીબ **ﷺ** કો અપને નામોં મેં સે કઈ
નામ અતા ફરમાએ હેં. (الشفا، 1/236) ખાનોં મેં લિખે હુવે
હુરફ મેં ઐસે હી પ્યારે પ્યારે છે નામ છુપે હુવે હેં, આપ
ને હુરફ મિલા કર વોહ છે નામ તલાશ કરને હેં. આપ
ઉન નામોં કો ઊપર સે નીચે, દાએં સે બાએં તલાશ કર
સકતે હેં, જેસે ટેબલ મેં લફઝે નૂર કો તલાશ કર કે
બતાયા ગયા હૈ.

તલાશ કિએ જાને વાલે 6 નામ :

① حَكِيم ② مُهَيِّين ③ رَجِيم ④ شَكُور ⑤ رَقِيب ⑥ مَاجِد

માં બાપ કે નામ

સ્કૂલ કા ઇન્તિખાબ

Selection of School

 બિલાલ હુસૈન અત્તારી મદની

નઅે તાલીમી સાલ કા આગાઝ બચ્ચોં કે ઇલાવા વાલિદૈન કે લિઅે ભી બહુત અહમ્મિયત કા હામિલ હોતા હૈ, બાઝ વાલિદૈન બચ્ચોં કો પેહલી બાર સ્કૂલ મેં દાખિલા દિલવાતે હૈં, યૂંહી બાઝ વાલિદૈન બચ્ચોં કી તાલીમી રિપોર્ટ યા સ્કૂલ ઇન્તિખામિયા સે નાપુશ ઔર ગૈર મુતમઈન હોતે હૈં તો ઐસે મેં ઉન્હેં નઅે સ્કૂલ કે ઇન્તિખાબ મેં કાફી સોચ બિચાર ઔર બાઝ અવકાત પરેશાની કા ભી સામના કરના પળતા હૈ.

દર અસ્લ સભી વાલિદૈન કી ખ્વાહિશ હોતી હૈ કે ઉન કા બચ્ચા મુસ્તકિબલ મેં એક કામયાબ ઇન્સાન હોને કે સાથ સાથ, અપને વતન, મુઆશરે ઔર ખાનદાન કે લિઅે ભી અચ્છા ફર્દ ઔર સહારા સાબિત હો, ઇન ખ્વાહિશાત કો પૂરા કરને કા દારો મદાર બચ્ચે કી મૌજૂદા તાલીમો તરબિયત પર હૈ લેહાઝા સ્કૂલ કે ઇન્તિખાબ મેં બહુત એહતિયાત સે કામ લેના ચાહિઅે યૂં હી ઐસે સ્કૂલ કી તો ગલી સે ભી નહીં ગુઝરના ચાહિઅે જિસ કી વજહ સે દુન્યવી મુસ્તકિબલ તો ખૂબ રૌશન દિખાઈ દેતા હો લેકિન હકીકી (ઉખરવી) મુસ્તકિબલ દાવ પર લગ જાતા હો, કામયાબ ઇન્સાન બનાને પર ખૂબ તવજ્જોહ લેકિન અચ્છા મુસલમાન ઔર આશિકે રસૂલ બનાને સે ગફલત બરતી જાતી હો, ઝૈલ મેં

9 ઐસી બાતેં બયાન કી જાએંગી જો અચ્છે સ્કૂલ કા ઇન્તિખાબ કરને મેં આપ કે લિઅે મુઆવિન સાબિત હોંગી.

- ① સ્કૂલ કે અસાતેઝા ઇલ્મ દોસ્ત, ખુશ અખ્લાક, તરબિયત યાફતા ઔર પેશાવર (Professional) હોને કે સાથ સાથ બા અમલ મુસલમાન ઔર ખુશ અકીદા હોં
- ② મખ્લૂત નિઝામ ન હો યાની બચ્ચોં ઔર બચ્ચિયોં કે લિઅે અલગ (Separate) ક્લાસ રૂઝા હોં
- ③ સફાઈ સુથરાઈ, તઝઈન વ આરાઈશ કા ઝરૂરી એહતિમામ હોને કે સાથ સાથ સાફ સુથરે ટોઈલેટ્સ કા ભી ઇન્તિખામ હો
- ④ ક્લાસ રૂઝા મુનાસિબ હોં ન તો ઇતને બળે કે બચ્ચોં કો બોર્ડ હી નઝર ન આઅે ઔર ન હી ઇતને છોટે કે બચ્ચોં કો તંગી હો, યૂં હી સર્દ વ ગર્મ મૌસમ કે એતિબાર સે ભી ક્લાસ રૂઝા માહોલ દોસ્ત હોં
- ⑤ સ્કૂલ ઔર ક્લાસ રૂઝા કા માહોલ હર લેહાઝા સે બેહતર હો મસલન : બિજલી કે ખુલે તાર, ટૂટે હુવે શીશોં વાલી ખિળકિયાં, ગૈર મેયારી ફર્નીચર, ડેસ્કોં સે નિકલી હુઈ નોકીલી કીલેં ઔર ટૂટી કુર્સિયાં ન હોં
- ⑥ પ્રી સ્કૂલ મેં બચ્ચે કો દાખિલ કરવાને સે પેહલે દેખ લીજિઅે કે વહાં ખેલ કી સહૂલિયાત કેસી હૈં, બચ્ચોં કો ચોટ પહુંચને કા સબબ બનને વાલે ઝૂલે વગૈરા તો નહીં, યૂં હી બચ્ચોં ઔર બળોં કા પ્લે એરિયા મિક્સ તો નહીં ?
- ⑦ સેકેન્ડરી સ્કૂલ મેં દાખિલે સે કબ્લ દેખિઅે કે ક્યા વહાં કોઈ લાઈબ્રેરી હૈ તાકે બચ્ચે નિસાબી કિતાબોં (Textbooks) કે ઇલાવા ભી કિતાબેં પઢેં ઔર મુતાલઅે કે શૌકીન બનેં
- ⑧ સ્કૂલ મેં (શરઈ પાબન્દિયોં કા ખયાલ રખતે હુવે) આર્ટ એન્ડ ક્રાફ્ટ (Art and craft) જેસી સરગર્મિયાં ભી હોં તાકે બચ્ચોં મેં તામીરી સલાહિયતેં પૈદા હોં
- ⑨ હિફઝાને સેહ્હત કે ઉસૂલોં કે મુતાબિક ખાને પીને વાલી અશ્યા પર મુશ્તમિલ અચ્છી કેન્ટીન હો.

ખયાલ રહે કે યેહ તમામ બાતેં જાનને કે લિઅે મુમકિન હો સકે તો ખુદ સ્કૂલ કા વિઝિટ કીજિઅે, મહ્ઝ કિસી સે સુન કર કોઈ ફૈસલા મત કીજિઅે.

મોહતરમ વાલિદૈન ! આપ કે બચ્ચોં કો અખ્લાકી ઔર તાલીમી એતિબાર સે બેહતર માહોલ ફરાહમ કરને કે લિઅે દાવતે ઇસ્લામી હિન્દ કા શોબા દારુલ મદીના કે બારે મેં તફસીલાત જાનને કે લિઅે ઈસ વેબ સાઈટ કા વિઝિટ કીજિઅે :

www.darulmadinah.edu.in

બચ્ચોં કો વીડિયો ગેમ્સ ખેલને કા બહુત શૌક હોતા હૈ, અપના મોબાઈલ યા લેપટોપ નહીં હૈ તો અમ્મી અબ્બૂ કા મોબાઈલ, લેપટોપ હાથ લગતે હી ઝટ સે ગેમ ખેલના શુરૂ કર દેંગે, હાલાંકે વીડિયો ગેમ્સ ખેલના બહુત હી નુક્સાન દેહ હૈ.

હમારે પ્યારે અમીરે એહલે સુન્નત હઝરતે અલ્લામા મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી دامت برکاتہم العالیہ ફરમાતે હૈં : મુસલમાનોં કી નઈ નસ્લોં કો તબાહ કરને કે લિએ દુશ્મનાને ઇસ્લામ ઐસી ઐસી ગેમ્સ તપ્યાર કર રહે હૈં કે બચ્ચા ખેલ હી ખેલ મેં ન સિર્ફ અમલન ઇસ્લામ સે દૂર ચલા જાએ બલકે الله ઇસ કે દિલ મેં દીને ઇસ્લામ હી કી નફરત બેઠ જાએ. (નૂર વાલા ચેહરા, સ. 21)

પ્યારે બચ્ચો દેખા આપ ને ! વીડિયો ગેમ્સ કે શૌક મેં હમ અપને અચ્છે ઔર પ્યારે દીન સે ભી દૂર હો સકતે હૈં. ઇસ કે ઇલાવા ચેહ શૌક હમારી સેહ્ણત કે લિએ ભી નુક્સાન દેહ હૈ, કસરત સે વીડિયો ગેમ્સ ખેલને વાલે બચ્ચે નઝર કી કમઝોરી, સર દર્દ જૈસી બીમારિયોં કા શિકાર હો સકતે હૈં. ઇસી લિએ પ્યારે અમીરે એહલે સુન્નત دامت برکاتہم العالیہ હમનેં નસીહત ફરમાતે હૈં : અચ્છે બચ્ચે બનતે હુવે હમેશા હમેશા કે લિએ વીડિયો ગેમ્સ ખેલને સે દૂર રેહને કા ઝેહન બના લીજીએ, ઇસ મેં આખિરત કી ભલાઈ કે સાથ સાથ આપ કે પૈસોં ઔર કીમતી વક્ત કી ભી બચત હૈ.

(નૂર વાલા ચેહરા, સ. 30, 31)

બચ્ચોં કે અમીરે એહલે સુન્નત

વીડિયો ગેમ

Video Games

પ્યારે બચ્ચો ! વીડિયો ગેમ્સ ખેલને મેં વક્ત કો ઝાએઝ કરને કે બજાએ અપની પઢાઈ પર તવજજોહ દે ઔર ફારિગ વક્ત મેં ઘર વાલોં કા ઝરૂરી કામોં મેં હાથ બટાએ, યા અમ્મી અબ્બૂ કી ઇજાઝત સે કોઈ ઐસી સરગર્મી (Activity) ક્રિયા કરેં જિસ મેં આપ કા દીની નુક્સાન ભી ન હો ઔર વોહ આપ કી સેહ્ણત કે લિએ ભી ફાએદે મન્દ હો. **અલ્લાહ** પાક હમ સબ કો સેહ્ણત વ તનદુરુસ્તી વાલી અચ્છી ઝિન્દગી અતા ફરમાએ. اٰمِيْن بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

ક્યા આપ જાનતે હૈં

અબૂ અતીક અત્તારી મદની

સુવાલ : મક્કી સૂરતોં મેં સબ સે બળી સૂરત કોન સી હૈ ?

જવાબ : સૂરતુલ આરાફ. (સિરાતુલ જિનાન, 3/263)

સુવાલ : હબશા કી તરફ પેહલી હિજરત કિસ માહ મેં હુઈ ?

જવાબ : રજબુલ મુરજજબ મેં. (રિવાઝુલ મુવાહિદ, 504/1)

સુવાલ : અમ્મિયાએ કિરામ عليہم السلام ને મસ્જિદે અક્સા મેં નબિયે કરીમ صَلَّى اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ઇક્તિદા મેં બા જમાઅત નમાઝ અદા ફરમાઈ થી, વોહ કોન સી નમાઝ થી ?

જવાબ : તહિયતુલ મસ્જિદ⁽¹⁾ કી નમાઝ થી.

(મરૌફ, 167/10, તઝકાત, 5863)

સુવાલ : જન્મત કી વોહ કોન સી નેહર હૈ જો ઇસ્લામી મહીને કે નામ પર હૈ ?

જવાબ : જન્મત કી એક નેહર કા નામ “રજબ” હૈ ઔર ઇસ્લામી સાલ કે સાતવેં મહીને કા નામ ભી રજબ હૈ. (શુબ્હુલ આય્યાન, 3/368, હદિથ: 3800)

સુવાલ : સહીહ મુસ્લિમ કી શર્હ લિખને વાલે આલિમે દીન ઇમામ યહ્યા બિન શરફ નવવી رحمۃ اللہ علیہ કા વિસાલ કબ હુવા ?

જવાબ : 24 રજબુલ મુરજજબ સિને 676 હિજરી મેં. (દિલ્લી ફાત્હા, 1/21)

સુવાલ : ગઝવએ તબૂક કબ હુવા ?

જવાબ : રજબુલ મુરજજબ સિને 9 હિજરી મેં.

(સિરૌત અબ્દુલ્લાહ, 514)

(1) મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને વાલે કે લિએ દો રક્અત નમાઝ પઢના સુન્નત હૈ. ઇસી કો તહિયતુલ મસ્જિદ કહા જાતા હૈ. (બહારે શરીઅત, 1/674 માખૂઝન)

કિતાબ કા લોહફા

Gift of book

ઝહૂર અહમદ દાનિશ અત્તારી મદની

બેટા નાશ્તા કર લો ! કામરાન કો બુલાને કે લિએ જૈસે હી અમ્મી ઉસ કે કમરે મેં દાખિલ હુઈ તો ઉસે Saving Box મેં સે પૈસે નિકાલતે દેખ કર હૈરાન રેહ ગઈ, ખૈરિયત બેટા ! સુબહ સુબહ ઈન કી ક્યા ઝરૂરત પળ ગઈ ?

કામરાન ને દસ ઔર બીસ વાલે નોટ અલગ અલગ રખતે હુવે જવાબ દિયા : મેં આપ કો નાશ્તે પર બતાને હી વાલા થા દર અસ્લ આજ હમારે સ્કૂલ મેં એક પ્રોગ્રામ હૈ, જિસ મેં મુખ્તલિફ ચીઝોં કે સ્ટોલ્સ (Stalls) ભી લગંગે તો મેરા ઈરાદા એક કિતાબ ખરીદને કા હૈ.

બહુત અચ્છી બાત હૈ, પૈસે કમ હોં તો મુઝ સે લે લેના, અબ જલ્દી સે આ કર નાશ્તા કર લો વરના ઠન્ડા હો જાએગા, ઈતના કેહ કર અમ્મી કિચન મેં ચલી ગઈ.

નાશ્તે કે બાદ કામરાન અમ્મી કો સલામ કર કે રુખ્સત હોને લગા તો અમ્મી ને પૈસોં કા ફિર પૂછ લિયા, નહીં નહીં અમ્મી જી ! મેરી સેવિંગ વાલે હી કાફી હૈં, શા અચ્છી સી કિતાબ આ જાએગી, કામરાન જવાબ દે કર રુખ્સત હો ગયા.

સ્કૂલ કા મૈન ગેટ ખુલા હુવા થા, મુખ્તલિફ તલબા અન્દર બાહર આ જા રહે થે, લગતા હૈ દૂસરે સ્કૂલોં સે ભી બચ્ચે આએ હૈં, કામરાન ને પાર્કિંગ મેં અપની સાયકલ ખળી કરતે હુવે સોચા.

સ્કૂલ કે એસમ્બલી ગ્રાઉન્ડ મેં મુખ્તલિફ અશ્યા કે સ્ટોલ્સ એક કતાર મેં લગે હુવે થે, ખાને પીને કી

અશ્યા કે સ્ટોલ્સ કો પીછે છોળતે હુવે કામરાન કિતાબોં કે સ્ટોલ્સ કી તરફ આ ગયા. દીની, અખ્લાકી સમેત મુખ્તલિફ અક્સામ કે મૌઝૂઆત પર રંગા રંગ કિતાબેં દેખ કર હી કામરાન કે મુંહ મેં પાની આ રહા થા, લેકિન કામરાન કો એસી કિતાબ ચાહિએ થી જિસ મેં રોઝોં કે મુતઅલ્લિક મસાઈલ લિખે હોં ક્યૂંકે દો મહીને બાદ રમઝાનુલ મુબારક શુરૂઅ હોને વાલા થા.

કાફી તલાશ કે બાદ ઉસે “ફૈઝાને રમઝાન” નામી એક કિતાબ નઝર આ ગઈ, રમઝાન કી બરકતોં ઔર મસાઈલ પર મુશ્તમિલ ઈતની પ્યારી કિતાબ દેખ કર કામરાન ને ફૌરન કીમત અદા કર કે કિતાબ ખરીદ લી, અબ કિસી દૂસરે સ્ટોલ પર જાને કે લિએ કામરાન ઈધર ઈધર નઝર દૌગા હી રહા થા કે ઉસે અપના હમ જમાઅત ઉવૈસ દિખાઈ દિયા જો સ્ટોલ્સ સે અલગ થલગ એક બેંચ પર પરેશાન બૈઠા થા.

કિસી સ્ટોલ કી તરફ જાને કે બજાએ કામરાન ઉસ કે પાસ ચલા ગયા ઔર સલામ કરને કે બાદ કેહને લગા : ખૈરિયત ઉવૈસ ? આપ કુછ પરેશાન લગ રહે હૈં.

ક્યા બતાઊં કામરાન !! ઈતની કોશિશોં સે પૈસે જમ્મ કિએ થે કે સ્કૂલ ફંકશન સે કિતાબ ખરીદૂંગા લેકિન આજ સ્કૂલ આતે હુવે કહીં ગિર ગએ હૈં.

ભાઈ ! બાત તો પરેશાન હોને કી હૈ, વૈસે કૌન સી કિતાબ ખરીદને કા ઈરાદા થા આપ કા ? કામરાન ને તસલ્લી દેતે હુવે પૂછા.

બાત સિફ પૈસોં કી ભી નહીં હૈ, દર અસ્લ રોઝે આને વાલે હૈં તો મૈં રમઝાન સે પેહલે પેહલે ઇસ હવાલે સે કિસી ઐસી કિતાબ કા મુતાલઆ કરના ચાહ રહા થા કે જિસ કે મુતાલઆ સે મૈં રમઝાન શરીફ કે ફઝાઈલ, રોઝે કે અહકામ, તરાવીહ કે બારે મૈં માલૂમાત, લૈલતુલ કદ્ર કે ફઝાઈલ ઔર એતિકાફ કે ઝરૂરી મસાઈલ વગૈરા જાન સફૂં. ઉવૈસ ને અપની પરેશાની કી અસ્લ વજહ બતાતે હુવે કહા.

યેહ તો બહુત હી અચ્છી બાત બતાઈ આપ ને, આપ યેહ કિતાબ રખ લૈં, આપ કી ખ્વાહિશ કે મુતાબિક હૈ, કામરાન ને “ફૈઝાને રમઝાન” ઉવૈસ કી તરફ બઢાતે હુવે કહા.

નઈ કિતાબ કા તોહફા લેતે હુવે ઉવૈસ ઝિઝક રહા થા લેકિન કામરાન કે ઇસરાર પર ઉસે કિતાબ લેના હી પળી.

ઉવૈસ શુકિયા અદા કર કે જા ચુકા થા લેકિન કામરાન અભી વહીં ખળા સોચ રહા થા કે અબ મઝીદ પૈસે ભી નહીં હૈં, અપને લિએ કિતાબ દોબારા કેસે ખરીદૂંગા ! તભી ઉસે અપને ઇસ્લામિયાત કે ટીચર કી આવાઝ સુનાઈ દી : કામરાન ! સીરતુન્નબી

صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કિવજ મુકાબલા હોને લગા હૈ, જલ્દી આ જાઓ મૈં ને તુમહારા નામ લિખવા દિયા હૈ.

કુરઆને કરીમ મૈં નબિયે કરીમ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા ઇસ્મે ગિરામી કિતની બાર આયા હૈ ?

ઇસ્મે મુહમ્મદ ચાર બાર જબ કે અહમદ એક બાર, કામરાન ને આગે સે ફૌરન જવાબ દિયા.

એક એક કર કે સભી સુવાલોં કા દુરુસ્ત જવાબ દેને પર કામરાન હી અવ્વલ પોઝીશન કા હકદાર કરાર પાયા, ઇન્આમ વુસૂલ કરને કે બાદ ઉસ ને ધૂમ ફિર કર કુછ ઔર સ્ટોલ ટેબે, ફિર ટીચર્સ સે મુલાકાત કરને કે બાદ ઘર લૌટ ગયા.

ઘર પહુંચ કર કામરાન ને ઇન્આમ ખોલા તો અન્દર “ફૈઝાને રમઝાન” કિતાબ દેખ કર બહુત ખુશ હુવા, દોપહર કે ખાને પર ઉસ ને સારી બાત અમ્મી કો બતાઈ તો વોહ કેહને લર્ગી : બેટા ! નેકી કા બદલા ઝરૂર મિલતા હૈ. હમૈં જબ ભી દૂસરોં કી મદદ કા મૌકઅ મિલે તો પીછે મત હટૈં. દુન્યા મૈં ન ભી મિલે તો આખિરત મૈં **اَللّٰهُ** પાક ઝરૂર હમૈં ઇસ કા બેહતર બદલા અતા ફરમાએગા.

મૈં બળા હો કર ક્યા બનૂંગા ?

મેરા નામ મુસ્તફા કફીલ હૈ, મૈં બળા હો કર અપને વાલિદ કી તરહ મુફતી બનના ચાહતા હૂં તાકે લોગોં કો દીન કે અહકામાત કે બારે મૈં બતા સફૂં ઔર ખૂદ ભી ગલતી સે બચૂં ઔર જદીદ મસાઈલ પર રીસર્ચ કર કે દીને ઇસ્લામ કી રૌશની મૈં ઇન કા હલ નિકાલ સફૂં.

મૈં બળા હો કર ક્યા બનૂંગા ?

બતાઈએ માહનામા ફૈઝાને મદીના મૈં પ્યારે બચ્ચો ! આપ બળે હો કર ક્યા બનના ચાહતે હૈં, કિસ તરહ દીને ઇસ્લામ કી ખિદમત કરના ચાહતે હૈં ? અપને નામ, વલદિયત, ઉમ્ર ઔર પતે કે સાથ નીચે દિએ ગએ નખ્બર યા ઈ મેલ એડ્રેસ પર ભેજિએ **اَللّٰهُ** આપ કી નેક ખ્વાહિશાત વ મકાસિદ મૈં સે મુન્તખબ પૈગામાત કો માહનામા ફૈઝાને મદીના મૈં શાએઅ કિયા જાએગા.

આલા હઝરત ઈમામ અહમદ રજા ખાન
رحمة الله عليه ફરમાતે હેં : મેરે એક ઉસ્તાદે મોહતરમ
(Teacher) થે જિન સે મેં ઇબ્તિદાઈ કિતાબ પઢતા થા.

સબક યાદ કરને કા મેરા તરીકા યેહ થા કે
ઉસ્તાદ સાહિબ જબ મુઝે સબક પઢા દિયા કરતે તો મેં
એક દો મરતબા કિતાબ દેખ કર બન્દ કર દિયા કરતા
ઔર જબ સબક સુનાને કા વક્ત આતા તો સબક કા હર
એક લફઝ સહીહ સહીહ સુના દેતા.

રોઝાના યેહ મામૂલ (Routine) દેખ કર
ઉસ્તાદ સાહિબ કો બહુત હૈરત હોતી. એક દિન મુઝ સે
ફરમાને લગે : અહમદ મિયાં ! યેહ તો બતાઓ કે તુમ
આદમી હો યા જિન્ન ? મુઝ કો સબક પઢાતે દેર લગતી
હે મગર તુમ્હેં યાદ કરતે દેર નહીં લગતી.

(હયાતે આલા હઝરત, 1 / 68)

પ્યારે બચ્ચો ! દેખા આપ ને હમારે ઈમામે
એહલે સુન્નાત رحمه الله عليه બચપન સે હી કિસ કદર
ઝહીન (Intelligent) થે કે આપ કે ઉસ્તાદ ભી આપ કી
ઝહાનત ઔર સબક યાદ કરને કી સલાહિયત પર
હૈરાન હોતે થે. આજ કલ બચ્ચોં કી એક બળી પરેશાની
યેહ ભી હૈ કે ઉન્હેં સબક યાદ નહીં હોતા ઔર અગર
યાદ હો જાએ તો જલ્દ ઝેહન સે નિકલ જાતા હૈ.

પ્યારે બચ્ચો ! અગર આપ યાદતે હેં કે મદ્રસા
યા સ્કૂલ સે મિલને વાલા સબક આપ કો યાદ હો જાએ
ઔર ફિર યાદ રહે તો આગે બયાન હોને વાલી ચન્દ
હિદાયાત (Instructions) પર અમલ કરે ٱللہ ٱعۡزۡزۡل ٱس કા
ફાએદા ખુદ દેખેંગે.

① અપને વાલિદૈન (Parents) ઔર ખાસ કર
વાલિદએ મોહતરમા સે અપને લિએ દુઆ કરવાએ.

② પાપળ, ટોફિયાં, બબલ ગમ, જેલી,
આઈસક્રીમ, ઠન્ડી બોતલેં (Cold Drinks), ફિંગર ચિપ્સ
ઔર દીગર બાઝારી ચીઝેં ખાને સે બચેં.

③ ઘર મેં મૌજૂદ મૌસમી ફલ (Seasonal
Fruit) ખાયા કરેં કે યેહ ઝહાનત ઔર યાદદાશત કે લિએ
મુફીદ હોતે હેં.

④ અગર આપ કે વાલિદ યા સરપરસ્ત
(Guardian) કી માલી હૈસિયત ઇજાઝત દેતી હો તો
ખુશ મેવા જાત (Dry Fruits) મસલન પિસ્તા, બાદામ,
કિશ્મિશ, મુંગફલી વગેરા ખાયા કરેં. મુખ્તલિફ ઝેહની
ઔર જિસ્માની ફવાઈદ કે ઇલાવા ઇન કા ઇસ્તિમાલ
કુવ્વતે યાદદાશત (Memory) કે લિએ ભી બહુત મુફીદ હૈ.

⑤ કાર્ટૂન દેખના, વીડિયો ગેમ ખેલના ઔર
મોબાઈલ, આઈ પેડ, સ્માર્ટ ફોન વગેરા કા ઇસ્તિમાલ
વક્ત કો બરબાદ કરને (Waste of Time) કે ઇલાવા
દિમાગી સેહ્હત ઔર આંખોં કે લિએ ભી નુક્સાન દેહ
હોતા હૈ. ઇન ચીઝોં સે ખુદ કો બચાએ તાકે આપ કી
નઝર (Eye Sight) ઔર દિમાગી સલાહિયત પર ગલત
અસર (Bad Impact) ન પળે.

અલ્લાહ કરીમ ઈમામે એહલે સુન્નાત કે સદકે
હમેં ઝહાનત કી દૌલત અતા ફરમાએ ઔર ઇસે નેક
મકાસિદ કે લિએ ઇસ્તિમાલ કરને કી તૌફીક અતા
ફરમાએ. اٰمِيْن بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

નન્હે મિયાં કી કહાની

એક મિનટ કી નમાઝ

 અબૂ ઉબેદ અત્તારી મદની

સર્દિયોં કે દિન થે નન્હે મિયાં અપની અમ્મી ઓર દાદી કે સાથ કમરે મેં બેઠે ચાએ પી રહે થે કે ડોરબેલ કી આવાઝ સુનાઈ દી, દાદી બોલીં : કૌન આ ગયા ઈસ વક્ત ?

મેં દેખતી હૂં, દાદી કે સુવાલ પર અમ્મી કપ રખતે હુવે બોલીં.

ઈન કે ઉઠને સે પેહલે હી નન્હે મિયાં ને ફૌરન કહા : મેરા દોસ્ત સલીમ હોગા, મેં ને હી ઉસે બુલાયા થા, હમ ગ્રાઉન્ડ મેં જા કર બેલેંગે. ઈતના કેહ કર નન્હે મિયાં ને જલ્દી સે દો બિસ્કિટ ઉઠાએ ઓર બોલે : મેં જાગિં ખેલને ?

દાદી ને કહા : અચ્છા અચ્છા ! જાઓ, જા કર ખેલ લો.

અભી નન્હે મિયાં જાને કે લિએ મુળે હી થે કે અમ્મી બોલીં : મગર નન્હે મિયાં તુમ ને અભી તક અસ્ર કી નમાઝ નહીં પઢી ! પેહલે જા કર નમાઝ પઢો ફિર ખેલને જાના, સલીમ કો મેં અન્દર લાતી હૂં ઈતની દેર વોહ હમારે પાસ બેઠ જાએગા.

ઠીક હૈ આપ ઉસે બિઠાએ, મેં અભી એક મિનટ મેં નમાઝ પઢ કર આતા હૂં, ઈતના કેહ કર નન્હે મિયાં તેઝી સે દૂસરે કમરે કી તરફ ભાગ ગએ.

દાદી કેહને લગીં : એક મિનટ મેં કૌન સી નમાઝ હોતી હૈ ! ઈતને મેં અમ્મી સલીમ કો લે કર આ ગઈ તો દાદી ઉસ સે કેહને લગીં : બેઠો સલીમ મિયાં ! તુમહારા દોસ્ત નમાઝ પઢ કર આતા હૈ, વૈસે તુમ ને અસ્ર કી નમાઝ પઢ લી હૈ ના ?

જી ! મેં ને પઢ લી, સલીમ ને દાદી કો જવાબ દિયા.

સલીમ બેટા ! તુમ ચાએ પિઓગે ? નન્હે મિયાં કી અમ્મી ને પૂછા.

જી નહીં, મેં પી કર આયા હૂં, સલીમ ને જવાબ દિયા.

અભી ચેહ બાતેં હો રહી થીં કે નન્હે મિયાં તેઝી સે આએ ઓર સલીમ કા હાથ પકળ કર ગ્રાઉન્ડ કી તરફ ચલ દિએ, દાદી ને અમ્મી સે પૂછા : ઈસ લળકે ને નમાઝ પઢી ભી હૈ યા એસે હી વાપસ આ ગયા ?

લગતા હૈ આજ ખેલને કી વજહ સે થોળી જલ્દી મેં પઢી હૈ, અમ્મી ને જવાબ દિયા.

અરે બેટી ! થોળી નહીં બહુત જલ્દી મેં પઢી હૈ, એક મિનટ મેં અસ્ર કી નમાઝ કેસે પઢી જા સકતી હૈ ? ચલો ખૈર !! જબ આએગા તો ઝરૂર પૂછૂંગી.

નમાઝે મગરિબ કે બાદ દાદી ને નન્હે મિયાં કો કમરે મેં બુલાયા ઓર દાદી ને અપને કરીબ નન્હે મિયાં કે બેઠને કે લિએ જગહ બનાતે હુવે કહા, બેટા ! આપ ને એક મિનટ મેં નમાઝે અસ્ર કી ચાર રકઅતેં કિસ તરહ પઢ લીં ?

દાદી ! મેં જલ્દી જલ્દી પઢતા હું, નન્હે મિયાં ને જવાબ દિયા.

અચ્છા ! વોહ સામને જાએ નમાઝ રખી હૈ, ઝરા હમં ભી તો 4 રકઅત પઢ કર દિખાઓ, આપ કેસે જલ્દી જલ્દી પઢ લેતે હૈં ?

નન્હે મિયાં ફૌરન જાએ નમાઝ બિછા કર ખળે હો ગએ, અલ્લાહુ અકબર કેહ કર નમાઝ શુરૂઅ કરને કે બાદ જો ઉન્હોં ને રફતાર પકળી તો દાદી સર પકળ કર રેહ ગઈ, એસા લગ રહા થા કે નન્હે મિયાં ઉઠક બૈઠક મેં મશગૂલ હૈં, એક, દો, ત્રીન, ચાર ઓર યેહ નન્હે મિયાં ને સલામ ફેર દિયા.

દાદી ! દેખા ! એક મિનટ મેં પઢ લી ના ? નન્હે મિયાં ને એસે ફધ્ર સે પૂછા જૈસે કોઈ બહુત બળા કારનામા સર અન્જામ દિયા હો.

દાદી ને નન્હે મિયાં કો અપને પાસ બુલાયા ઓર પ્યાર સે સર પર હાથ ફેરતે હુવે કહા : બેટા ! આપ ને અપને ગુમાન મેં એક મિનટ મેં નમાઝ તો પઢ લી હૈ મગર ઈસ તરહ નમાઝ મેં આપ ને કઈ ગલતિયાં કી હૈં જિન સે નમાઝ દુરુસ્ત નહીં હોતી.

મગર દાદી મેં ને કૌન સી ગલતી કી ? નન્હે મિયાં ને હૈરાની સે પૂછા.

દાદી ને નર્મ લેહજે મેં કેહના શુરૂઅ કિયા : નમાઝ મેં રુકૂઅ ઓર દોનોં સજદે સુકૂન સે કરના, ઈસી તરહ રુકૂઅ કે બાદ ઇતમીનાન સે ખળે હોના ઓર એક સજદા કરને કે બાદ ઇતમીનાન સે બૈઠના ઝરૂરી હૈ. મેં ને આપ કો પ્યારે સહાબી હઝરતે હુઝૈફા રઝી અલ્લાહુ અલૈહે સલામ કા વાકિઆ સુનાયા થા ?

નહીં દાદી ! વોહ ક્યા વાકિઆ હૈ ? નન્હે મિયાં ને તજસ્સુસ સે પૂછા. દાદી વાકિઆ સુનાને લગીં તો નન્હે મિયાં કી અમ્મી જો થોળી દેર પેહલે હી વહાં કોઈ ચીઝ ઉઠાને આઈ થી, લેકિન દાદી પોતે કી બાતેં સુન કર ચીઝ ઉઠાના ભૂલ કર વહીં ખળી રેહ ગઈ થી, કરીબ આ કર બૈઠ ગઈ.

તો બેટા વાકિઆ કુછ યૂં હૈ કે એક બાર હઝરતે હુઝૈફા રઝી અલ્લાહુ અલૈહે સલામ મસ્જિદ મેં દાખિલ હુવે ઓર એક આદમી કો નમાઝ પઢતે હુવે દેખા, વોહ આદમી રુકૂઅ

ઓર સજદે સહીહ તરીકે સે નહીં કર રહા થા, જબ વોહ નમાઝ સે ફારિગ હુવા તો હઝરતે હુઝૈફા રઝી અલ્લાહુ અલૈહે સલામ ને ઉસે બુલા કર પૂછા : તુમ ઈસ તરહ કબ સે નમાઝ પઢ રહે હો ?

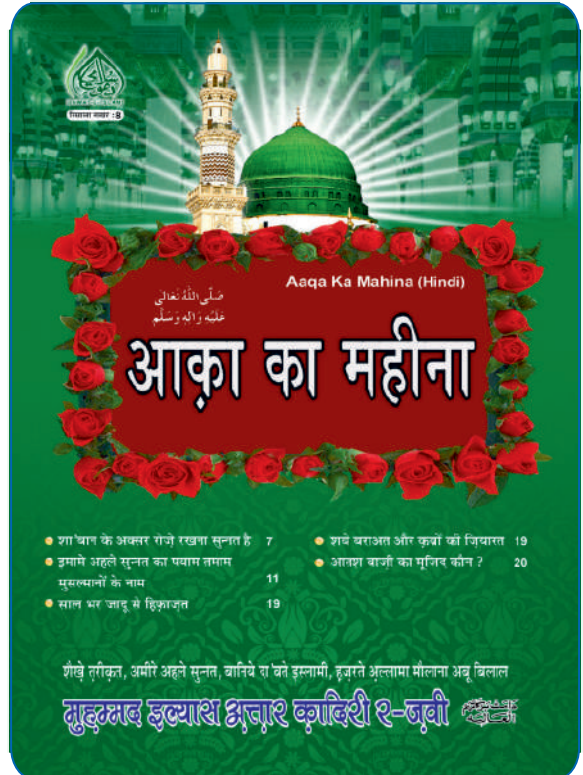
ઉસ ને કહા : 40 સાલ સે.

આપ રઝી અલ્લાહુ અલૈહે સલામ ને ફરમાયા : તુમ ને ચાલીસ સાલ સે નમાઝ પઢી હી નહીં, અગર તુમ મરતે વક્ત તક ઈસી તરહ (રુકૂઅ વ સુજૂદ મુકમ્મલ કિએ બગૈર) નમાઝ પઢતે રેહતે તો યકીનન તુમ્હારી મૌત દીને મુહમ્મદ પર ન હોતી. ફિર આપ રઝી અલ્લાહુ અલૈહે સલામ ને ઉસ શખ્સ કો નમાઝ કા સહીહ તરીકા સિખાયા.

(મસ્દાહિદ, 76/9, હદીઠ: 23318)

વાકિઆ સુનાને કે બાદ દાદી બોલી : અબ મુઝે બતાઓ ! આઈન્દા ઈસ તરહ નમાઝ પઢોગે ?

નહીં દાદી ! બલ્કે અબ તો મેં આરામ વ સુકૂન કે સાથ રુકૂઅ વ સજદે પૂરે અદા કરતે હુવે નમાઝ પઢા કરૂંગા, નન્હે મિયાં યેહ કેહતે હુવે દાદી સે લિપટ ગએ.

અકલ બળી કે ભેંસ

જાનવરોં કી સબક આમોઝ કહાનિયાં

અબૂ મુઆવિયા અત્તારી મદની

સલામ ભય્યા ! કેસે મિઝાજ હૈં, દેખો તો કિતના સુહાના મૌસમ હૈ, આઓ ખેલતે હૈં !

ભાગ જાઓ યહાં સે, મેરે પાસ તુમ જૈસે છોટે બચ્ચોં કે લિએ કોઈ વક્ત નહીં. શેરૂ બકરે ને ટિંકૂ લોમળ કો ઝાળતે હુવે કહા.

શેરૂ સે ડાંટ ખાને કે બાદ ટિંકૂ સર ઝુકાએ ઝીલ (Lake) કે કનારે કનારે જા રહા થા કે ઉસે દૂસરી તરફ બિજલી ભેળિયા (Wolf) દિખાઈ દિયા જો અપને બચ્ચોં કે સાથ મઝે સે નહા રહા થા.

બિજલી ! બિજલી !! મૈં ભી આ જાગિં, ટિંકૂ ને ઇજાઝત લેને કે લિએ પુકારા. ક્યા તુમ ને મુઝે આવાઝ દી હૈ ? બિજલી ગુસ્સે સે બોલા.

ટિંકૂ ને ફૌરન જવાબ દિયા : હાં હાં ! મૈં ને તુમ્હે હી આવાઝ દી થી.

તુમ જૈસે કમઝોર કા હમ જૈસે તાકતવર કે સાથ ક્યા જોળ ! જાઓ જાઓ, કિસી અપને જૈસે કમઝોર કે સાથ જા કર ખેલો. યેહ કેહ કર બિજલી ભેળિયા દોબારા અપને બચ્ચોં કે સાથ ખેલને લગ ગયા.

બિજલી ઔર શેરૂ કી બાતોં સે બેચારા ટિંકૂ બહુત અફસુર્દા હુવા, તભી ઉસ કે દિમાગ મૈં એક

તરકીબ આઈ. ઉસ ને શેરૂ બકરે ઔર બિજલી ભેળિએ દોનોં કો સબક સિખાને કી ઠાન લી.

બિજલી ! તુમ સમઝતે હો કે મૈં કમઝોર ઔર છોટા હૂં ? અગર મૈં તુમ સે “રસ્સે વાલે ખેલ (Rope pulling)” મૈં જીત જાગિં તો ?? ટિંકૂ ને બિજલી કો મુકાબલે કી ઓફર દેતે હુવે કહા.

અચ્છા મઝાક હૈ, બિજલી ને મુંહ ફેરતે હુવે જવાબ દિયા.

મૈં મઝાક નહીં કર રહા, મુકાબલા કર કે દેખ લો યા ફિર તુમ હારને સે ડરતે હો ? ટિંકૂ ને કહા.

મૈં ઔર તુમ સે ડરું ? ઠીક હૈ તુમ્હે ઇતના હી હારને કા શૌક હૈ તો આ જાના, મૈં યહીં મિલૂંગા. બિજલી ને કહકહા લગાતે હુવે મુકાબલે કે લિએ હામી ભર લી.

બિજલી કે બાદ ટિંકૂ શેરૂ કે પાસ પહુંચા ઔર ઉસે કેહને લગા : તુમ્હારા યેહી ખયાલ હૈ ના કે તુમ બળે તાકતવર હો ઔર મૈં છોટા ઔર કમઝોર હૂં. અબ મૈં તુમ્હે બતાગિંગા કે હમ દોનોં મૈં સે તાકતવર કૌન હૈ ?

ઔર યેહ તુમ કેસે સાબિત કરોગે છોટૂ ? શેરૂ ને મઝાક ઉળાતે હુવે કહા.

તુમ્હેં રસ્સા કશી કે ખેલ મેં હરા કર, ટિંકૂ ને એતિમાદ સે ભરપૂર જવાબ દિયા.

શેરૂ કી રિઝામન્દી દેખ કર ટિંકૂ ને હાથ મેં પકળે રસ્સે કા કનારા ઉસે પકળાતે હુવે કહા : ચલો ! ખેલ શુરૂઅ કરતે હેં.

ઠીક હૈ લેકિન યાદ રખો અગર તુમ હાર ગએ તો દોબારા મુઝે તંગ નહીં કરોગે. શેરૂ ને રસ્સે કા કનારા પકળતે હુવે કહા.

અચ્છા અચ્છા ! જબ મેં કહૂં તબ રસ્સે કો ખીંચના. ટિંકૂ ને દરખ્તોં કી તરફ ભાગતે હુવે કહા.

દરખ્તોં કી દૂસરી તરફ બૈઠે બિજલી કો રસ્સે કા દૂસરા કનારા પકળા કર ટિંકૂ વાપસ દરખ્તોં કે પાસ આ ગયા ઔર એક ઝાળી કે અન્દર છુપ કર ઝોર સે ચીખા : રસ્સા ખીંચો !

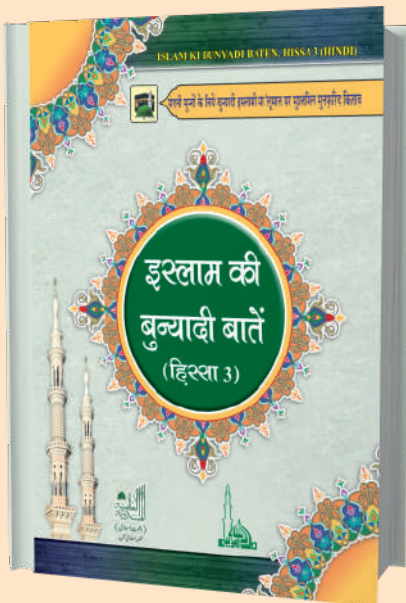
શેરૂ ને મુસ્કુરાતે હુવે રસ્સા ખીંચના શુરૂઅ કિયા, લેકિન જબ દૂસરી તરફ સે ભી રસ્સા ઝોર સે ખીંચા ગયા તો ઉસ કી મુસ્કુરાહટ ગાઈબ હો ગઈ.

ઉધર બિજલી કો ભી રસ્સા ખીંચને કે લિએ બહુત ઝોર લગાના પળ રહા થા તો વોહ બુળ બુળાયા : યેહ ટિંકૂ ! તો બહુત તાકતવર હૈ.

બીચ મેં દરખ્ત હોને કી વજહ સે શેરૂ ઔર બિજલી મેં સે કોઈ ભી દૂસરે કો નહીં દેખ સકતા થા ઈસ લિએ દોનોં મેં સે હર એક યેહી સમઝ રહા થા કે ઈસ કા મુકાબલા ટિંકૂ સે હૈ. મુસલસલ ઝોર લગા કર દોનોં કો સાંસ ચઢ ગયા થા મગર કોઈ ભી મુકમ્મલ રસ્સા અપની તરફ ખીંચને મેં કામચાબ ન હો સકા, ઝાળિયોં મેં છુપા ટિંકૂ દોનોં કી હાલત દેખ કર હંસી સે ઝમીન પર લોટ પોટ હો રહા થા.

થક હાર કર દોનોં ને રસ્સા છોળ દિયા ઔર ઝમીન પર બૈઠ કર હાંપને લગે. દોનોં કી યેહ હાલત દેખ કર ટિંકૂ ને અપના રસ્સા ઉઠાયા ઔર ખુશી સે ઉછલતા કૂદતા ઘર કી તરફ ચલ પળા, જબકે શેરૂ ઔર બિજલી મેં સે હર એક યેહ સોચ રહા થા કે છોટે સે ટિંકૂ ને ઉન્હેં કેસે હરા દિયા.

પ્યારે બચ્ચો ! અકલ અલ્લાહ પાક કી બહુત બળી ઔર પ્યારી નેમત હૈ જિસ કો ઈસ્તિમાલ કરતે હુવે હમ કઈ મુશ્કિલ કામ ભી કર સકતે હેં લેકિન પ્યારે બચ્ચો ! અકલ કા ઈસ્તિમાલ હમેશા કમઝોરોં કી મદદ કરને ઔર ઉન કી મુશ્કિલોં કો હલ કરને જૈસે અચ્છે કામોં કે લિએ હી કરના ચાહિએ.

માહબતાઓં કી ફેઝી

બિન્તે મુહમ્મદ યૂસુફ અતારિયા મદનિયા

ભાઈ જાન ઉમરે કી અદાએગી કર કે વાપસ આ ચુકે હૈં, મૈં સોચ રહા થા કે આઈન્દા જુમેરાત ઉન કી દાવત રખ લી જાએ, આપ કા ક્યા ખયાલ હૈ ? ઝીશાન ને યેહ કેહતે હુવે ઝૌજા કી તરફ દેખા.

જૈસે આપ કો મુનાસિબ લગે, ઉમ્મે ફરવહ ને ભી શૌહર કી હાં મૈં હાં મિલા દી.

જુમેરાત કે દિન દોપહર સે હી ઉમ્મે ફરવહ તય્યારિયોં મૈં મશગૂલ થીં એક ચૂલ્હે પર બિરયાની પક રહી થી તો દૂસરે પર મટન કોર્મા ઔર ઉમ્મે ફરવહ ખુદ ખીર પર પિસ્તા બાદામ સજાને મૈં મસરૂફ થીં.

ખિલાફે મામૂલ ઝીશાન ભી આજ મગરિબ કે બાદ હી ઘર પહુંચ ગએ થે.

બેગમ ! કિતની દેર હૈ ? ઈશા કી અઝાન હો ચુકી હૈ, ઝીશાન ને કિયન મૈં ઝાંકતે હુવે કહા.

આપ કે ભાઈ સાહિબ હી લેટ હો ચુકે હૈં વરના ખાના તો તય્યાર હૈ, આપ ઈશા પઢ આએ ઉમ્મીદ હૈ તબ તક મેહમાન ભી પહુંચ જાએંગે, ઉમ્મે ફરવહ ને જવાબ દિયા.

ઝીશાન નમાઝ પઢ કર લૌટે તો ઉમ્મે ફરવહ મોબાઈલ લિએ બેઠી થીં ઔર મેહમાનોં કી આમદ કે કોઈ આસાર ન થે.

ભાઈ જાન કો ફોન કર કે પૂછેં કે કહાં રેહ ગએ હૈં ? કિસી કો વક્ત દે કર ઈસ તરહ લા પરવાઈ બરતના કૌન સા તરીકા હૈ ? ઝીશાન કો કમરે મૈં દાખિલ હોતે દેખ કર ઉમ્મે ફરવહ ને શિકવા કિયા.

અજી મોહતરમા ! ગુસ્સા મત કીજિએ, આપ કી મેહનત બેકાર નહીં જાને દેંગે, બેગમ કે શિકવે પર ઝીશાન ને ઉસે તસલ્લી દેતે હુવે ટેબલ સે મોબાઈલ ઉઠા લિયા.

અલ્લાહ ખૈર ફરમાએ ! ભાઈ સાહિબ કે દોનોં નમ્બર્ઝ બન્દ જા રહે હૈં, ઝીશાન ને મોબાઈલ વાપસ રખતે હુવે કહા.

આપ કો હી શૌક હૈ બળે ભાઈ સે મહબ્બત જતાને કા, ઉન્હેં તો ઝરા એહસાસ નહીં હૈ, હફતા હો ચુકા ઉમરે સે વાપસ આએ લેકિન ખજૂરેં ઔર આબે ઝમઝમ ભેજને કી તૌફીક નહીં હુઈ, અબ દાવત પર ભી બુલાયા તો વાદા કર કે ગાઈબ હો ગએ, સુસરાલ સે બુલાવા આ ગયા હોગા યા કિસી અમીર દોસ્ત ને દાવત કર દી હોગી, વૈસે ભી ભાઈ સાહિબ કી તરક્કી હો ગઈ હૈ તો હમ જૈસે લોગોં સે મિલના કહાં પસન્દ કરેંગે વોહ લોગ ! અપની સુના કર ઉમ્મે ફરવહ તો કમરે સે બાહર ચલી ગઈ થીં જબકે ઝીશાન ઉન્હી સોચોં મૈં ગુમ હો ગએ

કે છોટી સી બાત કો મોહતરમા ને કહાં સે કહાં પહુંચા દિયા હૈ, તભી બેલ બજને કી આવાજ સુનાઈ દી, ઝીશાન ને જા કર દરવાઝા ખોલા તો ઉન કી ભાભી બુર્કઅ મેં મલબૂસ અપને બચ્ચોં કા હાથ થામે ખળી થીં.

આપ કે ભાઈ સાહિબ રિક્ષે વાલે કે પાસ આપ કા ઇન્તેઝાર કર રહે હૈં, ઇતના કેહ કર ભાભી અન્દર ચલી ગઈ ઔર ઝીશાન ગલી કે કોને પર ખળે રિક્ષે કી તરફ ચલ દિએ.

કહાં રેહ ગએ થે આપ લોગ ? બેલ કી આવાજ સુન કર ઉમ્મે ફરવહ ભી સેહન મેં આ ગઈ થીં, ભાભી કો અપને કમરે કી તરફ લે જાતે હુવે પૂછને લગીં.

અરે બહન મત પૂછો !! ખુદા કા શુક હૈ કે જાન બચ ગઈ, કમરે મેં પહુંચ કર ભાભી ને બુર્કઅ ઉતારતે હુવે કહા, રાસ્તે મેં એક સુન્સાન સી સળક પર દો બાઈક વાલોં ને હમેં રોક લિયા થા ઔર પિસ્તોલ કી નોક પર બાઈક, હમારે મોબાઈલઝ ઔર પર્સ સબ છીન કર લે ગએ, કાફી દેર બાદ એક રિક્ષા મિલા તો યહાં પહુંચે હૈં, અભી ઝીશાન ભાઈ કો ભેજા હૈ રિક્ષે કા કિરાયા દેને કે લિએ.

ભાભી કી વઝાહત સુન કર ઉમ્મે ફરવહ કો કલ હી વોટ્સ એપ મેસેજ મેં પઢી હુઈ હદીસે મુબારકા યાદ આ ગઈ કે હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા ﷺ ને ફરમાયા : બદ ગુમાની સે બચો બેશક બદ ગુમાની બદતરીન જૂટ હૈ. (بخاری، 446/3، حدیث: 5143)

અલ્લાહ પાક સબ્ર અતા ફરમાએ ભાભી, આપ કે નુક્સાન કો પૂરા ફરમાએ, આપ આરામ સે બેઠિએ મેં ખાના ગર્મ કર લૂં, બચ્ચોં કો ભૂક ભી લગી હોગી.

ભાભી કો કમરે મેં બિઠા કર કિયન કી તરફ જાતે હુવે ઉમ્મે ફરવહ દિલ હી દિલ મેં અપને પેહલે ખયાલાત પર શર્મિન્દા હો રહી થી કે બદ ગુમાની ગુનાહ હોને કે સાથ સાથ રિશ્તોં ઔર મહબ્બતોં કી કેંચી ભી હૈ (યાની બદ ગુમાની રિશ્તે ઔર મહબ્બતેં કાટ દેતી હૈ), કઈ બાર હમ કિસી કી બાત સુન કર યા કિસી કે અમલ કો દેખ કર ઉસ કી વઝાહત જાને બગૈર ઉસ કે

મુતઅલિલિક અપને દિલ મેં તરહ તરહ કે ગલત ખયાલાત પાલ લેતે હૈં જો આગે ચલ કર દોસ્તિયોં ઔર રિશ્તેદારિયોં કે લિએ હલાક કર દેને વાલે ઝહર કા કામ કરતે હૈં, કાશ ! હમ દૂસરોં કો ભી ઇતની ગુન્જાઈશ દેના સીખેં જિતની ગુન્જાઈશ હમ અપને લિએ ચાહતે હૈં.

નોટ : બદ ગુમાની કે બારે મેં મઝીદ તફ્સીલ જાનને કે લિએ મક્તબતુલ મદીના કે મતબૂઆ રિસાલે “બદ ગુમાની” કા ઝરૂર મુતાલઆ કીજિએ.

ઈદત કે દૌરાન ઔરત કા ઝેવરાત પેહનના કેસા ?

સુવાલ : કયા ફરમાતે હૈં ઉલમાએ દીન વ મુક્તિયાને શરએ મતીન ઈસ મસ્અલે મેં કે તીન તલાકોં કી ઈદત મેં ઔરત કા નાક મેં લોંગ ઔર કાનોં મેં બાલિયાં પેહનના કેસા ?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَلْجَوَابُ بِحَوْنِ الْمَلِکِ الْوَهَّابِ اَللّٰهُمَّ هِدَايَةَ الْحَقِّ وَالصَّوَابِ

તીન તલાકોં કી ઈદત કે દૌરાન ઔરત કે લિએ હર કિસ્મ કા ઝેવર પેહનના મન્અ હૈ કે ઈસ ઈદત મેં ઔરત પર સોગ મનાના વાજિબ હોતા હૈ ઔર સોગ કા મતલબ યેહ હૈ કે ઔરત હર કિસ્મ કે ઝેવરાત, લોંગ, બાલિયાં, અંગૂઠી, છલ્લે, ચૂળિયાં, સુર્મા, ખુશ્બૂ, તેલ અગર્યે બગૈર ખુશ્બૂ વાલા હો, કંધી અલગરજ હર તરહ કી ઝીનત તર્ક કર દે, અલબત્તા ઊઝર કી વજહ સે ઈન મેં સે બાઝ કામ કરને કી ઈજાઝત હોતી હૈ. જૈસે તેલ ન લગાને ઔર કંધી ન કરને સે સરદર્દ કરતા હો, તો ઈસ કી ઈજાઝત હૈ.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ عَزَّوَجَلَّ وَرَسُوْلُهُ اَعْلَمُ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

મખ્સૂસ અથ્યામ મેં ઔરત કા કુરઆની વઝાઈફ

પઢના કેસા ?

સુવાલ : કયા ફરમાતે હૈં ઉલમાએ દીન વ મુક્તિયાને શરએ મતીન ઈસ મસ્અલે કે બારે મેં કે કોઈ ખાતૂન કિસી જાઈઝ મક્સદ કે હુસૂલ કે લિએ 40 દિનોં કે લિએ સૂરએ ફાતિહા યા આયતુલ કુરસી કા વઝીફા કર રહી હો કે ઈસી દૌરાન ઉસ કે મખ્સૂસ અથ્યામ શુરૂઅ હો જાએ, તો અબ વોહ ઈન દિનોં મેં અપના વઝીફે વાલા અમલ જારી રખ સકતી હૈ ?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

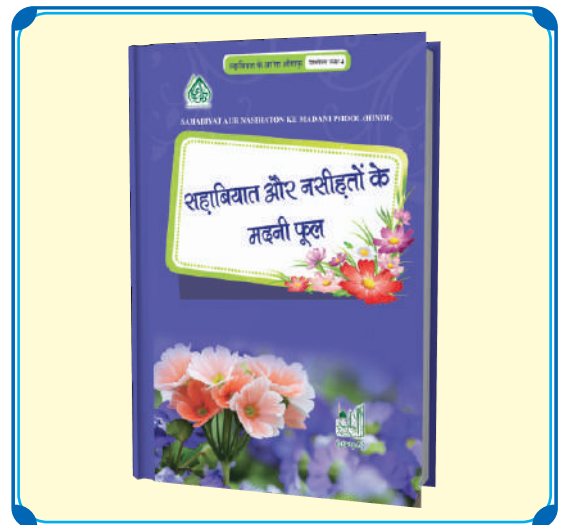
اَلْجَوَابُ بِحَوْنِ الْمَلِکِ الْوَهَّابِ اَللّٰهُمَّ هِدَايَةَ الْحَقِّ وَالصَّوَابِ

પૂછી ગઈ સૂરત મેં વોહ ખાતૂન મખ્સૂસ અથ્યામ મેં સિર્ફ અમલ ઔર મક્સદ કે હુસૂલ કે લિએ સૂરએ ફાતિહા વ આયતુલ કુરસી નહીં પઢ સકતી, કયૂંકે હાઈજા ઔરત કો કુરઆને પાક પઢના નાજાઈઝ હૈ, અલબત્તા દો સૂરતોં મેં ઈસ કી ઈજાઝત હૈ : ① તાલીમ દેને કે લિએ મખ્સૂસ અન્દાઝ મેં પઢના ② સના વ દુઆ પર મુશ્તમિલ આયાત સિર્ફ ઝિકો દુઆ કી નિયત સે

પઢના. ઈન કે ઈલાવા તીસરી સૂરત અમલ કી નિયત સે પઢને કી ઈજાઝત નહીં હૈ કે યેહ નિયત, નિયતે દુઆ વ સના નહીં.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ عَزَّوَجَلَّ وَرَسُوْلُهُ اَعْلَمُ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

બાવર્યા ખાના ઘર કા એક અહમ તરીન હિસ્સા છે. જિસ કી સફાઈ સુથરાઈ ખવાતીન કી સલીકા મન્દી કી અલામત હોને કે સાથ સાથ બહુત સી બીમારિયોં સે બચને કા ઝરીઆ ભી છે. યહાં કિયન ઔર ઈસ મેં રખી ચીજોં કો સાફ સુથરા રખને કે હવાલે સે ચન્દ ગુઝારિશાત પેશે ખિદમત હેં :

① આમ તૌર પર ખાના પકાતે વક્ત ચૂલ્હે ઔર ઉસ કે ઈર્દ ગિર્દ ઘી વગૈરા કે છીંટે પળને ઔર મસાલોં કે ઝર્ત ગિરને સે નિશાન પળ જાતે હેં જો રફતા રફતા બદનુમા ઔર ઢીટ દાગોં કી સૂરત ઇખ્તિયાર કર જાતે હેં. લેહાઝા રોઝાના ખાના પકાને કે બાદ ચૂલ્હા ઔર ઉસ કે ઈર્દ ગિર્દ કી જગહ કો ગીલે કપળે સે સાફ કર લિયા જાએ.

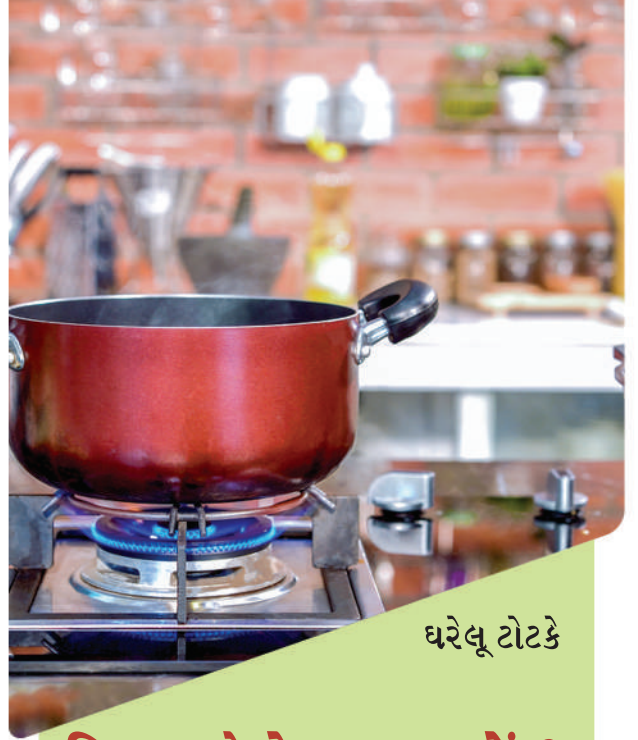
② ઘી વગૈરા કે ઉબ્બે એક જગહ રખે રેહને સે નિશાન પળ જાતે હેં લેહાઝા કિયન કે ખાનોં મેં પ્લાસ્ટિક કી શીટ બિછા લી જાએ તાકે ફર્શ દાગ ધબ્બોં સે મેહફૂઝ રહે.

③ બાઝ અવકાત હાથોં પર ચિકનાઈ હોતી હેં ઐસી સૂરત મેં ઉબ્બે વગૈરા કો ન પકળેં. હાં અગર ઝરૂરી હો તો કામ સે ફારિગ હોતે હી ઉસ જગહ કો ખુશક (Dry) કપળે યા સ્ફન્જ (Sponge) વગૈરા સે સાફ કર દેં.

④ મસાલા જાત કે ઉબ્બે ખાલી હો જાએ તો ઉન્હેં અચ્છી તરહ ધોએ બગૈર દોબારા ઇસ્તિમાલ મેં ન લાએ. બિલ ખુસૂસ નમક, મસાલે, ચીની કી બરનિયાં ઔર ઉબ્બે જો કસરત સે ઇસ્તિમાલ હોતે હેં. હલ્દી, પિસા હુવા ગર્મ મસાલા પ્લાસ્ટિક કે ઉબ્બોં મેં ન રખેં, યેહ પ્લાસ્ટિક કી સાપ્ત કો ખરાબ કર દેતે હેં, લેહાઝા ઇન કે લિએ શીશે કા જાર ઝિયાદા મુનાસિબ હે.

⑤ તેલ ઔર ઘી જિન બોતલોં મેં રખા જાતા હે, ઉન્હેં ખાલી હોને પર બગૈર ધોએ ફિર ભર દિયા જાએ તો વોહ મૈલી ઔર પીલી પળ જાતી હેં લિહાઝા ખાલી હોને પર દોબારા તેલ ભરને સે પેહલે ઉન્હેં લાઝિમન અચ્છે તરીકે સે ધો લિયા જાએ.

⑥ ઉબ્બોં સે ચીઝ નિકાલતે ઔર ડાલતે વક્ત ઝર્ત નીચે ગિર જાતે હેં જિન પર ચ્યૂંટિયાં જમ્મ હો જાતી હેં, ખાસ તૌર પર મીઠી અશ્યા કે ઝર્ત પર ચ્યૂંટિયાં બહુત જલ્દ આતી હેં. ઈસ લિએ બેહતર હોગા કે એહતિયાત સે ચીઝોં નિકાલેં ઔર અગર કુછ ગિર ભી જાએ તો ફૌરન ઉઠા લેં.

ઘરેલૂ ટોટકે

કિયન કેસે સાફ રખેં ?

How to keep clean the kitchen

બિન્તે મન્ઝૂર અહમદ અત્તારિયા મદનિયા

⑦ કિયન કે ખાનોં મેં કઈ મસાલા જાત કરીબ કરીબ રખે હોતે હેં જિસ કી વજહ સે મુખ્તલિફ મસાલા જાત કી ખુશબૂઓં મિલ જાતી હેં ઔર બાઝ અવકાત ખાનોં કા દરવાઝા ખોલતે હી નાખુશ ગવાર સી બૂ (Smell) આતી હે. ઈસ લિએ હર હફતે બાદ ખાનોં ઔર ઉબ્બોં કો હવા લગાની ચાહિએ.

પ્યારી બહનો ! આમ તૌર પર કિયન કે ખાનોં ઔર ઉબ્બોં કી સફાઈ રોઝાના કી બુન્યાદ (Daily basis) પર નહીં કી જાતી કભી એક સે દો માહ ઔર કભી ઈસ સે ભી ઝિયાદા અર્સે બાદ પૂરે કિયન કા સામાન એક સાથ બાહર નિકાલ કર ખૂબ મેહનત કી જાતી હે. બેહતરીન તરીકા યેહ હે કે રોઝાના કી બુન્યાદ પર કુછ ન કુછ કામ કિયા જાએ તાકે કિયન સાફ સુથરા હી રહે વગરના હફતે કા કોઈ એક દિન મુકરર (Fix) કર લિયા જાએ જિસ મેં કિસી એક ખાને (Cabinet) કો ખાલી કર કે ઉસ કી મુકમ્મલ સફાઈ કી જાએ.

અલ્લાહ પાક હમેં અપના ઘર, જિસ્મ વ દિલો દિમાગ પાકો સાફ રખને કી તૌફીક અતા ફરમાએ. آمین بجاۃ النبی الامین صَلَّی اللہ علیہ وَاٰلہٖ وَسَلَّم

કીમા ભરે કરેલે

અજઝાએ તરીકીબી :

➤ કીમા એક કિલો (ચિકન યા બીફ વગેરા જો ભી ઝૌક કે મુતાબિક હો)

➤ સાબિત અખ્મે કરેલે એક કિલો

➤ ફૂકિંગ ઓઈલ હસ્બે ઝરૂરત ફાઈ કે લિએ

➤ પ્યાઝ દો અદદ બારીક કટી હુઈ

➤ ટમાટર ચાર અદદ બારીક કટે હુવે

➤ હરી મિર્યે બારીક કટી હુઈ ચાર અદદ

➤ અદરક લહસન પેસ્ટ દો ચાએ કે ચમ્મચ

➤ હરા ધનિયા બારીક કટા હુવા એક પ્યાલી

➤ હલ્દી 1/4 ચાએ કે ચમ્મચ

➤ ઝીરા પાવડર એક ચાએ કે ચમ્મચ

➤ પિસા હુવા ખુશક ધનિયા એક ચાએ કે ચમ્મચ

➤ લાલ મિર્ય પાવડર દો ચાએ કે ચમ્મચ

➤ નમક હસ્બે ઝરૂરત

➤ ગર્મ મસાલા પાવડર એક ચાએ કે ચમ્મચ.

તરીકીબ : ❶ કરેલોં કો દરમિયાન સે કટ લગા કર બીજ નિકાલ દેં ઓર નમક લગા કર 20 મિનટ તક રખ દેં. ઈસ કે બાદ અચ્છી તરહ ધો કર પાની નિચળને દેં તાકે કુછ કળવાહટ નિકલ જાએ. ❷ ઈસ કે બાદ નમક, કટી હુઈ પ્યાઝ, અદરક લહસન પેસ્ટ, કટે હુવે ટમાટર, હરા ધનિયા, હરી મિર્ય, લાલ મિર્ય, ખુશક ધનિયા, ઝીરા પાવડર, ગર્મ મસાલા પાવડર ઓર હલ્દી, યેહ તમામ અશ્યા કીમે મેં ડાલ કર અચ્છી તરહ મિક્સ કર લેં. ❸ કરેલે કા કટ ખોલ કર ઈસ મેં કીમા ભરેં ઓર ગોલાઈ મેં ધાગા લપેટ દેં ઓર ફિર ફાઈપેન મેં ઓઈલ ડાલ કર ગર્મ કરેં ઓર હલ્દી આંચ પર કરેલોં કો ફાઈ કર લેં. ❹ ફાઈડ કરેલે એક પ્લેટ મેં નિકાલ કર રખ દેં ઓર ફાઈપેન મેં પ્યાઝ ડાલ કર ગોલડન હોને તક પકાએ. જબ પ્યાઝ ગોલડન હો જાએ તો ઈસ મેં નમક, હલ્દી ઓર કટે હુવે ટમાટર ડાલ કર દસ મિનટ તક ઢક દેં. ❺ જબ મસાલા તય્યાર હો જાએ તો ફાઈડ કરેલે ઈસ મેં ડાલ કર અચ્છી તરહ મિક્સ કરેં ઓર પાંચ મિનટ દમ પર રખ દેં.

લીજીએ ! મહેદાર કીમા ભરે કરેલે તય્યાર હેં, ગર્મ ગરમ ચપાતિયોં કે સાથ ખાઈએ ઓર અલ્લાહ પાક કા શુક અદા કીજીએ.

સગે મદીના મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર
કાદિરી રઝવી ﷺ કી જાનિબ સે અરાકીને
મજલિસે હજજો ઉમરહ કી ખિદમતોં મેં :

السَّلامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

આપ ને અપને મદની મશ્વરે કા એક
ક્લિપ ભેજા જિસ મેં મૌજૂદ ઇસ્લામી ભાઈયોં ને કુછ
દીવાનગી કા ભી મુઝાહરા કિયા, ઉસ મેં ડોક્ટર
મજલિસ ઔર મજલિસે તાલીમ કે ઇસ્લામી ભાઈ
ભી મૌજૂદ થે. **અલ્લાહ** આપ સબ કો અજે અઝીમ
અતા ફરમાએ, બે હિસાબ મગફિરત આપ સબ કા
મુકદ્દર કરે, દોનોં જહાન કી ભલાઈયાં નસીબ હોં

પૈગામાતે અમીરે એહલે સુન્નત “હુબ્બે મદ્હ” ક્યા હૈ ?

(ઝરૂરતન તરમીમકી ગઈ હૈ)

ઔર યેહ સારી દુઆએં મુઝ ગુનાહગારોં કે સરદાર કે હક મેં ભી મુસ્તજાબ (યાની કબૂલ) હોં.

મક્તબતુલ મદીના કી કિતાબ “બાતિની બીમારિયોં કી માલૂમાત” સે ચન્દ મદની ફૂલ પેશ કરતા હું “હુબ્બે મદ્હ” કી તારીફ : કિસી કામ પર લોગોં કી જાનિબ સે કી જાને વાલી તારીફ કો પસન્દ કરના યા યેહ ખ્વાલિશ કરના કે ફુલાં કામ પર લોગ મેરી તારીફ કરે, મુઝે ઇઝ્ઝત દે “હુબ્બે મદ્હ” કેહલાતા હૈ.” **અલ્લાહ** પાક કે પ્યારે નબી મુહમ્મદે અરબી ﷺ કા ફરમાન હૈ : “**અલ્લાહ** પાક કી ઇબાદત કો લોગોં કી ઝબાનોં સે અપની તારીફ પસન્દ કરને કે સાથ મિલાને સે બયો, એસા ન હો કે તુમ્હારે આમાલ બરબાદ હો જાએ.” (1567: حدیث, 222/1, فردوس الاخبار, 2548) **હુબ્બે મદ્હ** કા હુકમ : અપની તારીફ કો પસન્દ કરના ઔર અપની તન્કીદ (યાની ગલતી બતાએ જાને) પર નારાઝ હો જાના યેહ બળી બળી ગુમરાહિયોં ઔર ગુનાહોં કા સર ચશ્મા હૈ, કાબિલે મઝમ્મત ખુશી યેહ હૈ કે આદમી લોગોં કે નઝદીક અપને મકામો મર્તબે પર ખુશ હો ઔર યેહ ખ્વાલિશ કરે કે વોહ ઉસ કી તારીફો તાઝીમ કરે, ઉસ કી હાજતે પૂરી કરે, આમદો રફત મેં ઉસે અપને આગે કરે.

(બાતિની બીમારિયોં કી માલૂમાત, સ. 57-58)

અલ્લાહ કરીમ હમારે હાલ પર રેહ્મ ફરમાએ, હમ અપને આપ પર ગૌર કરે કે હમારે અન્દર યેહ બુરાઈ હૈ યા નહીં, ક્યૂંકે યેહ એસી બુરાઈ હૈ કે ઇસ સે બચના મુશ્કિલ હૈ, જિસ કો **અલ્લાહ** બચાએ વોહી બચેગા. “બાતિની બીમારિયોં કી માલૂમાત” તકરીબન 352 સફહાત કી કિતાબ હૈ, અગર નહીં પઢી હૈ તો ઝરૂર પઢે, ઇસ મેં ફર્ઝ ઉલૂમ મૌજૂદ હે, ઝરૂર પઢે ઔર ઇસ કી મુઝે કારકદગી ભી દે કે આપ કે અરાકીન મેં સે કિસ કિસ ને પઢ લી, મુઝે ખુશી હોગી. **અલ્લાહ** આપ સબ પર અપના ફઝલો કરમ ફરમાએ, આપ કે સદકે મેં ભી બખ્શા જાઊં, બાર બાર મીઠા મીઠા મદીના દેખના નસીબ હો બલ્કે **અલ્લાહ** કરે હમ સબ ચલ મદીના કે કાફિલે મેં **અલ્લાહ** વ રસૂલ કી રિઝા કે સાએ મેં મક્કે મદીને મેં ઇકઠે હોં ઔર ઇકઠે રબ કી ઇબાદત કરે. **اٰمِيْنُ يٰاَيُّهَا النَّبِيُّ الْاَمِيْنُ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم**

સરવરે દી લીજે અપને નાતુવાનોં કી ખબર નફસો શૈતાં સચિદા કબ તક દબાતે જાએંગે.

(હદાઈકે બખ્શિશ, સ. 157)

મેરા યેહ પૈગામ નેકી કી દાવત પર મુશ્તમિલ હૈ, આપ મેહરબાની કર કે અપની મજલિસે હજજો ઉમરહ કે તમામ ઝિમ્મેદારાન ઔર અરાકીન તક પહુંચા દે **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ** યેહ સબ કો નફઅ દેગા. દુન્યા મેં જિતને ભી મેરે મદની બેટે હજજો ઉમરહ કી મજલિસ મેં કામ કર રહે હે, હાજિયોં ઔર મોતમિરીન (યાની ઉમરહ કરને વાલોં) કી ખિદમત કર રહે હે **અલ્લાહ** સબ કા બોલ બાલા કરે, આખિરત મેં મુંહ ઉજવાલા કરે, કબ્રો હશર મેં ઉન સબ કે લિએ આસાની વ આફિયત કી દુઆ કરતા હું, ઉન સભી કે સદકે મેરે હક મેં, મેરી આલ કે હક મેં ઔર આપ કી આલ કે હક મેં ભી યેહ દુઆએં કબૂલ હોં, આમીન. બે હિસાબ મગફિરત કી દુઆ ફરમાતે રહિએગા.

કોલેસ્ટ્રોલ ઓર ઉસ કે અસ્ખાબ

મુહમ્મદ રફીક અત્તારી મદની

શૈખે તરીકત, અમીરે એહલે સુન્નાત مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَائِمِ લિખતે હેં : જો ખાને પીને મેં એહતિયાત નહીં અપનાતે ઓર ખૂબ ડટ કર ખાતે હેં વોહ સખ્ત તકલીફ ઉઠાતે ઓર આખિરકાર પછતાતે હેં.⁽¹⁾ બે એહતિયાતી કી વજહ સે વઝન (Weight) બઢતા ઓર કોલેસ્ટ્રોલ મેં ઇઝાફા હો જાતા હૈ જો આગે ચલ કર મુખ્તલિફ બીમારિયોં કા સબબ બન જાતા હૈ. કોલેસ્ટ્રોલ ખૂન કી નાલિયોં કે રાસ્તે યા તો તંગ કર દેતા હૈ યા બિલ્કુલ હી બન્દ કર દેતા હૈ, ઇસ સે દિલ કી હરકત (Heart Beat) બન્દ હો કર મૌત વાકેઅ હો સકતી હૈ.⁽²⁾ ઝાઈદ (Extra) કોલેસ્ટ્રોલ બરાહે રાસ્ત દિલ કો નુક્સાન પહુંચાતા હૈ.⁽³⁾ ઇસ લિએ કહા જાતા હૈ કે “સૌ (100) દવા કી ઇક દવા પરહેઝ હૈ” ઓર પરહેઝ દવાઓં કા સર હૈ.⁽⁴⁾

કિન ચીઝોં કે ઇસ્તિમાલ સે કોલેસ્ટ્રોલ બઢતા ઓર નૉરમલ રેહતા હૈ. ઇસ સે મુતઅલ્લિક ચન્દ અહમ માલૂમાત મુલાહઝા ફરમાઈએ :

કોલેસ્ટ્રોલ કયા હૈ ? કોલેસ્ટ્રોલ દર અસ્લ એક કિસ્મ કી ચર્બી હૈ જો જિસ્મ મેં બનતી, જમ્મ હોતી ઓર ખૂન મેં ગર્દિશ (Circulate) કરતી હૈ, ઇસી કો કોલેસ્ટ્રોલ કહા જાતા હૈ.

કોલેસ્ટ્રોલ કી અક્સામ : જિસ્મ મેં ચિકનાઈ ઓર લહમિયાત (Proteins) કે છોટે છોટે મુરક્કબાત (Compounds) હોતે હેં જો કોલેસ્ટ્રોલ કો દુરુસ્ત જગહ પર લે જાતે હેં, ઇન મુરક્કબાત કો (Lipo proteins) કેહતે હેં. ઇન કી તીન કિસ્મોં હેં : **1**: VLDL **2** LDL **3** HDL ઇન મેં સે VLDL ઓર LDL જિસ્મ મેં મૌજૂદ કોલેસ્ટ્રોલ કો ઉસ કે મુખ્તલિફ હિસ્સોં તક પહુંચાતે હેં જબકે HDL ખૂન મેં મૌજૂદ કોલેસ્ટ્રોલ કો કમ કરને કા કામ કરતા હૈ. ઇન હી કે ઝરીએ કોલેસ્ટ્રોલ જિગર (Liver) તક પહુંચતા હૈ ઓર જિગર ઇસ સે સફરા વગૈરા બનાને કા કામ કરતા હૈ. અગર ખૂન મેં LDL ઓર VLDL કી મિક્દાર ઝિયાદા હોગી તો કોલેસ્ટ્રોલ કી ઝિયાદા મિક્દાર ખૂન મેં શામિલ હોગી જિસ કી વજહ સે શિરયાને (Veins) તંગ હોગી.

કોલેસ્ટ્રોલ કી વજહ સે હોને વાલી બીમારિયાં : કોલેસ્ટ્રોલ કી ઝિયાદતી કી વજહ સે મુખ્તલિફ બીમારિયાં હો સકતી હેં જિન મેં સે દો બળી બીમારિયાં યેહ હેં : (1) દિલ કી બીમારી (2) ફાલિજ.

ખૂન ટેસ્ટ કરવા લીજીએ : શૈખે તરીકત અમીરે એહલે સુન્નાત مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَائِمِ ફરમાતે હેં : જિન કા

વજન ઝિયાદા છે. ઉન કી ખિદમત મેં મશવરતન અર્જા હે કે કિસી લેબોરેટરી મેં જા કર અમરાજે કલબ સે મુતઅલ્લિક ખૂન કે ચાર ટેસ્ટ જિન કે મજમૂએ કો “લિપિડ પ્રોફાઇલ” (LIPID PROFILE) કેહતે હેં, વોહ કરવાઈએ. ઇસ મેં કોલેસ્ટ્રોલ કા ટેસ્ટ ભી શામિલ હે, 14 ઘન્ટે ખાલી પેટ હો તો કોલેસ્ટ્રોલ કે ટેસ્ટ કા નતીજા ઝિયાદા દુરુસ્ત આતા હે. (5)

ગિઝાઓ સે પરહેઝ : હર તરહ કી ચિકનાહટ, ઘી ઓર કૂકિંગ ઓઈલ સે બની હુઈ ચીઝેં, અન્ડે કી ઝર્દા, નિમકો, ગાએ કા ગોશ્ટ (Beef), પિઝ્ઝા, પરાઠા, તલી હુઈ ગિઝાએં મસલન અન્ડા ઓમ્લેટ, કબાબ, સમોસે, પકોળે, મલાઈ, મખ્ખન, આઈસક્રીમ⁽⁶⁾, ગુર્દે, કલેજી, મગ્ગ, સિરી પાએ, બાઝારી ખાને, મિઠાઈ, બિસ્કિટ, કેક, બર્ગર, કોલિંદ્રક, કોફી, સિગરેટ ઓર શરાબ. સુર્ખ ગોશ્ટ (Red Meat) મેં કોલેસ્ટ્રોલ, ચિકનાઈ ઓર પ્રોટીન કી મિકદાર ઝિયાદા હોતી હે જિસ કી વજહ સે ખૂન મેં ચિકનાઈ બઢ જાતી હે જબકે કલેજી, ગુર્દે ઓર મગ્ગ મેં કોલેસ્ટ્રોલ કી મિકદાર આમ ગોશ્ટ કે મુકાબલે મેં ઝિયાદા હોતી હે. ચીની કોલેસ્ટ્રોલ મેં ઇઝાફે ઓર સર દર્દ કા બાઈસ બનતી હે. (7) ભેંસ કા દૂધ બલગમ બનાતા, કોલેસ્ટ્રોલ બઢાતા ઓર મોટાપા લાતા હે⁽⁸⁾ ચર્બી કે મુકાબલે મેં તલી હુઈ ચીઝોં કા ઇસ્તિમાલ ઝિયાદા તેઝી કે સાથ ખૂન મેં નુક્સાન દેહ કોલેસ્ટ્રોલ યાની LDL બનાતા હે. મુફીદ કોલેસ્ટ્રોલ યાની HDL મેં કમી આતી હે. (9) ઝીંગે ઝિયાદા ન ખાએ જાએ કે ઇન મેં કોલેસ્ટ્રોલ કી મિકદાર ઝિયાદા હોતી હે. (10)

3 અહમ નિકાત : ① જિસ્માની સેહ્લત કે લિએ સાદા ઓર તાઝા ખૂરાક ઓર વજન કા તનાસુબ સહીહ રખના બહુત ઝરૂરી હે કે ઇસ સે મોટાપા ઓર ગૈર ઝરૂરી કોલેસ્ટ્રોલ કો રોકને મેં મદદ મિલતી હે. (11)

② એક તેહકીક કે મુતાબિક સિર્ફ ગિઝા મેં મુનાસિબ તબ્દીલી કર કે દો સે ત્રીન માહ કે અન્દર તકરીબન 50 સે 60 મિલી ગ્રામ કોલેસ્ટ્રોલ કમ ક્રિયા જા સકતા હે

③ તર્જે ઝિન્દગી (Life Style) બદલ કર, મુસ્બત સોચ અપના કર આપ ન સિર્ફ ખૂન મેં કોલેસ્ટ્રોલ કો બઢને સે રોક સકતે હેં બલકે દૂસરી બીમારિયોં સે ભી બચ સકતે હેં.

નમાઝ ઓર કોલેસ્ટ્રોલ : દુરુસ્ત તરીકે સે નમાઝ કી અદાએગી કોલેસ્ટ્રોલ કી મિકદાર કો નોર્મલ (Normal) રખને કા એક મુસ્તકિલ ઓર મુતવાઝિન ઝરીઆ હે. (12)

પૈદલ ચલના : કોલેસ્ટ્રોલ કે મરીઝોં કે લિએ બેહતરીન વર્ઝિશ પોન ઘન્ટા તક મુસલસલ પૈદલ ચલના (Walking) હે જિસ મેં ઇબ્તિદાઈ 15 મિનટ દરમિયાની ચાલ હો, દરમિયાની 15 મિનટ કદરે તેઝ તેઝ કદમ ઓર આખિરી 15 મિનટ ઉસી તરહ ફિર દરમિયાના. ઇસ તરહ ચલને સે જિસ્મ સે એક ઝહરીલા માદા ખારિજ હોતા રહેગા ઓર અગર ખૂન મેં ગન્દા કોલેસ્ટ્રોલ ભી ઝાઈદ હુવા તો વોહ ભી ખારિજ હોગા. (13)

કોલેસ્ટ્રોલ કા ઇલાજ : હસ્બે ઝરૂરત કરેલે કાટ કર બીજ સમેત ખુશક કર લીજિએ, ફિર પીસ કર પાવડર બના લીજિએ. સુબ્હો શામ આધી આધી ચમચી ખાને સે ﷻ શૂગર, બલડ પ્રેશર ઓર કોલેસ્ટ્રોલ નોર્મલ હો જાએગા.

(મુદતે ઇલાજ : તા હુસૂલે શિફા)⁽¹⁴⁾

અલ્લાહ પાક કી બારગાહ મેં દુઆ હે કે હમ સબ કો નુક્સાન દેને વાલી બીમારિયોં સે મેહફૂઝ ફરમાએ ઓર નુક્સાન દેહ ચીઝોં સે પરહેઝ કરને કી તૌફીક અતા ફરમાએ. *اٰمِيْن بِحَاوَالِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم*

નોટ : હર દવા અપને તબીબ (ડોક્ટર યા હકીમ) કે મશવરે સે ઇસ્તિમાલ કીજિએ.

(1) ઘરેલૂ ઇલાજ, સ. 16 મુલ્તકતન (2) મછલી કે અજાઈબાત, સ. 39 (3) ફેઝાને સુન્નત, 1/625 (4) ઘરેલૂ ઇલાજ, સ. 16 માખૂઝન (5) ફેઝાને સુન્નત, 1/719 (6) ફેઝાને સુન્નત, 1/625 મુલખ્ખસન (7) ફિરઔન કા ખ્વાબ, સ. 38 માખૂઝન (8) દૂધ પીતા મદની મુન્ના, સ. 43 મુલ્તકતન (9) કબાબ સમોસે કે નુક્સાનાત, સ. 4 (10) મછલી કે અજાઈબાત, સ. 44 (11) ફેઝાને સુન્નત, 1/716 (12) મદની ઇન્આમાત, સ. 26 મુલખ્ખસન (13) ખુદકુશી કા ઇલાજ, સ. 70,71 માખૂઝન (14) બીમાર આબિદ, સ. 45 મુલખ્ખસન

તકવાઓ પરહેઝગારી નએ લિખારી કેસે હાસિલ હો ? (New Writers)

તકવાઓ પરહેઝગારી એસી દૌલત હૈ જિસ કે ઝરીએ ઇન્સાન અલ્લાહ કા કુર્બ પા લેતા હૈ. હરામ કામોં કે ઇતિકાબ સે ગુરેઝ કરતા હૈ ઓર જાઈઝ કામોં કી તરફ નફસ કો લગાતા હૈ. મન્હિયાત (શરીઅત કે મન્હ કદા કામ) સે બચ કર નેકી વ ભલાઈ કે કામોં કી તરફ તગો દો (કોશિશ) કરતા હૈ. એસી અઝીમ દૌલત કો કેસે હાસિલ ક્રિયા જાએ ? આઈએ ! કુરઆનો હદીસ કે મહકતે મદની ફૂલોં સે રાહનુમાઈ લેતે હૈં : ① **અદ્લો ઇન્સાફ સે : અલ્લાહ પાક ઇરશાદ ફરમાતા હૈ :**

﴿اعْمَلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى﴾ તર્જમએ કન્ઝુલ ઇમાન : ઇન્સાફ કરો વોહ પરહેઝગારી સે ઝિયાદા કરીબ હૈ. (6:૫૬, ૮:૮) અદ્લો ઇન્સાફ કા તઅલ્લુક ઇન્સાની હુકૂક સે હૈ ઓર ઇન્સાની હુકૂક કે તહફફુઝ કા તકવા મેં સબ સે બળા દખ્લ હૈ, ઇસી લિએ અદ્લ કો “هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى” ફરમાયા.

② **પ્યારે આકા صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી બારગાહ કા અદબ કરને સે :** ખાલિકે કાએનાત કા ઇરશાદ અઝીમ હૈ : ﴿إِنَّ الْإِنِّ يَنْجُسُونَ أَصْوَاتَهُمْ﴾

عَنْ رَسُولِ اللَّهِ أَلَّا يَنْ أَمْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى

તર્જમએ કન્ઝુલ ઇમાન : બેશક વોહ જો અપની આવાઝેં પસ્ત કરતે હૈં રસૂલુલ્લાહ કે પાસ વોહ હૈં જિન કા દિલ અલ્લાહ ને પરહેઝગારી કે લિએ પરબ (ખોલ દિયા, કુશાદા કર દિયા, ફિલ કામૂસ) લિયા હૈ. (26: 26, 27) ઉલમા ફરમાતે હૈં : જિસ તરહ હુઝૂર صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી હયાતે તય્યિબા મેં આપ કે સામને બુલન્દ આવાઝ સે બોલના મકરૂહ થા, ઇસી તરહ કબ્ર મુબારક કે પાસ ભી મકરૂહ હૈ. (4: 615/34)

③ **નેક ઓર સચ્ચોં કી સોહબત સે : અલ્લાહ કરીમ ને પેહલે તકવા ઇત્તિયાર કરને કા હુકમ ફરમાયા, ફિર તરીકા બતાયા કે સચ્ચોં કી સોહબત સે હાસિલ હોતા હૈ.**

ફરમાને બારી તઆલા હૈ :

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾

તર્જમએ કન્ઝુલ ઇમાન : એ ઇમાન વાલો અલ્લાહ સે ડરો ઓર સચ્ચોં કે સાથ હો. (119: 119, 120: 120)

④ **નબિયે કરીમ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી કામિલ ઇતિબાઅ સે : અલ્લાહ પાક ફરમાતા હૈ :**

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا بِالْحَقِّ وَصَدَّقُوا بِآيَاتِهِمْ أَتَيْنَاهُمُ أَجْرَهُمْ﴾

તર્જમએ કન્ઝુલ ઇમાન : ઓર વોહ જો યેહ સચ લે કર તશરીફ લાએ ઓર વોહ જિન્હોં ને ઉન કી તસ્દીક કી યેહી ડર વાલે હૈં. (33: 24, 40: 33) સચ લે કર તશરીફ લાને સે મુરાદ હુઝૂર صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم હૈં ઓર તસ્દીક (પૈરવી) કરને વાલે તમામ મોમિનીન મુરાદ હૈં.

⑤ **રોઝે રખને સે : અલ્લાહ પાક ને કુરઆને કરીમ મેં રોઝે કી ફઝિયત કે અહકામ સાદિર ફરમા કર ઇસ કા મકસૂદ તકવા કરાર દિયા કયૂંકે રોઝે ઓર તકવા કા ચોલી દામન કા સાથ હૈ, ઓર રોઝા મુતકીન કા શિઆર હૈ. કુરઆને મજીદ મેં ઇરશાદ હુવા**

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا نَبِيَّكُمْ عَالِمًا كَمَا كُنْتُمْ عَلَىٰ نَبِيِّكُمْ فَلَكُمْ تَقْوَىٰ﴾

તર્જમએ કન્ઝુલ ઇમાન : એ ઇમાન વાલો તુમ પર રોઝે ફઝ કિએ ગએ જૈસે અગલોં પર ફઝ હુવે થે કે કહીં તુમ્હેં પરહેઝગારી મિલે. (2: 183, 2: 183)

⑥ **રિઝાએ ઇલાહી કી ખાતિર ઇબાદત કરને સે :** કુરઆને કરીમ મેં ઇરશાદ હોતા હૈ : ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا إِلَهَكُمْ إِلَهًا وَاحِدًا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَأَلَّيْكُمْ مِنْ قَبْلُ كَمَا كُنْتُمْ تُشْكُونَ﴾

તર્જમએ કન્ઝુલ ઇમાન : એ લોગો અપને રબ કો પૂજો (ઇબાદત કરો) જિસ ને તુમ્હેં ઓર તુમ સે અગલોં કો પૈદા ક્રિયા યેહ ઉમ્મીદ કરતે હુવે કે તુમ્હેં પરહેઝગારી મિલે. (21: 21, 21: 21)

⑦ **તકવા કી દુઆ માંગને સે :** હુઝૂર صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم દુઆ ફરમાતે થે : એ અલ્લાહ ! મેં તુઝ સે તેરી પનાહ મેં આતા હૂં, આજિઝ હો જાને, સુસ્તી, બુઝદિલી, બુખ્લ, સપ્ત બુઢાપે ઓર અઝાબે કબ્ર સે. એ અલ્લાહ ! મેરે દિલ કો તકવા દે. ઇસ કો પાકીઝા કર દે. (6906: 315/2, 315/2, 315/2)

મુહમ્મદ ફૈઝાન ચિશ્તી અતારી

આપ ને અક્સર લોગોં સે કિસી અચ્છે અખ્લાક વાલે શખ્સ કે બારે મેં સુના હી હોગા કે ભઈ ! ફુલાં શખ્સ તો બળા ખુશ અખ્લાક ઔર બહુત મિલનસાર હે આપ ભી કભી મિલિએગા ઔર બુરે અખ્લાક વાલે શખ્સ કે બારે મેં સુના હોગા કે વોહ શખ્સ તો ઐસા હૈ કે મેં ઉસે મુંહ તક નહીં લગાતા, તો ઈસ સે યેહ માલૂમ હોતા હૈ કે ખુશ અખ્લાકી **اَللّٰهُ** પાક કી તરફ સે એક બહુત બળી નેમત હૈ. જૈસા કે અહાદીસ સે ભી માલૂમ હોતા હૈ ચુનાચે : હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર સરવરે કૌનૈન **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ને ઈરશાદ ફરમાયા : તુમ લોગોં કો અપને અમવાલ સે ખુશ નહીં કર સકતે લેકિન તુમહારી ખન્દા પેશાની ઔર ખુશ અખ્લાકી ઉન્હેં ખુશ કર સકતી હૈ. ” (8054, 245/6, شعب الايمان, رقم)

“ખુશ અખ્લાકી” યેહ દો ઐસે અલ્ફાઝ હૈં કે જિન સે દુન્યા મેં તકરીબન હર કોઈ વાકિફ હી હૈ ઔર અંગ્રેઝી મેં ઈન્હેં (Happy Moral) કે લફઝોં સે તાબીર કિયા જાતા હૈ, ઔર આપ કભી ગૌર કીજિએગા કે જો શખ્સ અચ્છે અખ્લાક કા માલિક હોતા હૈ ઉસ કી સબ લોગ તારીફ ભી કરતે હૈં, ઉસ શખ્સ સે મિલને કા દિલ ભી કરતા હૈ, લેકિન જો શખ્સ થોળા ટેઢા હોતા હૈ તો સભી લોગ ઉસ સે કતરાતે હૈં. યકીનન ઈસ્લામ એક મુકમ્મલ દીન હૈ ! જો હમારી હર મકામ પર રેહનુમાઈ કરતા હૈ, ઈસ્લામ ને હી હમેં અચ્છે અખ્લાક કા દર્સ દિયા હૈ ઔર ઈસ દુન્યા મેં સબ સે અચ્છે અખ્લાક કે માલિક હુઝૂર નબિયે કરીમ **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** હૈં, ઔર ઉન કી પૂરી ઝિન્દગી હમેં ખુશ અખ્લાકી કા સબક દેતી હૈ જૈસા કે હઝરતે સય્યિદુના અનસ **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** તમામ લોગોં સે ઝિયાદા અચ્છે અખ્લાક વાલે થે. (2310, حديث: 1265, مسلم) ઔર અખ્લાક કે બારે મેં યેહ કહા જાતા હૈ કે : “અખ્લાક એક દુકાન હૈ, ઝબાન ઉસ કા તાલા હૈ, તાલા ખુલતા હૈ તો પતા ચલતા હૈ કે દુકાન સોને કી હૈ યા કોઈલે કી !” લેહાઝા હમેં હર વક્ત, હર કિસી સે અચ્છે અખ્લાક કે સાથ હી પેશ આના ચાહિએ કયૂંકે ઈન્સાન પર સબ સે ઝિયાદા મુસીબતેં, બુરે અખ્લાક ઔર ઉસ કી ઝબાન કી વજહ સે હી આતી હૈ. જબકે હઝરતે સય્યિદુના ઉમર **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** સે રિવાયત હૈ કે મોહસિને ઈન્સાનિયત **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ને ફરમાયા : “مَنْ صَدَقَ” યાની જો

ખુશ અખ્લાકી કે ફવાઈદ

ખામોશ રહા ઉસ ને નજાત પાઈ. (2509, رقم: 225/4, ترمذی) ઔર અખ્લાક તો ઈન્સાન મેં મૌજૂદ એક ઐસી ચીઝ હૈ જિસ કી કોઈ કીમત નહીં લેકિન ઈસ કે ઝરીએ બહુત કુછ ખરીદા જા સકતા હૈ. ઔર એક રિવાયત મેં હૈ કે જિસ બન્દે કો **اَللّٰهُ** પાક ને ઈલ્મ, ઝોહ્દ, આજિઝી ઔર અચ્છે અખ્લાક અતા ફરમાએ વોહ મુતકીન (યાની પરહેઝગારોં) કા ઈમામ હૈ. (244/1, قوت القلوب, رقم)

ખુશ અખ્લાકી કે કસીર ફવાઈદ હૈં : મસલન અચ્છે અખ્લાક વાલે કો હદીસે પાક મેં સબ સે બેહતર શખ્સ ફરમાયા ગયા હૈ, અચ્છે અખ્લાક કો સદકા કહા ગયા હૈ, નર્મી સે બાત કરને વાલે કો **اَللّٰهُ** પાક ભી પસન્દ કરતા હૈ, અચ્છે અખ્લાક સે લોગોં મેં ઈઝ્ઝત બઢતી હૈ, અચ્છે અખ્લાક કે સબબ ઈન્સાન કે રોબ મેં ઈઝાફા હોતા હૈ, કિસી કા દિલ જીતને કા સબબ અચ્છે અખ્લાક હૈં ઔર સબ સે બળી બાત યેહ હૈ કે હુસ્ને અખ્લાક કે ઝરીએ નામએ આમાલ વઝ્ની હો જાતે હૈં. ચુનાચે, હઝરતે સય્યિદુના અબૂ દદા **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** સે મરવી હૈ કે **اَللّٰهُ** પાક કે મેહબૂબ **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ને ઈરશાદ ફરમાયા : مَا مِنْ شَيْءٍ أَثْقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنْ خُلُقٍ حَسَنٍ યાની મીઝાને અમલ મેં હુસ્ને અખ્લાક સે બઢ કર વઝ્ની કોઈ શૈ નહીં. (2010, حديث: 404/3, ترمذی)

اَللّٰهُ પાક હમેં હુસ્ને અખ્લાક કી દૌલત સે માલામાલ ફરમાએ. اَمِيْنُ يٰاَيُّهَا النَّبِيُّ الْاَمِيْنُ صَلَّيْ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

બાબર આરિફ અત્તારી બિન ડૉક્ટર મુહમ્મદ આરિફ

કુરઆને પાક એસી અઝીમ કિતાબ હૈ જો અપની ફસાહતો બલાગત, ઉસ્લૂબ, કિસસ ઔર મિસાલોં મેં યક્તા હૈ કે ઇસ જૈસી કિતાબ કબી કોઈ પેશ કર સકા હૈ ન કર સકેગા. અલ ગરઝ હર શોબએ ઝિન્દગી કે મસાઈલ કા હલ ઇસ મેં મૌજૂદ હૈ. કુરઆને પાક કે ફવાઈદ હાસિલ કરને કા એક ઝરીઆ ઇસ કી તિલાવત હૈ જિસ કે કસીર ફઝાઈલ વારિદ હુવે હૈં. **દિલ કે ઇતમીનાન કા ઝરીઆ :** યુનાન્યે, ઇરશાદે બારી તઆલા હૈ : ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ كَرَّمَ اللَّهُ وُجُوهَهُمْ﴾ (28:13, الرعد)

તર્જમએ કન્ઝુલ ઇરફાન : (ઉન લોગોં કો હિદાયત દેતા હૈ) જો ઇમાન લાએ ઔર ઉન કે દિલ **અલ્લાહ** કી યાદ સે ચૈન પાતે હૈં, સુન લો ! **અલ્લાહ** કી યાદ હી સે દિલ ચૈન પાતે હૈં.

ઇમામ ખાઝિન رحمه الله عليه ફરમાતે હૈં કે : મુકાતિલ ને ફરમાયા કે ઝિક્ર સે મુરાદ કુરઆને કરીમ હૈ ક્યૂંકે યેહ મોમિનોં કે દિલોં કે લિએ ઇતમીનાન કા ઝરીઆ હૈ. (تفسير خازن، 65/3) **આસ્માનો ઝમીન પર ફાએદે કા બાઈસ :** આકાએ દો જહાં صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઇરશાદ ફરમાયા : **અલ્લાહ** કા ઝિક્ર ઔર તિલાવતે કુરઆન કરતે રહો ક્યૂંકે યેહ તુમ્હારે લિએ આસ્માન પર રાહત ઔર ઝમીન મેં ઝિક્રે (ખૈર) કા ઝરીઆ હૈ.

(جامع صغير، ص 166، حدیث: 2791) **નુઝૂલે રેહ્મત કા ઝરીઆ :** હઝરતે સય્યિદુના બરા رَضِيَ اللہُ عَنْہُ સે રિવાયત હૈ ફરમાતે હૈં કે એક શપ્સ સૂરએ કહ્ફ પઢ રહા થા તો ઉન પર એક બાદલ છા ગયા, વોહ ઝુકને લગા ઔર ઉન કા ઘોળા બદકને લગા, ફિર સુબ્હ હુઈ તો વોહ સાહિબ નબિય્યે કરીમ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવે, યેહ માજરા અર્ઝ ક્રિયા, ફરમાયા : યેહ સકીના ઔર રેહ્મત હૈ જો કુરઆન કી વજહ સે ઉતરી. (بخاری، 406/3، حدیث: 5011)

અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ સે મહબ્બત કા ઝરીઆ : નબિય્યે પાક صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઇરશાદ ફરમાયા કે જિસે યેહ પસન્દ હો કે વોહ **અલ્લાહ** ઔર ઉસ કે રસૂલ સે મહબ્બત કરે તો ઉસે યાહિએ કે કુરઆને કરીમ કી તિલાવત કરે. (جامع صغير، ص 529، حدیث: 8744) **જિસે તિલાવતે કુરઆન દૂસરે અઝકાર સે રોક દે :** આકા صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : રબ તઆલા ફરમાતા હૈ જિસે કુરઆને મજીદ મેરે દૂસરે ઝિક્ર ઔર મુઝ સે માંગને સે રોક દે ઉસે મેં માંગને વાલોં સે ઝિયાદા દૂગા ઔર

તિલાવતે કુરઆન કે ફઝાઈલ

અલ્લાહ તઆલા કે કલામ કી ફઝીલત તમામ કલામોં પર એસી હૈ જૈસે **અલ્લાહ** કી અઝમત અપની ખલક પર. (425/4, 427) **કુરઆન સીખને ઔર ઉસે પઢને વાલે કી મિસાલ :** આકાએ દો જહાં صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : કુરઆન સીખો ફિર ઇસે પઢા કરો ક્યૂંકે જો કુરઆન સીખે ઔર ઇસ કી કિરાઅત કરે ઔર ઇસ પર અમલ કરે ઉસ કી મિસાલ ઉસ થેલે કી સી હૈ જિસ મેં મુશ્ક ભરા હો જિસ કી ખુશ્બૂ હર જગહ મહક રહી હો ઔર જો ઇસે સીખે ફિર સોયા રહે ઇસ તરહ કે ઉસ કે સીને મેં કુરઆન હો વોહ ઉસ થેલે કી તરહ હૈ જો મુશ્ક પર સર બન્દ કર દિયા ગયા હો. (جامع صغير، ص 199، حدیث: 3327)

પ્યારે ઇસ્લામી ભાઈઓ ! મઝકૂરા ફરામીન સે વાઝેહ હુવા કે તિલાવતે કુરઆન કે કિતને ફઝાઈલ હૈં, હમેં ભી યાહિએ કે રોઝાના ઇસ કી કુછ ન કુછ તિલાવત કર કે ઇન ફઝાઈલ કે મુસ્તહિક બનેં.

મુહમ્મદ ઉસામા અત્તારી બિન ગુલામ યાસીન

ફેઝાને મદીના (માસિક)

વાહ ! જ્યાં બાદ હૈ રજબુલ મુરજજબ કી !!!

અઝ : શૈબે તરીકત, અમીરે એહલે સુન્નત હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી دامت برکاتہم العالیہ

ઐ આશિકાને રસૂલ ! اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ માહે મુકદ્દસ રજબુલ મુરજજબ કી આમદ આમદ હૈ, ઈસ મુબારક મહીને કી આમદ સે ઝિન્દગી મુસ્કુરા ઉઠી, જીને કી ખ્વાહિશ બઢ ગઈ કે અબ તો રજબ શરીફ કી બરકતે ભી લૂટની હૈ, શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ કી રેહ્મતોં સે ભી હિસ્સા લેના હૈ ઔર ઐ કાશ ! રમઝાનુલ મુબારક મેં બઢને વાલી મગફિરતોં કી સનદોં મેં સે કોઈ સનદ હાસિલ હો જાએ. اَللّٰهُمَّ ! ઈસ માહે મુબારક કી તશરીફ આવરી સે રમઝાનુલ મુબારક કા મૈન એન્ટ્રન્સ (main entrance સદર દરવાઝા) ખુલ ગયા, એક દમ રમઝાન કી યાદ તાઝા હો ગઈ. રજબ શરીફ કી શાન તો દેખે, શાબાનુલ મુઅઝ્ઝમ કી અઝમત તો દેખે ઔર રમઝાન તો ફિર રમઝાન હૈ, હદીસે પાક મેં હૈ કે જબ રજબ કા મહીના આતા તો નબિયે કરીમ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ઈસ તરહ દુઆ ફરમાતે : اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ وَرَبِّلَنَّا وَمَصَانَ (મુસોદ્દા અબી દાવુદ, 361/1, હદીઃ 1) (મૈને રજબ ઔર શાબાન મેં બરકત અતા ફરમા ઔર હમેં રમઝાન સે મિલા દે.) યાની રજબ મેં હમારી ઈબાદતોં મેં બરકત દે ઔર શાબાન મેં ખુશૂઅ વ ખુશૂઅ દે ઔર રમઝાન કા પાના, ઈસ મેં રોઝે ઔર કિયામ નસીબ કર. (મિરઆતુલ મનાજીહ, 2 / 330) سُبْحَانَ اللّٰهِ ! કિતની પ્યારી દુઆ હૈ, હમ ભી અપને પ્યારે આકા صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી અદા કો અદા કરતે હુવે હરબે મૌકઅ જબ જબ યાદ આએ યા હો સકે તો પાંચોં નમાઝોં કે બાદ કમ અઝ કમ એક મરતબા ઈસ દુઆ કો પઢતે રહે, ઈમામ સાહિબાન અગર પંજ વક્તા નમાઝોં કે બાદ યેહ દુઆ પઢ લિયા કરેં બલકે અપને નમાઝિયોં કો પઢા લિયા કરેં, જબ ભી પઢે સુન્નત કી નિયત સે પઢે, **અલ્લાહ** પાક ને યાહા તો સવાબ ભી મિલેગા ઔર મુક્તદિયોં કો યાદ કરને મેં ભી આસાની હોગી. ઐ આશિકાને રસૂલ ! રજબ તૌબા કા મહીના હૈ યુનાન્થે, હઝરતે અલ્લામા મુલ્લા અલી કારી رحمة الله عليه ફરમાતે હૈં : મૈને અપને બાઝ મશાઈબે કિરામ કો ઈસ મહીને મેં કસરત સે ઈસ્તિગ્ફાર કરતે હુવે સુના હૈ કે વોહ ઈસ તરહ કહા કરતે : اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ ذَا الْجَلَالِ وَالْاِزْمَارِ مِنْ جَمِيعِ الذُّنُوبِ وَالْاَسَاوِ (તર્જમા : મૈને **અલ્લાહ** બુઝુર્ગ વ બરતર સે અપને તમામ ગુનાહોં કી બખ્શિશ યાહતા હું.) (મજૂમ રસાલિ અલમાલિ અલમલિ અલમલિ, 291/2) લેહાઝા **અલ્લાહ** પાક કી બારગાહ મેં સચ્ચી પક્કી તૌબા કરેં કે યા **અલ્લાહ** ! અબ હમ ગુનાહ નહીં કરેંગે, તૂ હી હમ કો બચા ઔર તૌબા પર ઈસ્તિકામત અતા ફરમા. યાદ રખિએ ! જબ તક બન્દા ગુનાહ છોળને કા પક્કા ઈરાદા નહીં કરતા તબ તક તૌબા હોતી હી નહીં બલકે યેહ તો **અલ્લાહ** પાક સે મઝાક હૈ. હદીસે મુબારકા મેં હૈ : “ગુનાહ પર કાઈમ રેહતે હુએ તૌબા કરને વાલા અપને પાક રબ સે મઝાક કરને વાલા હૈ.” (19/4, 48/4, الترغيب والترهيب) તૌબા કે લિએ યેહ ઝરૂરી હૈ કે જો ગુનાહ કિયા હૈ ઉસ પર શર્મિન્દગી હો, ઉસ ગુનાહ કા ઝિક્ક હો ઔર પક્કા ઈરાદા હો કે અબ યેહ ગુનાહ કભી ભી નહીં કરૂંગા, મૈં તૌબા કરતા હૂં, તબ તૌબા હોગી ઔર **અલ્લાહ** પાક કી રેહ્મત સે ગુનાહ મુઆફ હોગા. આપ સબ ગવાહ રહિએગા ! મૈં અપને સબ ગુનાહોં સે તૌબા કરતા હૂં, અગર મુઝ સે કોઈ ફુફ્ હો ગયા હો તો ઉસ સે ભી મૈં તૌબા કરતા હૂં اِنَّ اللّٰهَ مُحْسِنٌ رَّحِيْمٌ યા **અલ્લાહ** ! મૈં તેરી બારગાહ મેં અપને સારે ગુનાહોં સે તૌબા કરતા હૂં, ઐ **અલ્લાહ** ! મુઝે ઐસા કર દે કે મૈં કભી ભી તેરી ના ફરમાની ન કરૂં. اٰمِيْنُ يٰحَيُّ الۡيَقِيْنُ الۡاَمِيْنُ صَلِّ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

નોટ : યેહ મઝમૂન યકુમ રજબુલ મુરજજબ 1439 હિ. કે મદની મુઝાકરે કી રૌશની મેં તય્યાર કર કે અમીરે એહલે સુન્નત دامت برکاتہم العالیہ કો ચેક કરવાને કે બાદ પેશ કિયા જા રહા હૈ.

આશિકાને રસૂલ કી મદની તેહરીક દાવતે ઈસ્લામી તકરીબન દુન્યા ભર મેં 107 સે ઝાઈદ શોબાજત મેં દીને ઈસ્લામ કી ખિદમત કે લિએ કોશાં હૈ.